

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**SABAHATTİN ALİ'NİN KUYUCAKLI YUSUF ROMANINDAKİ
NİTELEME SIFATLARI**

Hazırlayan

Rıdvan YILMAZ

Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı

Bilim Dalı : Yeni Türk Dili

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Prof. Dr. Hanifi VURAL

TOKAT - 2019

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**SABAHATTİN ALİ'NİN KUYUCAKLI YUSUF ROMANINDAKİ
NİTELEME SIFATLARI**

Hazırlayan

Rıdvan YILMAZ

Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı

Bilim Dalı : Yeni Türk Dili

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Prof. Dr. Hanifi VURAL

TOKAT - 2019

**SABAHATTİN ALİ'NİN KUYUCAKLI YUSUF ROMANINDAKİ
NİTELEME SIFATLARI**

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 18 / 06 / 2019

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Başkan : Prof. Dr. Hanifi VURAL

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Fatih KAYA

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Salih DEMİRBİLEK

.....
.....
.....

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yönetim Kurulunun 30 / 05 / 2019 tarih ve 32-07 sayılı oturumunda belirlenen

jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. İlhan EROĞLU

Mühür İmza

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Prof. Dr. Hanifi VURAL danışmanlığında hazırlamış olduğum “Sabahattin Ali’nin Kuyucaklı Yusuf Romanındaki Niteleme Sıfatları” adlı Yüksek Lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi hâlinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

05/05/2019

Rıdvan YILMAZ

İmza

ÖN SÖZ

İnsanları öteki varlıklardan ayıran en önemli vasfın düşünmek olduğu herkes tarafından kabul edilen bir bilgidir. Düşüncelerimizin ve hislerimizin dışarı aktarımı bazen jest ve mimiklerle, bazen müzikle, bazen de resimle yapılırsa da asıl aktarım dil ile yani kelimelerle yapılmaktadır. Tüm dillerde kelimelerin manalarını çeşitlendiren ve bu vazifeyi ifa eden kavramlar vardır. Sıfatlar da bu kavramlardandır. Türkiye Türkçesinde sıfatların kullanımı, mana bakımından etkileri, oluşumları veya şekil özelliklerini düşündüğümüzde birçok açıdan değerlendirilebileceğini görüyoruz.

Bu çalışmamız bu ihtiyacı gidermeye dönük metin üzerinde incelemeyi esas alarak oluşmuştur. İlk olarak sıfatlar hakkında genel değerlendirme yaptıktan sonra; niteleme sıfatlarını incelemek için Sabahattin Ali'nin Kuyucaklı Yusuf romanını ele aldık. Sıfatların tespitinden sonra metin içi kullanımlarını da çalışmamızda belirttik. Daha sonra kullanım oranı ve geçiş sıklığına yönelik bir çalışma yaptıktan sonra niteleme sıfatlarının sözcük, söz öbeği veya cümlecik olmaları bakımından değerlendirmesini yaptık. Bulduğumuz niteleme sıfatlarının kaynağının hangi dile dayandığına dair bir çalışmamız da vardır. Niteleme sıfatlarının nitelediği isimlerin de mühim olduğuna inandığımız için nitelenen isimlerle ilgili de bir çalışma yaptık. Son olarak niteleme sıfatlarının anlamları bakımından bir çalışma yaparak tezimize nihayet verdik.

Bu çalışmayı yaparken niteleme sıfatları ile ilgili yayımlanan diğer tezleri de rehber edindik. Niteleme sıfatları ile ilgili yaptığım bu çalışmada bana desteklerini esirgemeyen, her türlü imkanı sunan kıymetli hocam Prof. Dr. Hanifi VURAL'a şükranlarımı sunuyorum.

Yüksek lisans eğitimim boyunca manevi desteğini hissettiren aileme de sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Rıdvan YILMAZ

05.05.2019- Şarkışla

ÖZET

Çalışmamız, Sabahattin Ali'nin “Kuyucaklı Yusuf” romanında kullanılan niteleme sıfatlarını konu edinmiştir.

Bu çalışmada niteleme sıfatları 6 grupta incelenmiştir (Niteleme Sıfatı, Nitelenen Sözcük, Niteleme Sıfatının Geçtiği Sayfa, Niteleme Sıfatının Yapısı, Niteleme Sıfatının Kökeni, Niteleme Sıfatının Geçtiği Cümle).

Kuyucaklı Yusuf romanında 1622 niteleme sıfatı tespit ettik. Bu sıfatların 988 tanesi Türkçe, 441 tanesi Arapça, 172 tanesi Farsça, 13 tanesi Fransızca, 4 tanesi İtalyanca 4 tanesi de Yunancadır.

Kuyucaklı Yusuf romanında yazarın en çok kullandığı niteleme sıfatı ise “genç” sözcüğüdür. Bu sözcük romanda 41 kez kullanılmıştır, onu 38 kullanımla büyük, 35 kullanımla beyaz ve 31 kullanımla sarı sözcüğü takip etmektedir. Farsçada “hazine” manasına gelen genç sözcüğü Türkçede de yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Burada bahsettiğimiz genel sonuçlara ilişkin daha kapsamlı sayısal bilgiler ve oranlar çalışmamızın inceleme kısmında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Niteleme Sıfatları, Sözcük Türleri, Sabahattin Ali.

ABSTRACT

The subject of our study is the descriptive adjectives that take place in Sabahattin ALİ's "Kuyucaklı Yusuf". The aim of this research on the descriptive adjectives is to identify the grammatical features of Turkey's Turkish.

In this study, qualitative attributes were examined in 6 groups (Qualitative, Qualified Word, Qualification Adjective, Structure of Qualification, Origin of Qualification, Phrase of Qualification).

We have identified 1622 qualification in Kuyucakli Yusuf novel. 988 of these adjectives are Turkish, 441 are Arabic, 172 are Persian, 13 are French, 4 are Italian and 4 are Greek.

In his novel Kuyucakli Yusuf, the most common qualification used by the author is the word "young" . This word has been used 41 times in the novel, Than 38 with "great " use, 35 with "white" use and 31 with "yellow". In Persian, the word is meaning "treasure". This word is using in Turkish also.

Details about the statistical data and proportions of the general results mentioned here were included in the analysis part of the study.

Keywords: Descriptive Adjectives, Parts of Speech, Sabahattin ALİ

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
ÖN SÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
1. SIFATLAR VE NİTELEME SIFATLARI HAKKINDA GENEL BİR DEĞERLENDİRME	3
İKİNCİ BÖLÜM	7
2. İNCELEME	7
2.1. “KUYUCAKLI YUSUF” ROMANINDA KULLANILAN NİTELEME SIFATLARI.....	7
2.2. GEÇİŞ SIKLIĞINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI.....	85
2.2.1. En Sık Kullanılan Niteleme Sıfatlarının Birlikte Kullanıldığı Adlarla İlişkisi.....	95
2.2.1.1. “Genç” Sıfatı.....	95
2.2.1.2. “Küçük” Sıfatı.....	96
2.2.1.3. Diğer Sıfatlar.....	97
2.3. YAPILARINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI.....	97
2.3.1. Sözcük Hâlindeki Niteleme Sıfatları.....	98
2.3.1.01. /+Ø/:Eksik Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	99
2.3.1.02. /+II/:Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	100
2.3.1.03. /-(I)k/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	100
2.3.1.04. /+sIz/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	100
2.3.1.05. /+î/ :Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	100
2.3.1.06. /-GIIn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101

2.3.1.07. /-IcI/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.08. /+CA/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.09. /+CI/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.10. /+AI/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.11. /-(I)n/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.12. /+IIk/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.13. /+s +Ø : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.14. /+cAk/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.15. /+sAI/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.16. /-Inç/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.17. /-sIz/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.18. /-(I)r/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.19. /+I/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.20. /+II/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.21. /-Ak/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.22. /-mAn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.23. /+DAn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.24. /-(I)l/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.25. /-GAn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.26. /-m/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.27. /-mA/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	101
2.3.1.28. /-ç/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.29. /-II/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.30. /-mAz/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.31. /+p +Ø/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.32. /+en/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.33. /+k/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.34. /+IAmA/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.35. /+mAn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.36. /+sIn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.37. /+şIn/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.38. /+cIk/ : Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102

2.3.1.39 /+Iş/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.40 /+m +Ø/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.41 /+II...+sI/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.42 /+(I)msI/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.43 /+cII/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.44 /+It/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.45 /-AgAn/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.46 /-AsI/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.1.47 /-GAç/: Ekiyle Kurulan Niteleme Sıfatı Örnekleri.....	102
2.3.2. Sözcük Öbeği Hâlindeki Niteleme Sıfatları.....	103
2.3.2.01. Araçlı Kısaltma Öbeği:.....	104
2.3.2.02. Arapça Tamlama.....	104
2.3.2.03. Belirtisiz İsim Tamlaması.....	104
2.3.2.04. Bulunmalı Kısaltma Öbeği.....	104
2.3.2.05. Çıkmalı Kısaltma Öbeği.....	104
2.3.2.06. Edatlı Kısaltma Öbeği.....	104
2.3.2.07. Farsça Tamlama.....	104
2.3.2.08. İkileme.....	104
2.3.2.09. İyelikli Yalın Kısaltma Öbeği:.....	104
2.3.2.10. Pekiştirme Sıfatı.....	104
2.3.2.11. Sıfat Tamlaması.....	104
2.3.2.12. Yaklaşmalı Kısaltma Öbeği.....	104
2.3.2.13. Yönelmeli Kısaltma Öbeği.....	104
2.3.2.14. Zarf Öbeği.....	104
2.4. KAYNAK DİLLERİNE GÖRE NİTELEME SIFATLARI.....	105
2.4.1. Türkçe Kökenli Niteleme Sıfatları:.....	107
2.4.2. Arapça Kökenli Niteleme Sıfatları.....	108
2.4.3. Arapça + Türkçe Niteleme Sıfatları.....	109
2.4.4 Farsça Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	109
2.4.5 Farsça + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110
2.4.6 Fransızca Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110
2.4.7 İtalyanca Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110

2.4.8 Arapça + Farsça Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110
2.4.9 Fransızca + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110
2.4.10 Türkçe + Arapça Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110
2.4.11 İtalyanca + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	110
2.4.12 Yunanca Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	111
2.4.13 Türkçe + Slavca + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	111
2.4.14. Türkçe + Farsça Kökenli Nitelemeli Sıfatları.....	111
2.4.15. Arapça+ Arapça Nitelemeli Sıfatlar.....	111
2.4.16 Türkçe+ Fransızca Nitelemeli Sıfatlar.....	111
2.4.17. Fransızca +Farsça Nitelemeli Sıfatlar.....	111
2.5.BİRLİKTE KULLANILDIKLARI ADLARA GÖRE NİTELEME SIFATLARI.	112
3.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	131
KAYNAKÇA.....	133
ÖZ GEÇMİŞ.....	134

	TABLO LİSTESİ	Sayfa
Tablo 2.2	GEÇİŞ SIKLIĞINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI	85
Tablo 2.3	YAPILARINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI, KULLANIM SAYILARI VE ORANLARI	97
Tablo 2.3.1	SÖZCÜK HÂLİNDEKİ NİTELEME SIFATLARI, KULLANIM SAYILARI VE ORANLARI	98
Tablo 2.3.2	SÖZCÜK ÖBEĞİ HÂLİNDEKİ NİTELEME SIFATLARI	103
Tablo 2.4	KAYNAK DİLLERİNE GÖRE NİTELEME SIFATLARI, KULLANIM SAYILARI VE ORANLARI	106
Tablo 2.5	BİRLİKTE KULLANILDIKLARI ADLARA GÖRE NİTELEME SIFATLARIİ KULLANIM SAYILARI VE ORANLARI	113

ŞEKİL LİSTESİ		Sayfa
Şekil 2.2.	NİTELEME SIFATLARININ GEÇİŞ SIKLIĞI GRAFİĞİ	95
Şekil 2.2.1.1.	“GENÇ” SIFATI İLE EN SIK KULLANILAN İSİMLER GRAFİĞİ	96
Şekil 2.2.1.2.	“KÜÇÜK” SIFATI İLE EN SIK KULLANILAN İSİMLER GRAFİĞİ	97
Şekil 2.3.	YAPILARINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI GRAFİĞİ	98
Şekil 2.3.1.	SÖZCÜK HÂLİNDEKİ NİTELEME SIFATLARI GRAFİĞİ	103
Şekil 2.3.2.	SÖZCÜK ÖBEĞİ HÂLİNDEKİ NİTELEME SIFATLARI GRAFİĞİ	105
Şekil 2.4.	KAYNAK DİLLERİNE GÖRE NİTELEME SIFATLARI GRAFİĞİ	112
Şekil 2.5.	BİRLİKTE KULLANILDIKLARI ADLARA GÖRE NİTELEME SIFATLARI GRAFİĞİ	130

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

Far. : Farsça

Fr. : Fransızca

İst. : İstanbul

İt. : İtalyanca

Slv. : Slavca

SÖ : Söz Öbeği

T. : Türkçe

Yun. : Yunanca

GİRİŞ

İnsanlar arasında iletişimi sağlayan unsurları sayacak olursak hiç şüphesiz ilk sırayı dil alır. Nasıl ki insanlar yaşayışları, inançları, yemekleri, giyimleri, tipleri bakımından çeşitli sınıflara ayrılıyorsa diller de insanlar gibi çeşit çeşittir. Türkçe, geniş bir coğrafi alanda konuşulan ve şanlı bir tarihe, muhteşem bir medeniyete sahip olan bir milletin dilidir. Böyle bir milletin zengin kültür değerlerini öğrenmek ve gelecek nesillere aktarmak ancak dilimizi kurallarına uygun bir şekilde kullanmakla mümkündür.

Dil bilgisi ise bu bütünü veya düzeni tam olarak açıklamak yerine, onu sistematik bir şekilde değerlendirmek için doğal olarak çıkmış ya da sonradan ortaya konmuş birtakım kurallar manzumesidir. O zaman bu genel bakış açısına göre düşündüğümüzde, Türkiye Türkçesi içerisinde yer alan sıfatlar, daha özelden ise niteleme sıfatları, çeşitli anlamlar, kullanımlar ve yapılar ile birlikte bir bütün arz etmektedir.

Niteleme sıfatlarının tam olarak bir noktayı ifade etmekten ziyade birlikte kullanıldığı ad ile beraber her defasında yeni bir mana düzeyi oluşturması yapılan çalışmaların da esas sebebini oluşturmaktadır.

Bir metin üzerinde niteleme sıfatlarını incelemek ve kullanım sıklığına değinmek maksadıyla Türk edebiyatının sosyal hayatı en güzel anlatan romanlarından olan Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" adlı eserini esas aldık. Bu roman içerisinde geçen niteleme sıfatı görevindeki her sözcük ve bu özelliği taşıyan her yapı bu çalışmanın birer unsuru olmuştur.

Çalışmamız üç kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda, sıfatlar hakkında genel bir değerlendirme yapılmıştır. İkinci kısım inceleme başlığı taşımaktadır. Bu kısımda, niteleme sıfatlarının kullanım sayıları, yapılarına, kaynak dillerine, birlikte kullanıldıkları isimlere ve kullanım durumlarına göre incelenmiş, gerekli bilgiler tablolar ve grafikler eşliğinde desteklenmiştir. Üçüncü bölümde ise değerlendirme ve sonuç kısmı yer almaktadır.

Çalışmaya geçilmeden önce Sabahattin Ali ve Kuyucaklı Yusuf romanına da değinilmelidir. 25 Şubat 1907'de Bulgaristan sınırları içerisindeki Gümülcine'de doğan

sanatçı; ilköğrenimini Üsküdar, Çanakkale ve Edremit'te tamamlamış; Balıkesir'de sürdürdüğü öğrenim hayatını İstanbul Muallim Mektebi'nde bitirmiştir. Yurdun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapmış; çevirmen, öğretmen ve dramaturg olarak çalışacağı Devlet Konservatuarına atanmıştır. Çeşitli dergi ve gazetelerde yazılar yazan Sabahattin Ali, 1946'da Aziz Nesin ile birlikte Marko Paşa dergisini çıkarmıştır. Marko Paşa'daki yazıları yüzünden çeşitli soruşturmalara uğrayan sanatçı, bunlardan birinde yedi ay hüküm giymiştir. Yazdığı bir yazıdan dolayı yıkıcı propagandalar yaptığı gerekçesiyle hakkında tekrar kovuşturma açılınca nakliyeciliğe başlayan Sabahattin Ali, 1 Nisan 1948 tarihinde yurt dışına kaçma girişimi sırasında öldürülmüştür, cesedi öldürülüşünden iki buçuk ay sonra bulunmuştur.

Toplumsal yapının aksayan yönlerini ve köylünün sorunlarını İlk defa gündeme getiren roman, o güne kadar “Yanlış Batılılaşma” konusunu işleyen türdeşlerinden oldukça farklı ve önemli bir eserdir.

Bütün ailesi köyü basan haydutlarca öldürülen Yusuf'a kaymakam sahip çıkar. Kaymakamın karısı Şahende Hanım ise Yusuf'u pek sevmez ve ona üvey analık yapar. Kaymakamın Yusuf'tan 1-2 yaş küçük olan kızı Muazzez ile Yusuf birlikte büyürler. Büyüdükçe Muazzez'e bağlanan Yusuf, bir gün ona laf atan kabadayı Şakir'i döver. Oldukça içerleyen Şakir, intikam almak ve Muazzez'i elde etmek için kaymakamı kumar masasında borçlandırır ve karşılığında Muazzez'i ister. Bütün bunlar olurken Muazzez de Yusuf'a âşık olduğunu itiraf eder ve iki âşık komşu köylerden birine kaçıp orada nikâhlanırlar. Kaymakam bu işten çok memnun olup damadına iş verir. Kaymakamın kalp krizi geçirip ölmesiyle mutlu evlilik gölgelenir. Şakir ile planlar yapan Şahende Hanım, Yusuf'u gezici köy tahsildarlığına verir. Yusuf gidince Şahende Hanım, evini içkili eğlencelere açar ve kızını fuhuşa zorlar. Olanları duyan Yusuf köye döner. Şahende'yi, Şakir'i ve kendisini gezici göreve yollayan yeni kaymakamı öldürür. Ağır yaralı karısını alıp şehrin dışına çıkar. Karısı da ölünce onu bir çukura gömüp ortadan kaybolur.¹

¹ <https://www.edebiyatogretmeni.org/sabahattin-ali/>

1. BÖLÜM

1. SIFATLAR VE NİTELEME SIFATLARI HAKKINDA GENEL BİR DEĞERLENDİRME

Varlıkları daha iyi anlatabilmek için bazen daha açıklayıcı sözcükler kullanırız. Bu açıklayıcı sözcükleri isimlerden önce getirerek kavramların şeklini, durumunu, rengini, sayısını belirtiriz.

Adların önüne gelerek onları renk, durum, şekil, sayı vb. yönlerden niteleyen veya belirten sözcüklere sıfat (ön ad) denir.

“Sıfatlar isimlerle yakından ilgileri olan kelimelerdir. Görevlerini yerlerine getirebilmeleri için bir isimle birlikte yer almaları gereklidir. Bu bakımdan Türkçede sıfatlar, niteledikleri veya belirttikleri isimlerin önüne gelirler: hızlı arabalar, evsiz çocuk, gülüşen insanlar, sarı çiçek, bu kış, okuldaki tahta, çalışkan çocuk, kaç kuruş gibi.”²

“*Canlı, cansız varlıkları ve kavramları tek tek veya cins cins karşılayan, onların adları olan sözcüklere isim denir: ağaç, güzel, iyilik, Orhan...*”³ Bu tanımdan anlaşılacağı üzere isimler varlıkları, kavramları, vasıfları ve durumları karşılayan kelimelerdir. Nesnelerin değişik özellikleri ve belirtileri vardır. İşte sıfat adı altında topladığımız kelimeler, bu özellik ve belirtilerin isimleridir.

Yukarıdaki bilgiden de anlaşılacağı üzere bir sözcüğün sıfat olabilmesi için isimlerden önce gelmesi ve o ismi nitelemesi gerekir.

Sıfat tanımı için Tahsin Banguoğlu, Türkçenin Grameri adlı eserinde şöyle der; “*Bir varlığı vasıflayan veya belirleyen kelimeye sıfat diyoruz: dar, güzel, mor, ekşi,*

² Hanifi VURAL- Tuncay BÖLER, *Ses ve Şekil Bilgisi*, Kesit Yayınları, 2011, s.203.

³ Burhan PAÇACIOĞLU, *Türk Dili ve Kompozisyon*, Sivas, 2004, s.111.

yüksek, bu, hangi, kimi, üç gibi. Sıfatlar iki türlü işleyişlerine göre iki takıma ayrılırlar: vasıflandırma sıfatları, belirtme sıfatları.”⁴

Sıfatlar, belirtme sıfatı ve niteleme sıfatı olmak üzere ikiye ayrılır.

Bir sıfat tamlaması içinde bağlandığı ismi sayı, soru, işaret, belirsizlik gibi yönlerden tamamlayan sıfatlara belirtme sıfatı denir.

Bir sıfat tamlaması içinde bağlandığı ismin renk, hacim, nitelik gibi yönlerden tamamlayıcısı olan sıfatlara niteleme sıfatı denir.

Bazı durumlarda niteleme sıfatının nitelediği isim cümleden düşer ve niteleme sıfatı nitelediği ismin yerine kullanılır. H. İbrahim DELİCE bu konuda şöyle diyor: “Sıfat uydu bir sözcüktür. Mutlaka kendinden sonra gelen bir isme bağlanmak ve sıfat tamlamasını oluşturmak durumundadır. Yani, bir metinde sıfatın var olabilmesi için bir sıfat tamlamasının bulunması zorunludur; ancak, bazı durumlarda sıfatın nitelediği veya belirttiği isim eksiltilebilir. Bu durumda sıfat sözcük türü olarak zamir görevine geçer; ki bu durum çeşitli çalışmalarda adlaşmış sıfat olarak değerlendirilir.”⁵ H.İbrahim DELİCE’nin bu görüşüne dayanarak sadece niteleme sıfatlarının değil belirtme sıfatlarının da adlaşmış sıfat olarak kullanılabileceği hükmüne varmış oluruz.

“Varlığın belirmesi, bir ada bağlı olan ve onunla aracısız –ardılsız- ilişki kuran biçimbirimler”⁶ şeklinde tanımlayan Adalı, bu yapıların bir birlik olduğunu söyler:

<u>Sıfat</u>	<u>Ad</u>
Güzel	elbise
yakışıklı	insan
kırmızı	araba
uzun	yol
ince	yol

⁴ Tahsin BANGUOĞLU, *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2000, s. 341.

⁵ H. İbrahim DELİCE, *Sözcük Türleri*, Asitan Yayınları, 2008, s.41.

⁶ Oya ADALI, *Türkiye Türkçesinde Biçimbirimler*, Papatya Yayınları: İstanbul, 2004, s.36

Niteleme sıfatları birlikte kullanıldıkları isimlerle yeni anlam yapıları oluşturmaları bakımından Türkçede önemli yer tutar. Genel olarak niteleme sıfatları için şu tanımlamalar yapılmıştır:

Tahir Nejat Gencan; “*Varlıkları niteleyen, yani varlıkların durumlarını, biçimlerini, renklerini... - kısaca: nasıl olduklarını – gösteren sözcüklere niteleme sıfatı denir.*”⁷ şeklinde tanımlamıştır. Sıfatları soyut bir kavram olarak gören Gencan, ayrıca sıfatların cümlenin bir ögesi değil; türlü yönden tümlene görevinde kullanıldığı belirtmiştir.⁸

Muharrem Ergin, “*Nesnelerin ne kadar vasfı varsa o kadar da vasıflandırma sıfatı vardır.*” diyerek, vasıflarına göre de sınıflandırmanın bir faydasının olmadığını eklemiştir.⁹

Zeynep Korkmaz, sıfatları görevlerine göre sınıflandırmış ve niteleme sıfatları için, “*Canlı ve cansız varlıkların renk, şekil, biçim, tat, koku, mesafe, huy, alışkanlık, yetenek, beceri gibi türlü dış ve iç özelliklerini bildiren sıfatlardır.*” tanımını yapmıştır. Bu tanımın hemen devamında, “*Nitelik sıfatlarını kendi içinde eksiksiz ve kapsamlı bir sınıflandırmaya sokmak kolay değildir.*”¹⁰ diye eklemiştir. Zeynep Korkmaz’ın tanımından yola çıkarak niteleme sıfatları için bir sınıflandırma yapmanın olanaksız olduğu sonucuna ulaşabiliriz; oysaki belirtme sıfatlarında sınıflandırma dört ana başlık altında yapılmıştır: işaret,sayı,belirsizlik,soru.

Niteleme sıfatlarının derecelendirmesi ise iki ana başlık altında toplanır.

Türkiye Türkçesinde niteleme sıfatları anlam bakımından iki yolla derecelendirilir:

- 1) Sözlüksel yolla
- 2) Gramatikal yolla

Engin Yılmaz, semantik içerikleri bakımından da niteleme sıfatlarını iki gruba ayırır:

1. Duyularımıza/algularımıza dayalı nitelikleri bildiren niteleme sıfatları:

⁷ Tahir Nejat GENCAN, *Dilbilgisi*, TDK Yayınları: Ankara, 3. Baskı: 1975, s. 161

⁸ Tahir Nejat GENCAN, *Dilbilgisi*, TDK Yayınları: Ankara, 3. Baskı: 1975, s. 161

⁹ Muharrem ERGİN, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları:İstanbul, 2009, s. 244.

¹⁰ Zeynep KORKMAZ, *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*, TDK Yayınları: Ankara, 2017, s. 356.

- 1.1. Görme duyusu ile ilgili nitelikleri bildiren niteleme sıfatları
 - 1.1.1. Renk bildiren
 - 1.1.2. Biçim bildiren
- 1.2. Tat alma duyusu ile ilgili nitelikleri bildiren niteleme sıfatları
- 1.3. Dokunma duyusu ile ilgili nitelikleri bildiren niteleme sıfatları
- 1.4. Koku alma duyusu ile ilgili nitelikleri bildiren niteleme sıfatları

2 Bilincimize/sezgifimize dayalı nitelikleri bildiren niteleme sıfatları:

- 2.1. Ölçü bildiren niteleme sıfatları
- 2.2. Durum bildiren niteleme sıfatları
- 2.3. Özgünlük (tahsis) bildiren niteleme sıfatları
- 2.4. İnsanlara özgü karakter özellikleri bildiren niteleme sıfatları
- 2.5. İnsanlara/hayvanlara özgü fiziksel özellikleri bildiren niteleme sıfatları¹¹

Her kelimenin sözlük ve söz dizimlerine göre değerlendirilme açısı farklıdır. Sözlükte sözcüklerin anlamları önemliyken, söz dizimlerinde sözcüklerin yüklendikleri işlev önemlidir. “Bu yüzden; ad, sıfat, zarf, özel ad vb. türden ayrı ayrı söz varlıkları yok; mevcut sözlük ve söz dizimi öğelerinin kullanılış biçimi vardır. Ad, sıfat, zarf ve özel ad oluş, sözden cümleye kadar, her düzlemdeki dil birimi için geçerlidir. ”¹² Sözlüksel manadaki somut ve soyut adlar, renk, zaman gibi adların söz diziminde farklı işlevleri vardır. Bunlar da söz dizimindeki işlevlerine göre sıfatlar, ad, zarf, zamir, edat vs. şeklinde adlandırılırlar.

Bu ifadelerden yola çıkarak sıfatlar hakkında çeşitli görüşlerin olduğunu görmekteyiz.

Sıfatlar, özelde niteleme sıfatları, oluşumları, mana içerikleri, kullanımları, algısal özellikleri göz önüne alındığında, birçok farklı görüş ve tanım ortaya çıkmaktadır. Niteleme sıfatlarını incelediğimiz bu çalışmada, bu bilgilerden hareketle sıfatları metin üzerindeki kullanımları bakımından inceleyeceğiz.

¹¹ Engin YILMAZ, *Türkiye Türkçesinde Niteleme Sıfatları*, Değişim Yayınları: İstanbul, 2004, s.69-71.

¹² Günay KARAAĞAÇ, *Türkçenin Söz Dizimi*, Kesit Yayınları, İstanbul, 2009, s.31.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İNCELEME

2.1. “KUYUCAKLI YUSUF” ROMANINDA KULLANILAN NİTELEME SIFATLARI

Sabahattin Ali'nin “Kuyucaklı Yusuf” romanında 1622 niteleme sıfatı tespit edilmiştir. Bu sıfatların nitelediği isimler, sıfatların yapı bakımından incelenmesi, niteleme sıfatlarının kökeni, geçtiği cümleler ve bu cümlelerin sayfa numaraları alfabetik listeye aşağıda belirtilmiştir.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
abajurlu	petrol lambası	8	Türemiş	Fr.	Konsolun üzerinde bir cam fanusun altına konulmuş eski usul bir saat, kırmızı gaz bezleriyle örtülü abajurlu iki petrol lambası duruyordu.
acayip	hıştırlar	46	Basit	Ar.	Birbiri arkasından yere atılan iskambiller acayip hıştırlar çıkarıyordu.
acayip	şey	54	Basit	Ar.	Ne acayip şey değil mi ?
acayip	mahluksun	156	Basit	Ar.	Aman Yusuf, pek acayip bir mahluksun.
acele	işim	83	Basit	Ar.	“Ben dışarı gidiyorum, acele bir işim var.” dedi.
acemi	kumarbazlarda	47	Basit	Ar.	Bütün acemi kumarbazlarda görüldüğü gibi asabi ve çılgın bir oyunla talihi kendine çevirmek istiyordu.
acı	hamlelerinden	10	Basit	T.	Bu dayanılmaz acı hamlelerinden sonra çok ince dudaklarına bir tebessüm geliyordu.
acı	kabadayılıkla	76	Basit	T.	... acı bir kabadayılıkla kendisi de hiç kimseyi düşünölmeye layık bulmuyor.
acı	tebessüm	77	Basit	T.	Dudaklarında acı bir tebessüm vardı.
acı	su	139	Basit	T.	Biraz acı su getireyim mi?
acı	su	139	Basit	T.	İsmail:” Acı su getireyim mi?” deyince...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
acı	hatıraya	155	Basit	T.	... düşünceleri eski ve acı bir hatıraya doğru uçtu.
acı	söz	185	Basit	T.	Muazzez annesinin bütün sözlerinin böyle iğneleyici ve acı olmasına çocukluğundan beri alıştı.
acılınmın	(kişi)	163	Türemiş	T.	Acılınmın ağlamaktaki en ufak kusurunu..
açık	yeşil	19	Türemiş	T.	... bağlardan ibaret açık yeşil bir çember...
açık	hakikati	98	Türemiş	T.	Hami Bey bu kadar açık bir hakikati...
açık	yeşil	100	Türemiş	T.	Bir kısmı ise açık yeşil bir yaprak örtüsüne...
açık	yeşile	101	Türemiş	T.	Söğütlerin ince ve yapraksız dalları açık bir yeşile bürünüyor.
açık	tabiat	212	Türemiş	T.	O zaman geniş ve açık olan tabiat bile...
açık yeşil	çember	19	SÖ	T./T.	... bağlardan ibaret açık yeşil bir çember...
açık yeşil	yaprak örtüsüne	100	SÖ	T./T.	Bir kısmı ise açık yeşil bir yaprak örtüsüne...
ağaçlı	araziden	102	Türemiş	T.	On kilometre kadar uzanan ağaçlı ve bahçeli araziden sonra...
ağır	kese	73	Basit	T.	Oldukça ağır bir keseyi çıkararak...
ağır	silahı	92	Basit	T.	Sonra sanki bu ağır silahı...
ağır	ceza	94	Basit	T.	Koca Reis dediği ağır ceza hakimidir.
ağır	hâllerde	108	Basit	T.	... daha ağır hâllerde doktorun verdiği ilaçtan...
ağır	koku	127	Türemiş	T.	Ağır ve keskin kokusu olan keçeler terli zamanlarda havyalara konurdu.
ağır	koku	127	Basit	T.	Ağır ve keskin bir koku neşreden bu keçeler...
ağır	adımlar	134	Basit	T.	Bu aralar yorgun ve ağır adımlar kapıya...
ağır	gocuk	204	Basit	T.	... ağır gocuğun altında gerinmek istedi.
ağır	zincirler	204	Basit	T.	Görünmeyen ağır zincirler ondan kımıldamak imkanlarını alıyordu.
ağlamaklı	ses	14	Türemiş	T.	... ağlamaklı bir ses kulağının dibinde...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
ağlar gibi	sesle	69	SÖ	T./T.	... ağlar gibi bir sesle sordu.
ahbapça	sırıtmalarla	66	Basit	Ar.	... ahabpça sırıtmalarla Hacı Etem'e bakıyorlar.
ahır kılıklı	yer	178	SÖ	T.T.	... ahır kılıklı bir yer yaptırmıştı.
ahlaksız	şeydi	31	Türemiş	Ar.	Şakir ayyaş, hovarda ve ahlaksız bir şeydi.
ak	sakal	67	Basit	T.	... kolunu kaldıran ak sakallı kıskanç zenciyi...
ak	saçları	159	Basit	T.	Ak saçları tahtanın üzerine serilmişti.
ak	sakallarından	160	Basit	T.	Yaşlar ak sakallarından süzülerek damlıyordu.
akıllı	kız	55	Türemiş	Ar.	Neyse sen akıllı bir kızsın.
akıllı	(kişi)	111	Türemiş	Ar.	... çok daha akıllı işiydi.
akıllısı	(kişi)	167	Türemiş	Ar.	Bu kasabada benden akıllısı yoktur.
aklı başında	insan	110	Birleşik	Ar./T.	O hâlde akli başında bir insan
alakalı	komşuların	27	Türemiş	Ar.	Bazı iyi kalpli ve alakalı komşuların Mürüvvet Hanım'ın eğlenceli evine...
alaycı	gözlerle	182	Türemiş	Far.	Alaycı gözlerle bakan annesinin karşısına tekrar oturdu.
alçak	sedir	9	Basit	T.	... üzerine halı döşeli alçak bir sedir...
alçak	iskemle	25	Basit	T.	Dükkanın önünde iki alçak ve arkalıksız iskemle atanlar...
alçak	tavan	71	Basit	T.	Evlerinin alt katındaki alçak tavanlı loş odada...
alçak	iskemlenin	181	Basit	T.	Sofranın yanına, alçak bir iskemlenin üzerine konan lamba...
alçak tavanlı	oda	71	SÖ	T./T.	Evlerinin alt katındaki alçak tavanlı loş odada...
alelade	zamanlarda	131	Basit	Ar.	Alelade zamanlarda bile bir şeyi başından...
alev gibi	kulaklarını	124	SÖ	T./T.	Yusuf'un vücudunu kucaklamak ve alev gibi kulaklarını ...
alın çatkılı	başı	131	SÖ	T./T.	Rakım Efendinin hastalıklı karısının sapsarı ve alnı çatkılı başı görüldü.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
amansız	mikroptan	12	Türemiş	Ar.	Bu amansız mikroptan yakalarını kurtaramazlar.
ani	karar	148	Basit	Ar.	Bir gün ani bir karar verdi.
ani	bakışlardan	172	Basit	Ar.	Hâlbuki Yusuf karşısındakinin kendisine ara sıra fırlattığı kaçak ve ani bakışlardan asla iyi manalar çıkarmıyordu.
anlaşılır	işi	145	Türemiş	T.	Dünyanın en tabii, en anlaşılır ve en basit işi olduğunu...
anlaşılmaz	kelimeler	15	Türemiş	T.	... anlaşılmaz kelimeler mırıldanarak...
aptal	bakışla	66	Basit	Ar.	... aptal bir bakışla dudaklarını yalıyordu.
aptal	gözlerle	131	Basit	Ar.	Kapıda durup aptal gözlerle sokağa baktı.
arkalıksız	iskemle	25	Türemiş	T.	Dükkanın önünde iki alçak ve arkalıksız iskemle atanlar...
arkalıksız	iskemleden	80	Türemiş	T.	Oturduğu üstü minderli, arkalıksız, hasır iskemleden fırladı.
asabi	oyunla	47	Basit	Ar.	... asabi ve çılgın bir oyunla...
asabi	hareketlerle	214	Basit	Ar.	Asabi hareketlerle Muazzez'in soğuk vücuduna sarılıyordu.
asık	surat	52	Türemiş	T.	...bugünlerde asık suratlı olduğu dikkatimi çekti.
asık	suratıyla	167	Türemiş	T.	Nuri Efendi gene o asık suratıyla...
asıl	ehemmiyet	21	Türemiş	Ar.	Fakat asıl ehemmiyet bu yabani çocuğa verilmeliydi.
asil	aile	49	Basit	Ar.	Şehrin zengin ve asil ailelerinden biri...
aslan	oğlum	88	Basit	T.	Aslan oğluma layık bir gelin.
aslan gibi	delikanlı	93	SÖ	T./T.	Yazık oldu aslan gibi delikanlıya.
aslan gibi	damat	111	SÖ	T./T.	... aslan gibi bir damat bulup köşeye kurulmak...
aşağı tabakadan	insanlar	96	SÖ	T./Ar.	Bu, aşağı tabakadan insanlar içindi.
aşağılık	adammış	70	Türemiş	T.	Sandığımdan daha aşağılık bir adammış.
ateşli	muhabbetle	187	Türemiş	T.	Muazzez tarafından en ateşli bir muhabbetle karşılanıyordu.
atlas	yorgan	142	Basit	T.	Burası pembe atlas yorganlı bir yatakla...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
Avukat	Hulusi Bey	45	Basit	İt.	Avukat Hulusi Bey'in sıkı fıkı ahbabı...
aydınlık	deniz	128	Türemiş	T.	Üstleri aydınlık ve yeşil bir deniz gibi dalgalanan zeytinler...
aynalı	lamba	93	Türemiş	Far.	Masanın üzerine koyduğu aynalı küçük lamba...
aynı	şeyleri	45	Basit	Ar.	... aynı şeyleri kendisi de yapar.
aynı	şeyleri	109	Basit	Ar.	Aynı şeyleri bir başka sefer...
aynı	köyde	136	Basit	Ar.	İki tanesi aynı köyde geceyi geçirmeye karar verdi.
ayva tüylü	yanaklardan	80	SÖ	T./T.	Pembe ve ayva tüylü yanaklardan yaşlar süzüldü.
ayva tüylü	yanaklarından	80	SÖ	T./T.	Pembe ve ayva tüylü yanaklarından yaşlar yuvarlanıyor.
ayyaş	şeydi	31	Basit	Ar.	Şakir ayyaş, hovarda ve ahlaksız bir şeydi.
azaplı	anında	70	Türemiş	Ar.	Ömrünün bu en azaplı ve en fırtınalı anında...
azaplı	şeydi	147	Türemiş	Ar.	Bunu yaşamak ne azaplı şeydi.
azaplı	şüpheler	195	Türemiş	Ar.	İçinde yeniden azaplı şüpheler uyandı.
azaplı	beklemeye	205	Türemiş	Ar.	Fakat bu melun hastalık onu beklemeye hem de azaplı bir beklemeye mecbur ediyordu.
bahçeli	evceğizdi	8	Türemiş	Far.	... küçük bahçeli bir evceğizdi
bahçeli	araziden	102	Türemiş	Far.	On kilometre kadar uzanan ağaçlı ve bahçeli araziden sonra...
bakakalan	çocukların	21	Birleşik	T.	Ses çıkarmadan bakakalan çocukların yanında...
bakan	göze	19	Türemiş	T.	... yükseliyor ve uzaktan bakan bir göze...
bakır	sahandan	152	Basit	T.	Yusuf ortadaki bakır sahandan kuskus pilavı aldı.
bakır	sininin	180	Basit	T.	Bakır sininin tam ortasında bulgur pilavı tenceresi bulunurdu.
balçık	yolda	190	Basit	T.	Her geçen gün onu bu balçık yolda biraz daha derinlere götürüyordu.
basık	evin	102	Türemiş	T.	birkaç basık evin bacasından etrafa...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
basık	yazıhane	168	Türemiş	T.	Küçük ve basık yazıhaneye girdi.
basit	işi	145	Basit	Ar.	Dünyanın en tabii, en anlaşılır ve en basit işi olduğunu...
baş	parmak	155	Basit	T.	Yusuf baş parmaksız elini uzun uzun seyretti.
baş döndürücü	süratle	118	Birleşik	T./T.	Bu kızın baş döndürücü bir süratle kendisine doğru...
baş parmaksız	elini	155	SÖ	T./T.	Yusuf baş parmaksız elini uzun uzun seyretti.
başka	insan	82	Basit	T.	Yabancı ve başka bir insan olarak kaldı.
başka	ruh	126	Basit	T.	Karanlık esnasında derhal başka bir ruh almıştı.
başka	ruh	127	Basit	T.	... derhal başka bir ruh almıştı.
başka	çare	139	Basit	T.	"Başka çare kalmadı , baba !"
başka	iş	140	Basit	T.	Hatta belki başka iş de bulurum.
batıcı	buselerinden	191	Türemiş	T.	Muazzez'in sarhoş hâlinde bile kendini kaymakamın batıcı buselerinden kurtarmaya uğraştığını gördükçe...
baygın	hâlde	160	Türemiş	T.	Kadınlar yukarıda baygın hâlde yatıyor.
belli belirsiz	tebessüm	143	SÖ	T./T.	Yusuf kendine mahsus belli belirsiz tebessümüyle...
belirsiz	nefesler	212	Türemiş	T.	... kısa ve belirsiz nefesler alarak uyuyan bu çehre...
belli belirsiz	şekilde	147	SÖ	T./T.	... belli belirsiz, karışık bir şekilde hissetmek...
bembeyaz	saçları	7	Basit	Ar.	... kalpağının kenarından bembeyaz saçları görünen kaymakam en ileride...
bembeyaz	kaşlarını	126	Basit	Ar.	Tozdan bembeyaz kesilen kaşlarını kaldırarak gülümsemeye başladı.
beyaz	vücut	13	Basit	Ar.	... yatakta beyaz, tombul bir vücut arayan kocalar...
beyaz	saç	15	Basit	Ar.	...beyaz saçlı başını dövmeye başladılar.
beyaz	badanaları	19	Basit	Ar.	beyaz badanaları çifte kanatlı sokak kapıları...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
beyaz	önlüklü	22	Basit	Ar.	... ortadan ayrılmış, beyaz önlüklü kahveci çocukları...
beyaz	gömleğin	38	Basit	Ar.	Beyaz, fakat kirli bir gömleğin altındaki vücudu...
beyaz	saçları	48	Basit	Ar.	Gümüş gibi beyaz saçları demet demet oldu.
beyaz	boya	66	Basit	Ar.	... beyaz boyalı demir masanın üzerine...
beyaz	bıyıklarını	66	Basit	Ar.	Uzun ve beyaz bıyıklarını oynata oynata...
beyaz	toz bulutu	125	Basit	Ar.	Beyaz ve ince toz bulutunu arkasında bırakarak...
beyaz	ışık	126	Basit	Ar.	Mat beyaz bir ışık birdenbire her şeyi değiştirdi.
beyaz	ışık	135	Basit	Ar.	Karanlık taşlığa bahçe kapısı tarafından beyaz bir ışık vuruyordu.
beyaz	kısrak	136	Basit	Ar.	Haşarı olan beyaz kısrak bu sıcakta adamakıllı uslanmışa benziyordu.
beyaz	geceliğiyle	144	Basit	Ar.	Kollarını ve boynunu açık bırakan beyaz geceliğiyle...
beyaz	elleriyle	144	Basit	Ar.	Muazzez beyaz ve zayıf elleriyle...
beyaz	ayaklarına	144	Basit	Ar.	Yusuf onun uzun parmaklı ince ve sarıya yakın beyaz ayaklarına...
beyaz	hokka	150	Basit	Ar.	Masanın üzerinde beyaz ve yuvarlak bir hokka vardı.
beyaz	entarisıyla	156	Basit	Ar.	Babası beyaz entarisıyla yatağın üstüne...
beyaz	şişeyi	159	Basit	Ar.	Üzeri yeşil etiketli, küçük, beyaz şişeyi tanıyordu.
beyaz	saçlarıyla	163	Basit	Ar.	Uzun entarisi ve beyaz saçlarıyla...
beyaz	yastığın	175	Basit	Ar.	Muazzez'in saçları iki örgü hâlinde beyaz yastığın üzerinde uzanıyordu.
beyaz	dişleri	175	Basit	Ar.	Ağzı biraz aralıktı ve nefes aldıkça beyaz dişleri parlıyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
beyaz	entarisinin	176	Basit	Ar.	Yakası kapalı beyaz entarisinin altında kabaran göğsü muntazam nefeslerle şişiyor ve yorganın kenarını yükseltiyordu.
beyaz	at	177	Basit	Ar.	... beş buçuk altına güzel ve beyaz bir at satın aldı.
beyaz	mayiden	187	Basit	Ar.	Muazzez bir müddet ısrarla reddettikten sonra bir gün bu beyaz ve yakıcı mayiden tattı.
beyaz	at	203	Basit	Ar.	Beyaz at kulaklarını bazen ileri bazen geri uzatarak ilerliyor ve uzun kuyruğu rüzgarda sol tarafa doğru bir bayrak gibi uçuyordu.
beyaz	at	210	Basit	Ar.	Beyaz at sahibini görünce başını merakla o tarafa çevirdi.
beyaz	at	211	Basit	Ar.	Beyaz at dizginlerini yerde sürüyerek arkalarından geliyordu.
beyaz	vuzuhsuzluğa	212	Basit	Ar.	Her şeyi beyaz bir vuzuhsuzluğa gömmüştü.
beyaz	örtü	212	Basit	Ar.	Şimdi beyaz ve yumuşak bir örtü hâlinde üzerlerine çökmüştü.
beyaz	minareleriyle	214	Basit	Ar.	... beyaz minareleriyle Edremit görünüyordu.
beyaz boyalı	demir masanın	66	SÖ	Ar./T.	... beyaz boyalı demir masanın üzerine...
beyaz saçlı	başını	15	SÖ	Ar./T.	...beyaz saçlı başını dövmeye başlardı.
beyazımtrak	yapraklarıyla	19	Basit	Ar.	...derelerin kenarını beyazımtrak yapraklarıyla uzun kavaklar ,bazı yerlerde...
biçimli	evlerin	19	Türemiş	T.	... ahşap fakat oldukça biçimli ve birbirine benzeyen evlerin...
biçimsiz	zaman	50	Türemiş	T.	Ne biçimsiz bir zamanda geldi !
bin bir	renk	150	SÖ	T.	... bin bir renkli halkalar vardı.
bin bir renkli	halkalar	150	SÖ	T./T./Far.	... bin bir renkli halkalar vardı.
birçok	adamları	11	Birleşik	T.	... birçok büyük ve düşünceli adamları...
bitişik	ahırda	131	Türemiş	T.	Köşke bitişik ahırda samanların üstüne...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
bitişik	handaki	136	Türemiş	T.	Bu esnada bitişik handaki hizmetkarlardan birini...
bitkin	hâlde	48	Türemiş	T.	... bitkin sarı bir hâlde iskemlenin arkasına...
bitkin	hâlde	134	Türemiş	T.	Yorgunluktan bitkin bir hâlde onun...
boğuk	sesler	39	Türemiş	T.	...gelen boğuk sesler daha hızlanmış...
boğuk	sesi	42	Türemiş	T.	Dışarıda yağmur damlalarının boğuk sesi...
boğuk	öksürükler	103	Türemiş	T.	Yanı başındaki yataktan boğuk öksürükler duydu.
boğuk	sesle	103	Türemiş	T.	Kocası boğuk bir sesle:
boğuk	sesle	119	Türemiş	T.	Boğuk ve yavaş bir sesle şöyle dedi:
boğuk	sesle	158	Türemiş	T.	Kapıya geldiği sırada babasının boğuk bir sesle...
boğumlu	ayaklarıyla	16	Türemiş	T.	Muazzez tombul ve boğumlu ayaklarıyla odada...
bol	ot	24	Basit	T.	Onlar bol otlu bir yerde yayılırken...
bol	yemek	188	Basit	T.	Şahindelerin evinde eskisinden daha güzel ve bol yemek yeniordu.
bol otlu	yer	24	SÖ	T./T.	Onlar bol otlu bir yerde yayılırken...
boş	ümitlerini	73	Basit	T.	Artık boş ümitlerini kafasından atmaya çalışıyordu.
boş	seneleri	109	Basit	T.	...hayatını teşkil eden boş seneleri...
boş	oduncu eşeğinin	115	Basit	T.	Bir sürü boş oduncu eşeğinin kımıldamadan durduğunu fark etti.
boş	araba	120	Basit	T.	Boş ve havaleli araba sallantılar yapıyordu.
boş	gevşekliğe	133	Basit	T.	... yerini boş bir gevşekliğe bırakıyordu.
boş	torbalar	178	Basit	T.	Boş torbalar bir kenara yığılmış duruyordu.
boş	teldolap	179	Basit	T.	Boş teldolap, boş torbaların yığıldığı yeşil sandık gözünün önüne geldi.
boş	torbalar	179	Basit	T.	Boş teldolap, boş torbaların yığıldığı yeşil sandık gözünün önüne geldi.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
boş	sofra	182	Basit	T.	Boş sofranın başına kendisine nispet yapar gibi oturdu.
boyalı	yanaklarını	184	Türemiş	T.	Onun boyalı yanaklarını ıslatıyordu.
boynu bükük	delikanlıyı	109	Birleşik	T./T.	Boynu bükük, mütereddid ve mahcup delikanlıyı ciddiye alamıyor.
bozuk	yollarda	22	Türemiş	T.	... küçük ayaklarıyla bozuk yollarda yürür.
bozuk	yollarda	120	Türemiş	T.	Bozuk ve taşlı yollarda yürüyordu.
bozuk	yollarda	126	Türemiş	T.	Kulakları hâlâ bozuk yollarda yaylının çıkardığı sesteydi.
bozuk	kaldırım	135	Türemiş	T.	Karanlık ve bozuk kaldırımlı sokaklarda...
bozuk	kaldırım	206	Türemiş	T.	Bozuk kaldırımlı dar sokaklardan aynı hızla geçti.
bozuk kaldırımlı	sokaklarda	135	SÖ	T./T.	Karanlık ve bozuk kaldırımlı sokaklarda...
bozuk kaldırımlı	sokaklardan	206	SÖ	T./T.	Bozuk kaldırımlı dar sokaklardan aynı hızla geçti.
bu gibi	şeylere	8	SÖ	T./T.	... bu gibi şeylere alışık olan jandarmaların bile tüyelerini ürperti.
bu gibi	sözlerin	50	SÖ	T./T.	Bu gibi sözlerin ona teselli vermekten uzak olduğunu...
bu gibi şeylere alışık olan	jandarmaların	8	SÖ	T./T./Ar./T./T.	... bu gibi şeylere alışık olan jandarmaların bile tüyelerini ürperti.
buğulu	camlara	206	Türemiş	T.	Başlarını buğulu camlara yashıyorlardı.
bulunanları n	(adamlar)	11	Türemiş	T.	... orada bulunanların kalbini parçalıyordu.
buruşuk	yüz	26	Türemiş	T.	Bu buruşuk yüzlü ağaçlar...
buruşuk	yüzlü	26	Türemiş	T.	Bu buruşuk yüzlü ağaçlar...
buzdan	duvarı	202	Basit	T.	Aralarındaki buzdan duvarı çözmek istiyordu.
büyücek	levhada	168	Türemiş	T.	Hulusi Bey'in tepesindeki büyücek levhada ...
büyük	gözlerle	8	Türemiş	T.	... büyük gözlerle geçenlere bakmaya başladı.
büyük	adamları	11	Türemiş	T.	... birçok büyük ve düşünceli adamları...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
büyük	gözlerle	17	Türemiş	T.	... köşeye çekiliyor, büyük mağnum gözlerle Yusuf'a bakıyor.
büyük	eşraf evleri	19	Türemiş	T.	... bazen sivrilen büyük eşraf evleri...
büyük	bahçe	19	Türemiş	T.	... evin arkasında büyük bir bahçe vardı.
büyük	taş çanağın	20	Türemiş	T.	... büyük bir taş çanağın üzerinde...
büyük	adamlar	20	Türemiş	T.	Burada çocukların büyük adamlar gibi...
büyük	adam	24	Türemiş	T.	... daha şimdiden büyük bir adam gibi bakıyor.
büyük	şadırvan	25	Türemiş	T.	Önlerindeki meydana büyük bir şadırvan vardı.
büyük	çınar	25	Türemiş	T.	Gölgesi bütün meydana kaplayan büyük çınar...
büyük	bahçeyi	37	Türemiş	T.	etrafı çit çevrili büyük bir bahçeyi ...
büyük	günaha	43	Türemiş	T.	Bu masum kızcağız ne büyük günaha girdiğimi...
büyük	evi	44	Türemiş	T.	Hulusi Bey'in büyük, güzel bir evi vardı.
büyük	oyunlara	45	Türemiş	T.	Büyük oyunlara girmese bile...
büyük	zaafî	71	Türemiş	T.	Ali'ye karşı büyük bir zaafî vardı.
büyük	ümitsizlik	72	Türemiş	T.	Sonra büyük bir ümitsizlik içerisinde...
büyük	çınarlar	75	Türemiş	T.	İki tarafında büyük çınarlar vardı.
büyük	fenalığını	80	Türemiş	T.	Dünyanın en büyük fenalığını yapacak.
büyük	arzusunu	82	Türemiş	T.	Niçin hayatının en büyük arzusunu...
büyük	fedakarlığı	82	Türemiş	T.	Bu kadar büyük bir fedakarlığı yapacak yapacak derecede olamazdı.
büyük	teesüre	84	Türemiş	T.	Bu kızgınlığı büyük bir teesüre çeviren Muazzez...
büyük	sahan	89	Türemiş	T.	Büyük bir çinko sahanın içindeydi.
büyük	delil	98	Türemiş	T.	Ortada daha büyük ve müspet bir delil vardı.
büyük	top	98	Türemiş	T.	Şakir'in elinde büyük toplu bir tabanca gördük.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
büyük	fedakarlığın	106	Türemiş	T.	Nefsine karşı yaptığı büyük fedakarlığın gururu...
büyük	gözlerle	118	Türemiş	T.	Kendisine hep büyük ve şaşmaz gözlerle baktığını ...
büyük	deftere	166	Türemiş	T.	Kenarda dayalı duran büyük ve eski defterlere baktı.
büyük	mesuliyet	179	Türemiş	T.	Yusuf ne büyük mesuliyet ...
büyük toplu	tabanca	98	SÖ	T./T.	Şakir'in elinde büyük toplu bir tabanca gördük.
büyükçe	ayna	8	Türemiş	T.	... sarı yıldız çerçeveli büyükçe bir ayna...
büyükçe	kasabaydı	19	Türemiş	T.	Tavşanbayırı isimli üç yamaca yaslanan büyükçe ve şirince bir kasabaydı.
büyükçe	meşin kese	66	Türemiş	T.	... büyükçe bir meşin kese çıkararak
büyükçe	lambanın	67	Türemiş	T.	Tavanın ortasında sallanan büyükçe bir lambanın ışığı...
büyükçe	kese	71	Türemiş	T.	Ali'nin başucuna büyükçe bir kese bıraktı.
büyükçe	yorgunluk	100	Türemiş	T.	Onu ciddiye almıyor, büyükçe yorgunluk ve heyecanlardan sonra...
büyükçe	heyecanlardan	100	Türemiş	T.	Onu ciddiye almıyor, büyükçe yorgunluk ve heyecanlardan sonra...
büyükçe	bıçak	213	Türemiş	T.	Heybenin dibinden büyükçe bir bıçak aldı.
cana yakın	dost	109	Birleşik	Far./T.	Muhtelif şehirlerdeki birkaç cana yakın dost ile...
ciddi	ifade	47	Basit	Ar.	Yüzünde ciddi bir ifade vardı.
ciddi	mesele	134	Basit	Ar.	Şimdi ortada ciddi bir mesele olduğunun farkına vardı.
coşkun	askerler	154	Türemiş	T.	... hem de yürüyen coşkun ve genç askerler...
çabuk	adımlarla	102	Basit	T.	... korkarak küçük adımlarla derhal aşağı indi.
çakıl döşeli	yollar	44	SÖ	T./T.	... çakıl döşeli yollar buraya ufak bir park manzarası veriyordu.
çakmaklı	tabanca	8	Türemiş	T.	... bir çift çakmaklı tabanca duruyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
çamlı	sırt	128	Türemiş	T.	Sağlarında ise gene çamlı bir sırt...
çamurlu	sokaklarda	8	Türemiş	T.	... çamurlu sokaklarda hiç kimseler yoktu.
çamurlu	suları	25	Türemiş	T.	Yassı gagalarından çamurlu suları süzerlerdi.
çamurlu	sular	75	Türemiş	T.	Köpürerek gelen çamurlu sular bu rıhtımın...
çamurlu	yol	75	Türemiş	T.	... yer yer parlayan çamurlu yol...
çamurlu	yolda	102	Türemiş	T.	Çamurlu yolda insanın burnuna rutubetli ve ekşi bir gübre kokusu vuruyor.
çamurlu	yollarda	102	Türemiş	T.	Orada kalmamak için çamurlu yollarda hızlı hızlı yürüyorlardı.
çamurlu	sokaklar	155	Türemiş	T.	Çamurlu , dar sokaklar ;küçük bahçeli evlerinin...
çamurlu	yollarda	196	Türemiş	T.	Şimdi çamurlu yollarda etrafa keskin ve nemli bir rüzgar esiyor.
çaresiz	şey	11	Türemiş	Far.	... çaresiz bir şey için...
çaresiz	vaziyette	169	Türemiş	Far.	... çaresiz bir vaziyette kalmış gibi iki elini açarak...
çatık	kaş	183	Türemiş	T.	O soğuk ve çatık kaşlı tavrıyla...
çatık kaşlı	tavrıyla	183	Birleşik	T./T.	O soğuk ve çatık kaşlı tavrıyla...
çektirenlerin	(kişiler)	14	Türemiş	T.	Allah bize çektirenlerin yanına koymaz.
çelik	duvar	69	Basit	T.	... çelik bir duvar gibi yükselttiği..
çelik	duvarı	152	Basit	T.	Kafasını saran çelik bir duvarı yaladıktan sonra....
çenesi gevşek	karıyı	16	Birleşik	T./T.	Salahattin Bey'in bu çenesi gevşek karıyı ne diye...
çetin	devirde	164	Basit	T.	Ne çetin bir devirde yaşadıklarını anladılar.
çılgın	oyunla	47	Basit	T.	... asabi ve çılgın bir oyunla...
çınarlı	kahveye	65	Türemiş	Far.	Akşamüstü al da Çınarlı Kahve'ye gel.
Çınarlı	Han'daki	165	Türemiş	Far.	Geldiğinin ikinci gecesi Çınarlı Han'daki odasında...
çıplak	ayak	8	Basit	T.	... yalnız çıplak ayaklı küçük bir kız çocuğu

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
çıplak	ayaklarında	22	Basit	T.	Ağızlarında sakız, çıplak ayaklarında nalınla gelen yetişkin kızlar...
çıplak	kollarını	38	Basit	T.	Kız çıplak kollarını yorganın altından çıkararak
çıplak	ayaklar	77	Basit	T.	Çıplak ayaklarında mercan terlikler vardı.
çıplak	ayaklarıyla	152	Basit	T.	Pembe ve çıplak ayaklarıyla kirli bir seccadenin üstünde yattılar.
çıplak	dağlar	155	Basit	T.	Hiç de güzel bir yer olmayan arka tarafını ağaçsız çıplak dağlar saran Kuyucak'tan...
çıplak ayaklı	kız çocuğu	8	SÖ	T./T.	... yalnız çıplak ayaklı küçük bir kız çocuğu
çırpınanların	(adamalar)	11	Türemiş	T.	... o felaket için ağlayıp çırpınanların manzarasından...
çıyan	surat	188	Basit	T.	Demek babasının yerine bu çıyan suratlı adam gelmişti.
çıyan	surat	188	Basit	T.	Bu çıyan suratlı adam bir müddet sonra sarı dişlerini gösterip sırtarak Muazzez'in yanağını sıktı.
çıyan suratlı	adam	188	SÖ	T./Ar.	Demek babasının yerine bu çıyan suratlı adam gelmişti.
çıyan suratlı	adam	188	SÖ	T./Ar.	Bu çıyan suratlı adam bir müddet sonra sarı dişlerini gösterip sırtarak Muazzez'in yanağını sıktı.
çiçekli	bahçeye	8	Türemiş	T.	... ufak fakat çiçekli bir bahçeye giriliyordu.
çifte	kanat	19	Basit	Far.	beyaz badanaları çifte kanatlı sokak kapıları...
çifte kanatlı	sokak kapıları	19	SÖ	Far./T.	beyaz badanaları çifte kanatlı sokak kapıları...
çiğ	et	24	Basit	T.	... çiğ et alınarak kırdı pişirilirdi.
çini	soba	44	Basit	Far.	... pek de lüzumu olmayan mavi bir çini soba...
çirkin	olayla	13	Basit	Far.	... çirkin bir olayla karşılandı.
çirkin	el	166	Basit	T.	Ömründe bu kadar çirkin el görmeyen Yusuf şaşırmişti.
çirkin	elleri	166	Basit	T.	Korkunç derecede çirkin elleri...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
çivitli	kireçle	72	Türemiş	T.	Yürüdükten sonra çivitli kireçle badana edilmiş..
çivitli	duvarlardan	117	Türemiş	T.	... çivitli duvarlardan üst üste gelmişti.
çizgili	alını	143	Türemiş	T.	Kocasının çok geniş olmayan çizgili alını...
çocukça	tebessüm	186	Basit	T.	Yüzüne çocukça ve daimi bir tebessüm hasıl olmuştu.
çocukça	merak	146	Basit	T.	Çocukça bir meraktan başka bir şey olmadığı...
çok bilmiş	kızlar	28	Birleşik	T./T.	Şen, kurnaz ve çok bilmiş kızlar hep orada toplanırdı.
çok ince	dudaklarına	10	SÖ	T./T.	... soluk ve çok ince dudaklarına
çukur	yere	102	Basit	T.	...küçük ve çukur yere gidip gömülmek...
çukur	yol	120	Basit	T.	Dar ve çukur yol kupkuru idi.
çürük	tahta	117	Türemiş	T.	... alttan görünen çürük tahta basamaklarından...
çürümüş	gözlerle	182	Türemiş	T.	... çürümüş gözlerle evin içinde dolaşıyordu.
daimi	beraberlik	12	Basit	Ar.	... daimi bir beraberlik insanı dış hayatta da bedbin yapar.
daimi	sükunetten	105	Basit	Ar.	... daimi sükunetten bahsetti.
daimi	sığınak	162	Basit	Ar.	Kendisi için son ve daimi bir sığınak...
daimi	tebessüm	186	Basit	Ar.	Yüzüne çocukça ve daimi bir tebessüm hasıl olmuştu.
daimi	misafirler	190	Basit	Ar.	Yeni kaymakam ise daimi misafirler arasına girmişti.
dalgalı	su	75	Türemiş	T.	... dalgalı bir su üzerine bırakılmış.
dalgalı	aydınlıkta	209	Türemiş	T.	Lambanın sönmeyen evvel verdiği dalgalı kırmızı aydınlıkta...
dalgın	hâlini	197	Türemiş	T.	Onun dalgın perişan hâlini kalbi parçalanarak seyretti.
dalgın	gözleri	198	Türemiş	T.	... dalgın gözleri zaman zaman kocasına iliştiğe böyle çırpınmaz.
dar	sokakların	19	Basit	T.	Dar sokakların iki tarafındaki...
dar	yol	74	Basit	T.	Karanlık ve dar bir yolda ellerinde cam fenerle...
dar	yol	120	Basit	T.	Dar ve çukur yol kupkuru idi.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
dar	sokaklar	155	Basit	T.	Çamurlu , dar sokaklar; küçük bahçeli evlerinin...
dar	sokaklardan	206	Basit	T.	Bozuk kaldırımlı dar sokaklardan aynı hızla geçti.
dayanıklı	çocuktı.	17	Türemiş	T.	... sarı benizli naif fakat kuvvetli ve dayanıklı bir çocuktı.
dayanılmaz	hamlelerinden	10	Türemiş	T.	Bu dayanılmaz acı hamlelerinden sonra...
değişmez	mukavele	33	Türemiş	T.	... ezelden beri mevcut, değişmez bir mukavele vardı.
dehşetli	ahenk	81	Türemiş	Ar.	“Dehşetli bir ahenk yapacaktı.” dedi.
deli	oğlandı	63	Basit	T.	Atları süren arabacı deli bir oğlandı.
delikanlı	(kişi)	107	Birleşik	T.	Fakat işte bugün koskoca bir delikanlıydı.
delikanlı	(kişi)	109	Birleşik	T.	Boynu bükük, mütereddid ve mahcup delikanlıyı ciddiye alamıyor.
delikanlı	(kişi)	137	Birleşik	T.	Sarı mintanlı delikanlı bir köylü için en korkunç şey olan bu yolculuk esnasında bile gülümsüyordu.
delikanlı	(kişi)	138	Birleşik	T.	Kızın yiğit bir delikanlıya düştü.
delikanlı	(kişi)	143	Birleşik	T.	Bu sözlerden irkilen delikanlı...
delikanlımın	(kişi)	43	Birleşik	T.	... belayı bu delikanlının başına sardıramadık.
demir	çemberle	180	Basit	T.	Yusuf bütün vücudunun demir çemberle sarıldığını zannediyordu.
derin	uykudaydı	96	Basit	T.	O kadar derin bir uykudaydı ki...
derin	uykudan	101	Basit	T.	...derin bir uykudan uyanmak...
derin	merhamet	104	Basit	T.	İçini derin bir merhamet kapladı.
derin	nefes	117	Basit	T.	Yusuf derin bir nefes aldıktan sonra...
derin	nefes	126	Basit	T.	Bir müddet derin nefes aldı.
derin	nefes	213	Basit	T.	... ortalık ağarınca derin bir nefes aldı.
derin	çukur	214	Basit	T.	Öğleye doğru oldukça derin bir çukur hazırladı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
derin	nefes	214	Basit	T.	Bir müddet sonra derin bir nefes aldı.
dış	hayatta	12	Basit	T.	... daimi bir beraberlik insanı dış hayatta da bedbin yapar.
dış	şeklini	162	Basit	T.	Hayatının iç ve dış şeklini...
dik	bayırı	124	Basit	T.	Bu anda araba dik bir bayırı tırmandı.
dik	sırtı	128	Basit	T.	Biraz dik bir sırtı tırmadılar.
dik kafalı	oğlanın	111	Birleşik	T./Ar.	Bu mağrur ve dik kafalı oğlanın ekmeğini...
dikbaşı	hâli	109	Birleşik	T./T.	Onun mütehakkim dikbaşı ve söz anlamaz hâli...
dikilen	gözleri	16	Türemiş	T.	Şahide'ye dikilen gözleri...
dimdik	gökyüzüne	91	Basit	T.	Başını dimdik gökyüzüne çeviriyordu.
diz çöküp oturan	çocuk	9	SÖ	T./T./T.	... diz çöküp oturan ve kendilerine sabit gözlerle bakan küçük bir çocuk gördüler.
doğru	hareket	80	Basit	T.	En doğru hareket gitmektir.
doğru dürüst	cümle	194	SÖ	T./Far.	Aklıma doğru dürüst bir cümle gelmiyordu.
dondurucu	rüzgar	210	Türemiş	T.	Biraz evvelki dondurucu rüzgar...
donuk	ışığı	19	Türemiş	T.	Kurşunlu Camiinin iri kubbesi daima donuk bir ışıltıyla parlıyordu.
donuk	kırmızılık	141	Türemiş	T.	Donuk bir kırmızılıkla parlayan rakı testisine...
donuk	mavi	165	Türemiş	T.	Donuk mavi gözleri etrafı süzdü.
donuk mavi	gözleri	165	SÖ	T./Ar.	Donuk mavi gözleri etrafı süzdü.
dul	karısı	109	Basit	T.	Zaptiyenin dul karısı ile tatlı günahlar işlemiş.
dumanlı	gözlerini	29	Türemiş	T.	sallanırken dumanlı gözlerini arada sırada...
düşünceli	adamları	11	Türemiş	T.	... birçok büyük ve düşünceli adamları...
düz	pantolonla	142	Basit	T.	Haki külodunu da ütüsüz, lacivert ve düz bir pantolonla değiştirdi.
edepsiz	biri	57	Türemiş	Ar.	Şakir Bey'i pek edepsiz biri olarak tanıyordum.
efendi	(kişi)	13	Basit	Yun.	... efendi ve hakim muamelesi yapacak oldu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
efendi	oğlum	149	Basit	Yun.	Buyur otur, efendi oğlum.
efendilere	(kişi)	42	Basit	Yun.	Kendimi efendilere beğendirirsem...
efendilerle	(kişi)	148	Basit	Yun.	Artık hep efendilerle gezip dolaşacaksın.
eğlenceli	evine	28	Türemiş	T.	Bazı iyi kalpli ve alakalı komşuların Mürüvvet Hanım'ın eğlenceli evine...
eğreti	hayat	147	Basit	T.	Hemen yola çıkılacakmış kadar eğreti bir hayat...
eğri büğrü	ağaçlar	26	SÖ	T./T.	... şeklini kaybetmiş eğri büğrü ağaçlar...
eğri büğrü	zeytinler	125	SÖ	T./T.	Eğri büğrü kambur zeytinler kah yaslanmış kah eğrilmişti.
ehemmiyet vermek istemeyen	tavırla	10	SÖ	Ar./T./T.	Çocuk ehemmiyet vermek istemeyen bir tavırla...
ehemmiyetli	vak'alarda	34	Türemiş	Ar.	...kadınların tesiriyle birçok ehemmiyetli vakalarda...
ehemmiyetsiz	vakaları	193	Türemiş	Ar.	... küçük ve ehemmiyetsiz vakaları hayret verecek şekilde...
ehemmiyetsiz	hadiselerin	193	Türemiş	Ar.	Şimdi bu ehemmiyetsiz hadiselerin her biri korkunç bir mana almıştı.
ehli	hayvan	86	Basit	Ar.	Ehli bir hayvan hâlinde...
ekşi	kokusu	8	Basit	T.	... kenardaki ekşi kokusu taa uzaklara...
ekşi	karadut ağacı	23	Basit	T.	... kocaman bir ekşi karadut ağacı...
ekşi	gübre kokusu	102	Basit	T.	Çamurlu yolda insanın burnuna rutubetli ve ekşi bir gübre kokusu vuruyor.
elden	(kişi)	184	Basit	T.	Sen bana elden beter muamele edersen Allah razı olur mu ?
elmas	çavuş	94	Basit	Ar.	İki gözüm elmas çavuşum benim.
elmaslı	hanımdı	42	Türemiş	Ar.	Hilmi Bey'in hanımı şişman, her yanı incili, elmaslı bir hanımdı.
emsalsiz	koku	101	Türemiş	Ar.	... insanı emsalsiz bir koku kucaklıyor.
en kibar	çocukları	22	SÖ	T./Ar.	Mahallenin en kibar çocukları bile...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
ender	şeydi	19	Basit	Ar.	... görülen manzara ender bir şeydi.
ensiz	dudaklarının	35	Türemiş	T.	Soluk ve ensiz dudaklarının kenarında...
envai	tür	36	Basit	Ar.	Kadın envai türlü dualar teşekkürlerle Yusuf'un ellerine...
envai türlü	dualar	36	SÖ	Ar./T.	Kadın envai türlü dualar teşekkürlerle Yusuf'un ellerine...
epeyce	şeyler	60	Basit	T.	Onların epeyce şeyler bildiklerini sanıyorum.
erkek	çocuk	11	Basit	T.	Benim hiç erkek çocuğum yok.
erkek	(çocuk)	12	Basit	T.	... erkek için evde bir kadın bulunması...
Ermeni	hizmetçi	109	Basit	T.	Ermeni bir hizmetçi ile...
ertesi	günü	7	Basit	T.	... ertesi günü tahkikata bizzat gitti.
esas	amil	145	Basit	Ar.	Onun aşkında da esas amil...
eski	hatıraları	21	Basit	T.	Bir kere eski ve korkunç hatıraları kafasından atabilmiş.
eski	arkadaşlar	25	Basit	T.	Yusuf'un arkadaşları hep eski arkadaşlar...
eski	mahalle	25	Basit	T.	... mahalle hep eski mahalle...
eski	değirmen	25	Basit	T.	... bulgur değirmeni eski değirmen...
eski	kadınlardı	25	Basit	T.	... onu çeviren kadınlar hep eski kadınlardı.
eski	ailelerinden	33	Basit	T.	Hepsi şehrin eski ve itibarlı ailelerinden oldukları için...
eski	alemleri	33	Basit	T.	...orada eski alemleri , merhum ağanın hayalini...
eski	kilim parçası	37	Basit	T.	...yatağın önüne serili duran eski bir kilim parçası vardı.
eski	itirazlarında	57	Basit	T.	Avukat Hulusi Bey de eski itirazlarında...
eski	hıncını	58	Basit	T.	Eski hıncını filan bir kenara bırak...
eski	senelere	103	Basit	T.	... eski senelere ait bir koleksiyonuydu.
eski	donukluğuna	106	Basit	T.	... sonra yavaş yavaş eski donukluğuna döndü.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
eski	kapalılığında	106	Basit	T.	Eski kapalılığında devam etmeyi...
eski	sessizliğini	107	Basit	T.	Kaymakam'ın evi eski sessizliğini muhafaza ediyordu.
eski	Yusuf'a	109	Basit	T.	Eski Yusuf'a çok alışmıştı.
eski	hiddetle	123	Basit	T.	Eski hiddetle yaptığı işleri...
eski	sükutlarında	145	Basit	T.	İkisi de eski sükutlarında devam ederler.
eski	hatıraya	155	Basit	T.	... düşünceleri eski ve acı bir hatıraya doğru uçtu.
eski	kitapları	164	Basit	T.	... eski kitapları karıştırdığı köşeye...
eski	deftere	166	Basit	T.	Kenarda dayalı duran büyük ve eski defterlere baktı.
eski	ahbaplar	191	Basit	T.	... eski ahbapların kendisine lüzumu kadar itibar göstermediklerini...
eski	hâline	199	Basit	T.	Tekrar eski hâline getireceğinden ümidini kesmemişti.
eski usul	saat	8	SÖ	T./Ar.	... cam fanusun altına konulmuş eski usul bir saat...
esmer	duvarlarda	67	Basit	Ar.	Esmer duvarlarda başları taçlı şişman Acem güzelleri...
esmer	yüz	88	Basit	Ar.	Esmer yüzünde manasız bir yorgunluk vardı.
esrarlı	güzellik	186	Türemiş	Ar.	Bu tebessüm ona esrarlı bir güzellik veriyordu.
ezici	günleri	162	Türemiş	T.	Yusuf hayatın bu kadar ezici günleri olduğunu bilmiyordu.
ezik	sesler	7	Türemiş	T.	... atların kumlu yolda intizamsız izler bırakan ayakları gıcırtilı ve ezik sesler veriyordu.
fakir	ailelerin	20	Basit	Ar.	... çok kere orta hâlli veya fakir fakat namuslun ailelerin...
fakir	işçilere	27	Basit	Ar.	Sonra bu fakir işçilere...
fakir	delikanlı	71	Basit	Ar.	Nihayet kızını oldukça fakir bir delikanlı olan Şerif Efendi'ye...
fakir	köylülerden	180	Basit	Ar.	Ekmek parası için çırpınan fakir köylülerden...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
farklı	esaslar	20	Türemiş	Ar.	... çok farklı esaslar gözetiyordu.
farklı	hayattı	126	Türemiş	Ar.	Bu gündüzkünden çok farklı bir hayattı.
fazla	telaşa	52	Basit	Ar.	Birden fazla telaşa düştüler.
feci	hâllerinde	182	Basit	Ar.	Bu sıkıntılı ve feci hâllerinde bile kendisine danıştı.
fedakar	dosttular	99	Basit	Ar.	Birbirinin yardımına koşacak kadar samimi ve fedakar dosttular.
felaketzede	memur	14	Birleşik	Ar.	Burada felaketzede memur içer.
fena	haberle	121	Basit	Ar.	Fena bir haberle gelmiş olmasından korktu.
fena	maksadı	138	Basit	Ar.	Adamın hiçbir fena maksadı olmayacağını sanmıştı.
fena	hissikablelvukular	146	Basit	Ar.	... mecbur olunca fena hissikablelvukuların altında...
fena	şeyler	185	Basit	Ar.	Yusuf hakkında fena şeyler söyleme.
fena	şey	191	Basit	Ar.	Eğer fena bir şey yapıyorlarsa bunun mesuliyeti Yusuf'a hatta merhum kocasına aitti.
fersiz	gözlerini	152	Türemiş	Far.	Salahattin Bey'in zayıf ve çökmüş yüzünü lakayt ve fersiz gözlerini görünce...
fevkalade	iltifat	50	Basit	Ar.	Bu fevkalade iltifat onu hayrete düşürdü.
fevkalade	şeyler	119	Basit	Ar.	Fakat orada fevkalade şeyler cereyan etti.
fevkalade	iş	173	Basit	Ar.	Fevkalade iş! Öyle değil mi ?
fevkalade	muamele	187	Basit	Ar.	Yusuf bu fevkalade muamelelerin sebebini aramadan uyuyor.
fevkalade	şüpheli	193	Basit	Ar.	Fevkalade şüpheli görünüyordu.
fevkalade	acı	199	Basit	Ar.	Ona fevkalade acı geliyordu.
fırtınalı	anında	70	Türemiş	İt.	Ömrünün bu en azaplı ve en fırtınalı anında...
fiskiyeli	havuz	44	Türemiş	Ar.	Ufak ve fiskiyeli bir havuz vardı.
fiyonk yapılmış	yağlıklar	9	SÖ	İt./T.	... fiyonk yapılmış sırma işlemeli yağlıklar vardı.
fukaracıklar	(insanlar)	10	Türemiş	Ar.	Uyusun fukaracıklar gayrı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
fukaraları	(insanlar)	9	Basit	Ar.	... fukaraları nasıl yalnız bırakayım?
fundalıklı	bayır	109	Türemiş	T.	... bir sürü dağ, fundalıklı bayır...
garibim	(kişi)	41	Basit	Ar.	Ben burada garibim.
garip	şekiller	7	Basit	Ar.	... şakaklarında garip şekiller çizdikten sonra...
garip	tabiatlı	18	Basit	Ar.	... ne kadar garip tabiatlı olduğunu bildiği için...
garip	takırtılar	25	Basit	Ar.	... garip takırtılar çıkarırdı.
garip	mahluklar	47	Basit	Ar.	... duvarlarda garip ve kocaman mahluklar gibi...
garip	ağlayıştı	64	Basit	Ar.	Bu pek garip bir ağlayıştı.
garip	vaziyette	106	Basit	Ar.	Kendisinin garip bir vaziyette olmasına karşın...
garip	hüznün	109	Basit	Ar.	İçini garip bir hüznün kapladığını...
garip	tesir	118	Basit	Ar.	Her zaman garip bir tesir yapardı.
garip	vaziyette	130	Basit	Ar.	... böyle garip vaziyette bırakmaya vicdanı el vermedi.
garip	sesler	157	Basit	Ar.	Bir müddet sonra garip sesler duyarak uyandı.
garip	gülüşle	180	Basit	Ar.	Şahinde garip bir gülüşle:
garip	tebessümü	180	Basit	Ar.	Şahinde gene aynı garip tebessümü muhafaza ederek...
garip	hazla	190	Basit	Ar.	Şakir bu hâllere garip bir hazla bakıyordu.
gavur	(kişi)	161	Basit	T.	Hele babası kızıl gavurdu.
geç	vakitlere	133	Basit	T.	... gece gene geç vakitlere kalırsa çıldırırdı.
geçici	şey	100	Türemiş	T.	Gevşeklik geçici bir şey değildi.
geldiğim	zaman	10	Türemiş	T.	Geldiğim zaman odayı böyle bulmuştum.
gelinin	(kişi)	164	Basit	T.	Gelinin yanından hâlâ dönmedi.
gelinlik	kızın	49	Türemiş	T.	Bey, gelinlik kızın olduğunu unuttun mu ?
genç	kız	13	Basit	Far.	... ihtiyaçlarını içinde hapsedmeye mecbur olan genç kız...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
genç	kadına	15	Basit	Far.	Komşu teyze genç kadına birtakım nasihatler...
genç	kız	55	Basit	Far.	Genç kızın iri gözlerinin içi ateş gibiydi.
genç	yaşında	71	Basit	Far.	Genç yaşında küçük bir kız çocukla dul kaldığı hâlde...
genç	kızın	78	Basit	Far.	... yavaşça uzatarak genç kızın saçlarını okşadı.
genç	kıza	83	Basit	Far.	Daha sonra genç kıza sokuldu.
genç	kızla	86	Basit	Far.	Genç kızla bir iki laf etmek istemişti.
genç	kadınları	86	Basit	Far.	Mahallenin genç kadınları ve kızları önlerine bakarak ...
genç	kızları	86	Basit	Far.	Mahallenin genç kadınları ve kızları önlerine bakarak ...
genç	jandarma	92	Basit	Far.	Sokağın başında genç bir jandarma bekliyordu.
genç	jandarma	93	Basit	Far.	Cemal Çavuş, genç ve meslekte yeni bir jandarmadır.
genç	çınar	101	Basit	T.	... nispeten genç iki çınar dalları birbirine ...
genç	kız	104	Basit	Far.	Taze bir genç kız yüzü görür gibi oldu.
genç	(kişi)	105	Basit	Far.	Bu genç uzun uzun düşündükten sonra...
genç	kız	112	Basit	Far.	Bu düşüncelere rağmen genç kız annesiyle...
genç	kız	123	Basit	Far.	Genç kız :“Dünya alem ne der?” dedi.
genç	kıza	123	Basit	Far.	Yusuf genç kıza arabaya binmesi için yardım etti.
genç	kız	124	Basit	Far.	Genç kız tekrar muşambayı kaldırdı.
genç	insanın	129	Basit	Far.	...içinde bulunan iki genç insanın nefesleri...
genç	köylü	137	Basit	Far.	Hayvanları sarı mintanlı genç bir köylü sürüyordu.
genç	adam	137	Basit	Far.	Genç adam kahverengi gözlerini karşısındakine çevirerek...
genç	kadın	143	Basit	Far.	... bunun için genç kadını...
genç	askerler	154	Basit	Far.	... hem de yürüyen coşkun ve genç askerler...
genç	kadının	159	Basit	Far.	Tahta merdivenler genç kadının bir an için...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
genç	kadın	162	Basit	Far.	Bütün neşesini kaybeden genç kadın...
genç	adam	171	Basit	Far.	Genç adam odasına girince Hasip Efendi ona doğru koştu.
genç	kadın	174	Basit	Far.	Genç kadının gözleri yaşardı.
genç	kadın	175	Basit	Far.	Fakat genç kadın başını yastığa gömmüştü.
genç	kadın	175	Basit	Far.	Genç kadının yüzünü ince ipek bir tül gibi sarıyordu.
genç	kadın	176	Basit	Far.	Genç kadın kımıldadı.
genç	kadın	198	Basit	Far.	Yoksa kocasının bakışları ve mustarip hâli genç kadının muhakkak gözüne çarpar.
genç	adam	198	Basit	Far.	Genç adam iki birbirine zıt düşüncenin altında kıvranıyordu.
genç	kadın	202	Basit	Far.	Genç kadın tekrar eski hâline döndü.
genç	adam	203	Basit	Far.	Genç adam dizginlere asılarak...
genç	kadın	207	Basit	Far.	Fakat genç kadın sırtına bir şey giyince...
genç	kadın	210	Basit	Far.	Genç kadın cevap vermedi.
genç	adam	210	Basit	Far.	Genç adam dizginleri elinden attı.
genç	kadın	211	Basit	Far.	Genç kadın cevap vermedi.
genç	kadın	213	Basit	Far.	Genç kadının yüzü bembeyazdı.
genç	kadın	214	Basit	Far.	Genç kadının vücudu meydana çıktı.
gençlerin	(kişi)	146	Basit	Far.	Gençlerin sonsuz boşluğu onu yabancılaştırıyor.
geniş	uçuruma	14	Basit	T.	...geniş uçuruma bir köprü olamıyordu.
geniş	yaprakların	23	Basit	T.	Geniş ve yeşil yaprakların arasından...
geniş	kurdeleler	29	Basit	T.	... saçlarının ucunda geniş, kırmızı kurdeleler vardı.
geniş	meydanın	88	Basit	T.	Geniş ve tozlu meydanın kenarlarına dikilen...
geniş	nefes	101	Basit	T.	... şişirecek kadar geniş bir nefes aldı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
geniş	tabiatın	102	Basit	T.	Bu kadar geniş , güzel ve sıcak bir tabiatın ortasında...
geniş	dere	125	Basit	T.	Önüne geniş ve uzun bir dere çıktı.
geniş	mezhep	139	Basit	T.	Köylerinin daha geniş mezhepli,daha samimi ve daha temiz olduğunu anladı.
geniş	alını	143	Basit	T.	Kocasının çok geniş olmayan çizgili alını...
geniş	salahiyetlerini	165	Basit	T.	Bir mülkiye amirinin geniş salahiyetlerini...
geniş	bahçelerindeki	175	Basit	T.	Güneş ağaçların arkasından yükseliyor ve evlerin geniş bahçelerindeki otları nemli bir ışığa boğuyordu.
geniş	nefeslerle	176	Basit	T.	Daha geniş, daha rahat nefeslerle uykusuna devam etti.
geniş	tabiat	212	Basit	T.	O zaman geniş ve açık olan tabiat bile...
geniş mezhepli	köy	139	SÖ	T./Ar.	Köylerinin daha geniş mezhepli,daha samimi ve daha temiz olduğunu anladı.
gevşek	kalaslarını	211	Türemiş	T.	Hayvan köprüünün gevşek kalaslarını yerinden fırlatarak karşı tarafa geçti.
gıcırtilı	sesler	7	Türemiş	T.	... atların kumlu yolda intizamsız izler bırakan ayakları gıcırtilı ve ezik sesler veriyordu.
gıdıklayıcı	sohbetler	108	Türemiş	T.	... gıdıklayıcı sohbetler onu oyalamıyor da değildi.
gizli	meseleler	45	Türemiş	T.	Oğul ile baba arasında bazı gizli meseleler...
gizli	münakaşada	56	Türemiş	T.	...hususi ve gizli münakaşadan sonra ...
gizli	yerler	82	Türemiş	T.	Fakat en gizli yerlerde saklı durdu.
gördükleri	manzara	8	Türemiş	T.	... gördükleri manzara hepsinin..
görünmez	kaza	49	Türemiş	T.	Görünmez kaza işte buna derler.
gülünç	tahsildar maaşı	179	Türemiş	T.	Demek bu aile gülünç bir tahsildar maaşına kalmıştı.
güneşli	havada	150	Türemiş	T.	Fakat bunun üzerinde güneşli bir havada...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
günlük	hayata	109	Türemiş	T.	Daha ziyade günlük hayata taalluk eden malumattı.
günlük	hayatı	165	Türemiş	T.	Onun günlük hayatı en küçük teferruatıyla...
gür	sesi	97	Basit	T.	Keskin ve gür bir sesi, kandırıcı bir mantığı vardı.
gürültülü	hızla	193	Türemiş	T.	Birçok hadise gürültülü bir hızla kafasından geçti.
güzel	kızı	12	Basit	T.	Salahattin Bey oldukça güzel olan bu kızı...
güzel	kedi	12	Basit	T.	... güzel bir kedi, bir kuzu gibi sevdi.
güzel	kuzu	12	Basit	T.	... güzel bir kedi, bir kuzu gibi sevdi.
güzel	kedi	13	Basit	T.	... bu güzel kedinin çok sivri tırnakları...
güzel	çocuktı	32	Basit	T.	Bu Hacı Etem 24 yaşlarında güzel ve kurnaz bir çocuktı.
güzel	kızcağızlar	33	Basit	T.	15-16 yaşındaki temiz, güzel kızcağızlar...
güzel	evi	44	Basit	T.	Hulusi Bey'in büyük, güzel bir evi vardı.
güzel	keseler	47	Basit	T.	Karılarının çeyiz getirdiği güzel örme keseler...
güzel	(kişi)	67	Basit	T.	Esmer duvarlarda başları taçlı şişman Acem güzelleri...
güzel	gecesini	81	Basit	T.	Ömrünün bu en güzel gecesini...
güzel	oyun	89	Basit	T.	Bu oğlana güzel bir oyun oynamak niyetindeydi.
güzel	havuz	100	Basit	T.	... kocaman bir çınar ve güzel bir havuzun bulunduğu yer...
güzel	tabiatın	102	Basit	T.	Bu kadar geniş , güzel ve sıcak bir tabiatın ortasında...
güzel	akşam yemeği	136	Basit	T.	Güzel bir akşam yemeği yediler.
güzel	kızlar	136	Basit	T.	Bu kasabanın güzel kızlarını gözden geçirmeyi düşünüyordu.
güzel	çocuktı	144	Basit	T.	Bu, ne kadar güzel bir çocuktı.
güzel	laflardan	146	Basit	T.	Bütün güzel laflardan ve hoş insanlardan sıkılan adam...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
güzel	yer	155	Basit	T.	Hiç de güzel bir yer olmayan arka tarafını ağaçsız çıplak dağlar saran Kuyucak'tan...
güzel	sesin	161	Basit	T.	Fakat bunlar onun üzerinde güzel bir sesin etkisiydi.
güzel	yazı	172	Basit	T.	Fakat bu vaziyette ne kadar çalışsan da güzel bir yazı sahibi olamazsın.
güzel	at	173	Basit	T.	Güzel bir at satın alırsın.
güzel	at	177	Basit	T.	... beş buçuk altına güzel ve beyaz bir at satın aldı.
güzel	yemek	188	Basit	T.	Şahindelerin evinde eskisinden daha güzel ve bol yemek yeniordu.
güzelce	halı	169	Basit	T.	Yerde güzelce bir halı göze çarpıyordu.
güzelim	Çine'mizi	39	Basit	T.	Kalktık güzelim Çine'mizi bıraktık.
Hacı	Etem'in	52	Basit	Ar.	... hatta hiç tetiğini bozmayan Hacı Etem'in bile...
Hafız	(kişi)	161	Basit	Ar.	Sarı Hafız en yakıcı sesiyle sala veriyordu.
Hafız	(kişi)	161	Basit	Ar.	Böyle olmasa Sarı Hafız...
hafif	tıprtı	7	Basit	Ar.	... hafif melankolik bir tıprtı çıkarıyor.
hafif	tebessümle	22	Basit	Ar.	Yusuf bazen hafif bir tebessümle...
hafif	tebessümle	49	Basit	Ar.	... sonra hafif bir tebessümle güldü.
hafif	tebessümün	85	Basit	Ar.	Sonra hafif bir tebessümün dudaklarına yayıldığı oluyordu.
hafif	şıkırtıdan	103	Basit	Ar.	... hafif şıkırtıdan başka ses yoktu.
hafif	ses	123	Basit	Ar.	"A! A! " diye hafif bir ses çıkıyor.
hafif	kırıntılar	124	Basit	Ar.	Biraz ileride hafif kırıntılar yaparak uzanıyordu.
hafif	kımıldanışlarla	127	Basit	Ar.	Bu sefer canlılığını hafif kımıldanışlarla hayat dolu bir nefesle meydana vuruyordu.
hafif	ter	133	Basit	Ar.	Şişmanca vücudunu hafif bir ter kaplamıştı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
hafif	uykunun	136	Basit	Ar.	Ancak kendisini hafif bir uykunun bastırmak üzere olduğunu anlayınca...
hafif	yuvarlaklık	155	Basit	Ar.	Parmağının yanında hafif bir yuvarlaklık vücuda getirdi.
hafif	kan	158	Basit	Ar.	Yüzüne hafif bir kan geliyor.
hafif	başdönmesini		Basit	Ar.	Hafif ve tatlı bir baş dönmesini kahkahalar takip etti.
hafif	sesle	202	Basit	Ar.	Nefes alır gibi hafif bir sesle...
hafif	kar	206	Basit	Ar.	Hatta buralarda pek nadir görülen hafif bir kar serpiştiriyordu.
hafif	rüzgar	214	Basit	Ar.	Hafif bir rüzgar Muazzez'in saçlarını uçuruyordu.
hain	mahalle çocuklarının	116	Basit	Ar.	Hain mahalle çocuklarının hücumuna uğradı.
haki	külöt pantolon	89	Basit	Far.	Haki bir külöt pantolonu vardı.
haki	külodunu	142	Basit	Far.	Haki külodunu da ütüsüz, lacivert ve düz bir pantolonla değiştirdi.
hakiki	kabadayılar	21	Basit	Ar.	Bu çocuklar hakiki kabadayılar tarafından...
hakiki	mücrimin	99	Basit	Ar.	Hiçbir kastı olmayan zavallı hakiki bir mücrimin...
hakim	(kişi)	13	Basit	Ar.	... efendi ve hakim muamelesi yapacak oldu.
hakperest	adam	45	Basit	Ar.	Ceza Reisi çok namuslu hakperest bir adamdı.
hanım	kız	30	Basit	T.	Muazzez adeta olgun ve yetişkin bir hanım kız oldu.
harap	hâldeydi	163	Basit	Ar.	Hakikaten harap ve perişan bir hâldeydi.
harap	hâlde	186	Basit	Ar.	Yusuf haftada, on beş günde bir, yorgun ve harap bir hâlde geliyor...
harap	insanla	212	Basit	Ar.	... uzandığını gördüğü harap ve yorgun insanla bunun hiçbir alakası yoktu.
hareketsiz	insan vücudu	9	Türemiş	Ar.	... hareketsiz iki insan vücudu kabartıyordu.
hareketsiz	vücudun	159	Türemiş	Ar.	Muazzez bu hareketsiz vücudun üzerine atıldı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
harici	şeklin	33	Basit	Ar.	... harici şeklin değişmesine riayet ediliyordu.
harikulade	hat	143	Basit	Ar.	... ensesine doğru inen harikulade muntazam bir hat...
hasır	iskemleden	80	Basit	Ar.	Oturduğu üstü minderli, arkalıksız, hasır iskemleden fırladı.
hasta	kız	52	Basit	Far.	Durmaktan ağlayan hasta kız...
hasta	kız	53	Basit	Far.	Hasta kız yağmurda sokaklarda dolaştı.
hasta	adam	110	Basit	Far.	Fakat hasta adam her şeyin kendiliğinden...
hasta	babanın	147	Basit	Far.	Hasta babanın ekmeği...
hastalıklı	karısının	131	Türemiş	Far.	Rakım Efendinin hastalıklı karısının sapsarı ve alnı çatıklı başı görüldü.
hastalıklı	karısı	156	Türemiş	Far.	Remzi Efendi'nin hastalıklı karısı ikide bir...
havaleli	araba	120	Türemiş	Ar.	Boş ve havaleli araba sallantılar yapıyordu.
hayat dolu	nefesle	127	Birleşik	Ar.	Bu sefer canlılığını hafif kımıldanışlarla hayat dolu bir nefesle meydana vuruyordu.
hayırhah	tebessümle	172	Basit	Ar.	Yüzü hayırhah bir tebessümle gerilmişti.
hayırlı	kısmet	55	Türemiş	Ar.	Hayırlı bir kısmet çıksın hele.
haylaz	sınıftır	20	Türemiş	T.	Yüzsüz, korkak, yılışık ve haylaz olan bir sınıftır.
hayret veren	itidal	10	Birleşik	Ar.	...çocuk bu esnada hayret veren bir itidal...
hazin	hatıra	104	Basit	Ar.	İçini hazin bir hatıra kapladı.
her yanı incili	hanımdı	42	SÖ	T./T./T.	Hilmi Bey'in hanımı şişman, her yanı incili, elmaslı bir hanımdı.
hızlı	adımlarla	65	Türemiş	T.	... hızlı adımlarla Aşağı Çarşı'dan geçerken...
hizmetçi	kadını	103	Türemiş	Ar.	Hizmetçi kadını eliyle dürterek uyandırdı.
horultulu	uykuya	141	Türemiş	T.	daha sonra horultulu bir uykuya daldı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
hoş	insanlardan	146	Basit	Far.	Bütün güzel laflardan ve hoş insanlardan sıkılan adam...
hovarda	şeydi	31	Basit	T.	Şakir ayyaş, hovarda ve ahlaksız bir şeydi.
hovarda	arkadaştan	33	Basit	T.	... birkaç zengin ve hovarda arkadaştan çıktığı...
hususî	münakaşadan	56	Basit	Ar.	...hususî ve gizli münakaşadan sonra ...
hüzünlü	tavırla	159	Türemiş	Ar.	Hüzünlü bir tavırla başını salladı.
ılık	hava	207	Türemiş	T.	Yüzüme ılık hava ile beraber...
ılık	yaz gecesi	212	Türemiş	T.	Ilık bir yaz gecesinde yaylı ile yaptığı yolculuğu hatırladı.
ıslak	söğüt ve hayıt ağaçlarına	7	Türemiş	T.	Yolun iki tarafındaki ıslak söğüt ve hayıt ağaçlarına düşen yağmur damlaları...
ıslak	kalpağını	9	Türemiş	T.	... kaymakam ıslak kalpağını...
ıslak	eller	75	Türemiş	T.	Islak ellerini yüzünde dolaştırdı.
ıslak	su mukassimleri	116	Türemiş	T.	... hep o ıslak ve yosunlu su mukassimleri vardı.
iç	şeklini	162	Basit	T.	Hayatının iç ve dış şeklini...
içten	alaka	160	Türemiş	T.	Edremit halkı son ve içten bir alaka gösterdi.
ifadesiz	gözlerle	68	Türemiş	Ar.	Şakir ifadesiz gözlerle ona baktı.
iğneleyici	söz	185	Türemiş	T.	Muazzez annesinin bütün sözlerinin böyle iğneleyici ve acı olmasına çocukluğundan beri alıştı.
ihtiyar	hizmetçi	22	Basit	Ar.	Rumelili ihtiyar bir hizmetçi...
ihtiyar	ağacın dalları	23	Basit	Ar.	Akşam serinliğinde ihtiyar ağacın dalları...
ihtiyar	(kişi)	41	Basit	Ar.	Bizim ihtiyar bir şeyler diyor.
ihtiyar	pabuççu	52	Basit	Ar.	Yunus Ağa isminde ihtiyar bir pabuççu...
İhtiyar	Ganimet Hanım	71	Basit	Ar.	Fakat İhtiyar Ganimet Hanım'ın sarı liralaları...
ihtiyar	kadın	72	Basit	Ar.	Fakat ihtiyar kadın eliyle sus diye işaret ettikten sonra...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
ihhtiyar	gövdeleriyle	125	Basit	Ar.	Eğri büğrü kambur zeytinler kah yaslanmış kah eğrilmiş ihtiyar gövdeleriyle...
ihhtiyar	hizmetçi	131	Basit	Ar.	İhtiyar Rumelili hizmetçi bir haftadan beri...
ihhtiyar	doktor	159	Basit	Ar.	Onlarla beraber gelen ihtiyar doktor hastayı yatağına yatırdı.
ihhtiyar	Hasip Efendi'nin	160	Basit	Ar.	İhtiyar Hasip Efendi'nin gözleri ona ilişti.
ihhtiyarlar	(kişi)	189	Basit	Ar.	Geride kalan ihtiyarlar ve sakatlar kendi dertlerinden bu sorunla ilgilenemiyordu.
iki ayaklı	taş merdivende	119	SÖ	T./T.	İki ayaklı taş merdivende bir müddet bekledi.
iki kanatlı	kapıdan	8	SÖ	T./T.	... iki kanatlı siyah bir kapıdan...
iki kanatlı	kapının	139	SÖ	T./T.	İki kanatlı kapının yanındaki odayı açtı.
iki karpuzlu	lamba	142	SÖ	T./Far.	... ve iki karpuzlu lamba konuldu.
iki katlı	kapının	138	SÖ	T./T.	İsmail arabayı iki katlı bir kapının önünde durdurdu.
iki türlü	sevinç	121	SÖ	T./T.	İki türlü sevinç yaşıyordu.
ilahi	arzunun	99	Basit	Ar.	... tesadüfün ve ilahi arzusunun bir cilvesidir.
ilk	iş	136	Basit	T.	Altı jandarma ilk iş olarak kasabaya yarımşar birer saatlik köylerde...
imalı	laftan	197	Türemiş	Ar.	Ağzından kaçırıldığı imalı bir laftan...
imansızlar	(adamlar)	9	Türemiş	Ar.	... imansızlar ben gelene kadar...
ince	kızın	35	Basit	T.	İnce ve yaşına nazaran uzun boylu olan bu kızın...
ince	kaşlarını	35	Basit	T.	Bilhassa siyah, ince fakat çok keskin kaşlarının gölgelediği...
ince	bıyık	88	Basit	T.	Ter damlalarıyla ıslanan ince ve seyrek bıyık...
ince	dallar	101	Basit	T.	Söğütlerin ince ve yapraksız dalları açık bir yeşile bürünüyor.
ince	çizgi	101	Basit	T.	O kumral tüylü ve mor damarlı elinde ince bir çizgi hâlinde beliren kanlar...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
ince	toz bulutu	125	Basit	T.	Beyaz ve ince toz bulutunu arkasında bırakarak...
ince	ayaklarına	144	Basit	T.	Yusuf onun uzun parmaklı ince ve sarıya yakın beyaz ayaklarına...
ince	vücudu	148	Basit	T.	İnce vücudu ve pembe yüzüyle...
ince	ses	146	Basit	T.	İnce seslerle söylenen oyun havaları...
ince	kamışın	150	Basit	T.	Birdenbire bu ince kamışın parmakları...
ince	tül	175	Basit	T.	Genç kadının yüzünü ince ipek bir tül gibi sarıyordu.
ince	damarlar	175	Basit	T.	Gözkapaklarında kıl gibi ince mavi damarlar dolaşıyor.
ince	elleri	181	Basit	T.	Muazzez'in ince ellerini sapsarı gösteriyordu.
ince	damlalar	196	Basit	T.	... ara sıra ince damlalar savuruyordu.
ince	ayaklarıyla	206	Basit	T.	Hayvan ince ayaklarıyla çakıllarda kıvılcımlar saçıyor.
ince	ses	210	Basit	T.	İnce zayıf bir ses cevap verdi.
incelmiş	alaylarından	21	Türemiş	T.	Onların bu incelmış alaylarından da bir şeyler...
inlemeli	hâle	131	Türemiş	T.	... tarif edilmez bir korkudan inlemeli hâle gelmiş.
inmeli	hâle	131	Türemiş	T.	... merak ve korkudan inmeli bir hâle gelmişti.
insafsız	kabadayılar	20	Türemiş	Ar.	bir de haylaz, kavgacı, insafsız kabadayılar vardır.
insafsız	kurtlarla	59	Türemiş	Ar.	Bir sürü kurnaz ve insafsız kurtlarla uğraşmak...
insafsız	kimseler	200	Türemiş	Ar.	Etrafını insafsız kimseler sarmıştı.
intizamsız	izler	7	Basit	Ar.	... atların kumlu yolda intizamsız izler bırakan ayakları gıcırtili ve ezik sesler veriyordu.
ipek	tül	175	Basit	T.	Genç kadının yüzünü ince ipek bir tül gibi sarıyordu.
iri	cevizler	7	Basit	T.	... hatta bazı yerlerde iri cevizler tabii bir kemer vücuda getiriyorlardı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
iri	yaprak	19	Basit	T.	... dut, erik ve iri yapraklı incir ağaçları...
iri	kubbesi	19	Basit	T.	Kurşunlu Caminin iri kubbesi daima donuk bir ışıltıyla parlıyordu.
iri	coplarla	28	Basit	T.	Sonra ellerinde iri coplarla sokaklarda...
iri	toka	29	Basit	T.	Ayağında iri tokalı rugan iskarpinler...
iri	gözleri	35	Basit	T.	... simsiyah ve iri gözleri çok şeyler biliyor
iri	gölgeleri	47	Basit	T.	Masanın kenarındakilerin iri gölgeleri...
iri	göz	55	Basit	T.	Genç kızın iri gözlerinin içi ateş gibiydi.
iri	incir	72	Basit	T.	Üstünde iri bir incirin dalları sokağa doğru...
iri	yağmur damlaları	75	Basit	T.	İri yağmur damlaları derenin içine düşüyordu.
iri	gözleri	76	Basit	T.	Kübra'nın iri ve parlak gözleri..
iri	gözler	79	Basit	T.	Yusuf'un iri ve kahverengi gözlerinde yaşlar parladığını..
iri	rakı şişeleri	88	Basit	T.	Pek çabuk boşalan iri rakı şişeleri...
iri	tabanca	92	Basit	T.	Lacivert ceketinin altında iri bir tabanca vardı.
iri	tabanca	94	Basit	T.	Masanın kenarında duran iri tabanca...
iri	top	94	Basit	T.	İri toplu tabancayı beline yerleştirdi.
iri	taşı	128	Basit	T.	Yolun kenarından getirdiği birkaç iri taşı...
iri	kemik	166	Basit	T.	Sarı tüylü ve iri kemikli parmaklarının ...
iri	damlalar	214	Basit	T.	Gözlerinden yanaklarına doğru iri damlalar süzüldü.
iri kemikli	parmaklarının	166	SÖ	T./T.	Sarı tüylü ve iri kemikli parmaklarının ...
iri tokalı	iskarpınler	29	SÖ	T./T.	Ayağında iri tokalı rugan iskarpinler...
iri toplu	tabanca	94	SÖ	T./T.	İri toplu tabancayı beline yerleştirdi.
iri yapraklı	incir ağaçları	19	SÖ	T./T.	... dut, erik ve iri yapraklı incir ağaçları...
iri yarı	adam	94	Birleşik	T./T.	İri yarı ve oldukça yaşlı bir adamdır.
irili ufaklı	çocuklarla	23	SÖ	T./T.	... irili ufaklı çocuklarla dolar.
isli	kalaslarında	37	Türemiş	T.	Üstü toprak olan tavanın isli kalaslarında...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
isli	tavanını	176	Türemiş	T.	Köy odasının isli kalaslı tavanını görmek Yusuf'a bir an için pek acı geldi.
isli	alev	208	Türemiş	T.	... isli bir alev hemen kayboldu.
istidatlı	delikanlıdır	149	Türemiş	Ar.	İstidatlı delikanlıdır ha.
işe yarar	fikir	107	Birleşik	T./T.	... aklına işe yarar bir fikir gelmiyordu.
işe yarar	cevap	135	Birleşik	T./T.	... karısından işe yarar bir cevap almak istiyordu.
itibarlı	ailelerinden	33	Türemiş	Ar.	Hepsi şehrin eski ve itibarlı ailelerinden oldukları için...
itimatsız	tavrı	100	Türemiş	Ar.	Yusuf'un itimsiz ve kaçak tavrı can sıkıyordu.
iyi	kalp	24	Basit	T.	İyi kalpli ve mert bir çocuk olan İhsan...
iyi	kalp	27	Basit	T.	Bazı iyi kalpli ve alakalı komşuların Mürüvvet Hanım'ın eğlenceli evine...
iyi	koca	33	Basit	T.	... onlara bulunacak en iyi ve münasip koca...
iyi	aile	33	Basit	T.	Şehrin en iyi ailelerinde bile...
iyi	kalpli	42	Basit	T.	... iyi kalpliye benziyordu.
iyi	koca	55	Basit	T.	Sana çok daha iyi kocalar bulurum.
iyi	kalbe	82	Basit	T.	İyi bir kalbe malik olmasıydı.
iyi	gözle	110	Basit	T.	Pek iyi bir gözle bakılmıyordu.
iyi	çare	138	Basit	T.	Köye gitmenin en iyi çare olduğunu anladı.
iyi	insanlardır	148	Basit	T.	Tahrirat kalemindekiler iyi insanlardır.
iyi kalpli	çocuk	24	SÖ	T./Ar.	İyi kalpli ve mert bir çocuk olan İhsan...
iyi kalpli	komşuların	27	SÖ	T./Ar.	Bazı iyi kalpli ve alakalı komşuların Mürüvvet Hanım'ın eğlenceli evine...
kaçak	tütün	95	Türemiş	T.	Hepsine birer tutam kaçak tütün ikram etti.
kaçak	tavrı	100	Türemiş	T.	Yusuf'un itimsiz ve kaçak tavrı can sıkıyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kaçak	bakışlardan	172	Türemiş	T.	Hâlbuki Yusuf karşısındakinin kendisine ara sıra fırlattığı kaçak ve ani bakışlardan asla iyi manalar çıkarmıyordu.
kaçamaklı	cevapları	51	Türemiş	T.	Onun bu kaçamaklı cevapları...
kadın	(kişi)	12	Basit	T.	... erkek için evde bir kadın bulunması...
kafesli	pencereden	73	Türemiş	Ar.	... minderine oturarak kafesli pencereden dışarı bakıyordu.
kahramanca	şey	111	Basit	Far.	Biraz şerefli ve kahramanca bir şey gibi...
kahverengi	gözler	79	Birleşik	Ar./Far.	Yusuf'un iri ve kahverengi gözlerinde yaşlar parladığını..
kahverengi	gözlerini	137	Birleşik	Ar./Far.	Genç adam kahverengi gözlerini karşısındakine çevirerek...
kahverengi	zarflarla	168	Birleşik	Ar./Far.	İçeride kahverengi zarflarla dolu bir masa duruyordu.
kalabalık	kişiler	150	Basit	Ar.	Lakin o kalabalık olmasa...
kalabalık	Rum kitlesi	153	Basit	Ar.	Şehirde oldukça kalabalık bir Rum kitlesi olmasa...
kalabalık	gruplar	154	Basit	Ar.	Kahvenin önünde kalabalık gruplar vardı.
kalabalık	şehirlere	210	Basit	Ar.	Dağbaşlarına, kimsesiz ormanlara veya kalabalık şehirlere...
kalaslı	tavanını	176	Türemiş	T.	Köy odasının isli kalaslı tavanını görmek Yusuf'a bir an için pek acı geldi.
kalender	adamdı	8	Basit	Far.	Doktor ise kalender gün görmüş bir adamdı.
kalın	cigara	93	Basit	T.	... verdiği tabakalardan kalın bir cigara sardı.
kalın	örgü	144	Basit	T.	Kalın iki örgü hâlinde sallanan kumral saçları...
kalınlığını	(kitap)	103	Basit	T.	Üst üste duran kitaplardan en kalınlığını...
kalıpsız	fesi	149	Türemiş	Ar.	Başındaki kalıpsız yağlı fesi düzelten ihtiyara...
kambur	zeytinler	125	Basit	T.	Eğri büğrü kambur zeytinler kah yaslanmış kah eğrilmiş ihtiyar gövdeleriyle...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kandırıcı	mantığı	98	Türemiş	T.	Keskin ve gür bir sesi, kandırıcı bir mantığı vardı.
kanlı	paçavralar	10	Türemiş	T.	İleri doğru uzattığı sağ elinden kanlı paçavralar...
kanlı	teferruat	155	Türemiş	T.	... ve bütün kanlı teferruat zihninden bir an olsun çıkmıyordu.
kanlı	çukurda	214	Türemiş	T.	Orada o kanlı çukurda şimdiye kadar yaşadığı hayatı görüyor gibiydi.
kapalı	dudaklarını	143	Türemiş	T.	... kapalı dudaklarını oynatıyordu.
kapalı	entarisinin	176	Türemiş	T.	Yakası kapalı beyaz entarisinin altında kabaran göğsü muntazam nefeslerle şişiyor ve yorganın kenarını yükseltiyordu.
kara	gözlerini	36	Basit	T.	... kara gözlerini tavana dikmiş.
karanlık	dükkana	69	Türemiş	T.	Karanlık dükkana girer girmez...
karanlık	yol	74	Türemiş	T.	Karanlık ve dar bir yolda ellerinde cam fenerle...
karanlık	şekilde	108	Türemiş	T.	Karanlık bir şekilde ümit ediyordu.
karanlık	hislerin	119	Türemiş	T.	Karanlık birtakım hislerin şevkiyle cevap verdi.
karanlık	taşlığa	135	Türemiş	T.	Karanlık taşlığa bahçe kapısı tarafından beyaz bir ışık vuruyordu.
karanlık	sokaklarda	135	Türemiş	T.	Karanlık ve bozuk kaldırımlı sokaklarda...
karanlık	duvarlarından	144	Türemiş	T.	Odanın karanlık duvarlarından birine...
karanlık	şekilde	146	Türemiş	T.	... karanlık bir şekilde hissetmiyor değillerdi.
karanlık	düşüncelere	175	Türemiş	T.	Bu minimini yeşil mevcudiyetler bile içlerinde bu kadar kuvvetli bir mücadele ve mukavemet kabiliyeti taşırken kendisinin karanlık düşüncelere dalması doğru olmazdı.
karanlık	sokaklarda	206	Türemiş	T.	Ona karanlık sokaklarda rastladı.
karanlık	odanın	209	Türemiş	T.	Bu karanlık odanın her köşesinde...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
karanlık	odada	209	Türemiş	T.	En ufak bir kıvılda, karanlık odada en küçük bir hareket bile yok.
karanlık yapraklı	ağaçları	14	SÖ	T./T.	Bahçede karanlık yapraklı ağaçları...
karışık	işe	66	Türemiş	T.	... karışık bir işe girmek sureti..
karışık	şekilde	147	Türemiş	T.	... belli belirsiz, karışık bir şekilde hissetmek...
karışık	işi	148	Türemiş	T.	Dünyanın en zor ve karışık işi...
karışık	zamanlarda	170	Türemiş	T.	Şimdi karışık zamanlar geçiriyoruz.
karışık	zamanda	174	Türemiş	T.	Bu karışık zamanda insan bulunduğu yeri bırakır mı ?
karıştığı	zamanlar	17	Türemiş	T.	... karışmasa bile karıştığı zamanlar daima baş olur.
karşılıksız	hayır	71	Türemiş	T.	... bu dünyada karşılıksız bir hayır işlenmediğini...
kasvetli	günde	7	Türemiş	Ar.	Bu kasvetli ve şıprıtılı günde hiç ses çıkarmadan ilerleyen kabileyi görmek...
kati	sesle	126	Basit	Ar.	Muazzez biraz durduktan sonra kati bir sesle:
kavga ve dırıltı	içinde	109	SÖ	T./T.	... evlenip kavga ve dırıltı içinde bir hayat geçirmiş.
kavgacı	kabadayılar	20	Türemiş	T.	bir de haylaz, kavgacı, insafsız kabadayılar vardır.
kaygısız	tebessümlerle	144	Türemiş	T.	Kaygısız tebessümlerle kocasına baktı.
kaymakam	(insan)	11	Basit	Ar.	Kaymakamın evinde yatağa yatırıldığı zaman...
kaymakam	(insan)	11	Basit	Ar.	Yine kaymakamın karısı Şahinde Hanım...
Kaymakam	(insan)	61	Basit	Ar.	Kaymakam sabırsızlıkla sordu:
Kaymakam	Salahattin Bey	100	Basit	Ar.	Kaymakam Salahattin Bey'e üzüntülü günleri anlattıktan sonra...
kaymakam	(kişi)	138	Basit	Ar.	Koskoca Kaymakam tek başına köye gitmeyi isteyince...
Kaymakam	(kişi)	141	Basit	Ar.	Kaymakam evde yakın dostlarına rakı içirdi.
kaymakam	(kişi)	165	Basit	Ar.	Zaten yeni kaymakam sözlerini...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kaynar	sular	89	Türemiş	T.	Ali'ye iliştiğe hakikaten içinde kaynar sular fokurduyordu.
kazık kadar	herif	147	SÖ	T.	Kazık kadar herif evde oturup..
kemençeci	Nikolaki	8	Türemiş	Far.	... kemençeci usta Nikolaki'nin mahur saz semaisini tekrar ediyordu.
kenar	mahallelerde	19	Basit	Far.	...kenar mahallelerde takip ediyor.
kendi hâlinde	çocuklar	20	SÖ	T./Ar.	... terbiyeli ve kendi hâlinde çocuklar gelir.
kendine hakim	tavıyla	83	Birleşik	T./Ar.	Fakat hep o kendine hakim tavıyla...
kendininki ne bitişik	odaya	149	SÖ	T./T.	Kendininkine bitişik bir odaya soktu.
keskin	taraflarını	20	Türemiş	T.	... fiçı çemberinin keskin taraflarını vurarak...
keskin	kaşlarını	35	Türemiş	T.	Bilhassa siyah, ince fakat çok keskin kaşlarının gölgelediği...
keskin	feryat	44	Türemiş	T.	Kübra keskin bir feryat kopararak fırladı.
keskin	sesi	97	Türemiş	T.	Keskin ve gür bir sesi, kandırıcı bir mantığı vardı.
keskin	koku	127	Türemiş	T.	Ağır ve keskin kokusu olan keçeler terli zamanlarda havyalara konurdu.
keskin	koku	127	Türemiş	T.	Ağır ve keskin bir koku neşreden bu keçeler...
keskin	rüzgar	196	Türemiş	T.	Şimdi çamurlu yollarda etrafa keskin ve nemli bir rüzgar esiyor.
keskin	tebessüm	208	Türemiş	T.	Yüzüne tatlı ve keskin bir tebessüm geldi.
keyifli	gözlerle	89	Türemiş	Ar.	İhsan keyifli gözlerle ona bakıyor.
kıdemli	memur	164	Türemiş	Ar.	En kıdemli memur olan tapu müdürü...
kıllı	göğsü	208	Türemiş	T.	Resmi ceketinin açık duran yakasından kıllı göğsü görünüyordu.
kınalı	elleriyle	71	Türemiş	Ar.	Kınalı elleriyle tesbih çekerdi.
kıpırdayan	halısı	19	Türemiş	T.	...kıpırdayan halısı göz alabildiğine...
kıpkırmızı	yüzle	195	Basit	Ar.	Yusuf kıpkırmızı bir yüzle boğulacakmış gibi oldu.
kır	at	131	Basit	T.	Kır at tırıs adımlarla yola düzüldü.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kır	saç	207	Basit	T.	... kim olduğunu bilmediği kır saçlı bir adam yanına oturdu.
kır saçlı	adam	207	SÖ	T./T.	... kim olduğunu bilmediği kır saçlı bir adam yanına oturdu.
kırmızı	gaz bezleriyle	8	Basit	Ar.	... kırmızı gaz bezleriyle örtülü..
kırmızı	kurdeleler	29	Basit	Ar.	... saçlarının ucunda geniş, kırmızı kurdeleler vardı.
kırmızı	marpuçlar	67	Basit	Ar.	... kabzaları kadife kırmızı marpuçlar sallanıyordu.
kırmızı	fes	142	Basit	Ar.	Kalpak yerine kırmızı bir fes, ayaklarına yanları lastikli bir potin giydi.
kırmızı	aydınlıkta	209	Basit	Ar.	Lambanın sönmeden evvel verdiği dalgalı kırmızı aydınlıkta...
kısa	oyun havaları	86	Basit	T.	... ellerinde zilli teferle kısa, tempolu oyun havaları...
kısa	adımlar	86	Basit	T.	Sarı pabuçlu ayaklarıyla kısa adımlar attı.
kısa	zamanda	105	Basit	T.	Kısa zamanda ve pek belli şekilde çökmekten geri kalmadı.
kısa	fasılalarla	115	Basit	T.	Onun kısa fasılalarla her istikamete...
kısa	müddet	145	Basit	T.	... bu kısa müddet esnasında...
kısa	zamanda	210	Basit	T.	... şaşırtacak kadar kısa bir zamanda...
kısa	nefesler	212	Basit	T.	... kısa ve belirsiz nefesler alarak uyuyan bu çehre...
kısık	sesle	59	Türemiş	T.	...kısık ve bazen titreyen bir sesle...
kıskanç	zenci	67	Türemiş	T.	... kolunu kaldıran ak sakallı kıskanç zenciyi...
kıvrır zıvır	bilgi	17	SÖ	T./T.	Bir sürü "kıvrır zıvır" bilgi sahibi olmak...
kıvırcık	saç	88	Türemiş	T.	Başının yan tarafındaki siyah ve kıvırcık saçlarla...
kıvrılmış	yara izi	155	Türemiş	T.	... içeriye doğru kıvrılmış bir yara izi duruyordu.
kız	(çocuk)	12	Basit	T.	Kız için de münasipçe bir kısmet...
kızgın	güneşin	126	Türemiş	T.	Kızgın güneşin altında yaşamakta olduğunu ...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kızıl	gavur	161	Basit	T.	Hele babası kızıl gavurdu.
kibarca	adamdı	44	Türemiş	Ar.	... kibarca bir adamdı...
kimsesiz	ormanlara	210	Türemiş	T.	Dağbaşlarına, kimsesiz ormanlara veya kalabalık şehirlere...
kireçli	pencerede	38	Türemiş	Far.	...sonra kireçli pencerede birdenbire bir insan başı belirdi.
kirli	gömleğin	38	Türemiş	T.	Beyaz, fakat kirli bir gömleğin altındaki vücudu...
kirli	hayata	57	Türemiş	T.	... yaşadığı kirli hayata karşı duymaya başladığı nefret...
kirli	sular	73	Türemiş	T.	Bıraktığı çukura kirli sular doluyordu.
kirli	seccadenin	152	Türemiş	T.	Pembe ve çıplak ayaklarıyla kirli bir seccadenin üstünde yattılar.
kirli	saçları	165	Türemiş	T.	İzzet Bey'in kirli sarı saçları, biraz daha koyu bıyıkları ve kaşları vardı.
kirli	sarıya	192	Türemiş	T.	Bu çehrenin kirli sarıya benzeyen rengi idi.
kirli	sular	196	Türemiş	T.	Etrafa kirli sular sıçratarak yürürken...
kirli sarı	rengi	192	SÖ	T./T.	Bu çehrenin kirli sarıya benzeyen rengi idi.
koca	adam	40	Basit	T.	Koca adam çocuk gibi ağlarmış.
koca	halıyı	63	Basit	T.	Yuları katta koca bir halıyı odaya sürüklerken...
Koca	Reis	93	Basit	T.	Bir de Koca Reis bilir.
kocaman	karadut ağacı	23	Türemiş	T.	... kocaman bir ekşi karadut ağacı...
kocaman	mahluklar	47	Türemiş	T.	... duvarlarda garip ve kocaman mahluklar gibi...
kocaman	dere	75	Türemiş	T.	... ve yayılan bu kocaman derenin içine...
kocaman	top	92	Türemiş	T.	Şakir'in elinden alınan kocaman toplu tabanca...
kocaman	çınar	100	Türemiş	T.	... kocaman bir çınar ve güzel bir havuzun bulunduğu yer...
kocaman	ceviz ağacı	101	Türemiş	T.	Kocaman bir ceviz ağacı vardı.
kocaman toplu	tabanca	92	SÖ	T./T.	Şakir'in elinden alınan kocaman toplu tabanca...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kolay	şey	106	Basit	T.	Herhâlde pek kolay bir şey değildi.
komşular	(kişi)	163	Basit	T.	Komşular da bu işte pek dikkatli idiler.
kopan	şerit	19	Türemiş	T.	bazı yerlerde kopan bir şerit hâlinde...
kopuk	et parçası	10	Türemiş	T.	Baş parmağının kopuk bir et parçası hâlinde...
kopuk	parmağı	10	Türemiş	T.	...kopuk parmağı tekrar kesti.
kopuk	akrabaları	34	Türemiş	T.	...bu kopuk akrabaları ile pek yakından...
korkak	sınıftır	20	Türemiş	T.	Yüzsüz, korkak, yılışık ve haylaz olan bir sınıftır.
korkak	çocuklar	21	Türemiş	T.	... korkak ve suya sabuna dokunmayan zavallı birtakım çocuklar...
korkak	gözlerle	157	Türemiş	T.	toparlıyor ve korkak gözlerle etrafına bakıyordu.
korkulu	rüyada	160	Türemiş	T.	Kendini korkulu bir rüyada sanıyordu.
korkunç	hatıraları	21	Türemiş	T.	Bir kere eski ve korkunç hatıraları kafasından attı.
korkunç	günün	81	Türemiş	T.	Ömrünün bu en korkunç gününün takip etmesi...
korkunç	değişikliği	154	Türemiş	T.	... beliriveren bu korkunç değişikliği gülerak kabul etti.
korkunç	derecede	166	Türemiş	T.	Korkunç derecede çirkin elleri...
korkunç	mana	193	Türemiş	T.	Şimdi bu ehemmiyetsiz hadiselerin her biri korkunç bir mana almıştı.
korkunç	çemberler	200	Türemiş	T.	Böyle korkunç çemberler onu sımsıkı bağlıyor.
korkunç	oyunu	206	Türemiş	T.	Fakat ortalık kararıp da yastığa dayanan başında hayallerin o korkunç oyunu tekrar belirince...
korkunç	mahiyet	213	Türemiş	T.	...korkunç bir mahiyet veriyordu.
korkunç	hâl	214	Türemiş	T.	Yüzü korkunç bir hâl aldı.
korkunç	seneler	215	Türemiş	T.	Ömrünün en korkunç senelerinin geçtiği bu kasabaya...
koskoca	dünya	75	Basit	T.	Şu anda bu koskoca dünya üzerinde...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
koskoca	delikanlıydı	107	Basit	T.	Fakat işte bugün koskoca bir delikanlıydı.
koskoca	kaymakam	138	Basit	T.	Koskoca Kaymakam tek başına köye gitmeyi isteyince...
koyu	yeşil	7	Basit	T.	... yolun kenarında koyu yeşil iki duvar gibi yükseliyor.
koyu	yeşil	29	Basit	T.	Yusuf, koyu yeşil şeytanbezinden elbisesi...
koyu	balçıgın	80	Basit	T.	Koyu bir balçıgın içindeymiş gibi...
koyu	yaprakların	101	Basit	T.	Koyu yaprakların her zaman...
koyu	bıyıkları	165	Basit	T.	İzzet Bey'in kirli sarı saçları, biraz daha koyu bıyıkları ve kaşları vardı.
koyu	kaşları	165	Basit	T.	İzzet Bey'in kirli sarı saçları, biraz daha koyu bıyıkları ve kaşları vardı.
koyu vişneçürüğü	lekelerle	23	SÖ	T./Slv./T.	Gömleri koyu vişneçürüğü lekelerle donanır.
koyu yeşil	şeytanbezinden	29	SÖ	T./T.	Yusuf, koyu yeşil şeytanbezinden elbisesi...
kör	gevşeklik	186	Basit	T.	İlk günlerde biraz şaşırın Muazzez yavaş yavaş kör bir gevşekliğin içine kendini bırakıyordu.
kör gibi	(adam)	12	SÖ	T./T.	... kör gibi önlerine ilk çıkanla evlenirler.
körpe	yaşta	184	Basit	T.	Nedir bu körpe yaşta kızımın tecellisi diyorum.
Köse	İbrahim	35	Basit	T.	İşçilerin başı Köse İbrahim'i yanına çağırdı.
kötü	adam	81	Basit	T.	Ben kötü adam mıyım ?
kötü	çocuk	83	Basit	T.	Ali kötü bir çocuk değildir.
kötü	yollara	196	Basit	T.	Benim yokluğumda kötü yollara saptıranların kökünü kazıyacağım.
köylü	piçinin	11	Türemiş	T.	... eve bir "köylü piçinin" getirilmesinden...
köylü	(kişi)	137	Türemiş	Far.	Sarı mintanlı delikanlı bir köylü için en korkunç şey olan bu yolculuk esnasında bile gülümsüyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
krem	renk	156	Basit	Fr.	... duruyor ve krem rengi Selanik fanilasının paçaları sarkıyordu.
krem rengi	fanilasının	157	SÖ	Fr./Far.	... duruyor ve krem rengi Selanik fanilasının paçaları sarkıyordu.
kumlu	yolda	7	Türemiş	T.	... atların kumlu yolda intizamsız izler bırakan ayakları gıcırtilı ve ezik sesler veriyordu.
kumlu	sahayı	125	Türemiş	T.	Ağır ağır bu kumlu sahayı geçti.
kumral	tüy	101	Basit	T.	O kumral tüylü ve mor damarlı elinde ince bir çizgi hâlinde beliren kanlar...
kumral	saçları	144	Basit	T.	Kalın iki örgü hâlinde sallanan kumral saçları...
kumral	saçlar	175	Basit	T.	Örgülerin uçları biraz çözülmüş ve kumral saçlar bir sırma püskülü gibi dağılmıştı.
kumral	başı	198	Basit	T.	Muazzez'in kolları Yusuf'un kaburgalarını kıracak gibi sıkır ve kumral başı kocasının göğsüne...
kumral	saçları	213	Basit	T.	Kumral saçları yerlere kadar uzanan bu başa...
kumral tüylü	elinde	101	SÖ	T./T.	O kumral tüylü ve mor damarlı elinde ince bir çizgi hâlinde beliren kanlar...
kurnaz	kızlar	28	Basit	Far.	Şen, kurnaz ve çok bilmiş kızlar hep orada toplanırdı.
kurnaz	çocuktı	32	Basit	Far.	Bu Hacı Etem 24 yaşlarında güzel ve kurnaz bir çocuktı.
kurnaz	kurtlarla	59	Basit	Far.	Bir sürü kurnaz ve insafsız kurtlarla uğraşmak...
kurşuni	aydınlığı	210	Basit	T.	... gecenin kurşuni aydınlığı vuruyordu.
kuru	gözlerin	11	Basit	T.	kuru ve sabit gözlerin arkası...
kuru	cevap	85	Basit	T.	... kuru, yabancı ve manasız bir cevap veriyor.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
kuru	ot	127	Basit	T.	Çuvalın altına sadece biraz kuru ot serpmişti.
kuru	ot	127	Basit	T.	Arabanın zeminini örten çulun altına sadece biraz kuru ot serpilmişti.
kuru	ev ekmeği	180	Basit	T.	Herkesin önüne kuru ev ekmeği konmuştu.
kuru	ağaç dalları	196	Basit	T.	Kuru ağaç dalları ılık çalıyor.
kuru	gözleri	214	Basit	T.	Kuru gözleri patlayacak bir hâl aldı.
kuvvetli	çocuktü.	17	Türemiş	Ar.	... sarı benizli naif fakat kuvvetli ve dayanıklı bir çocuktü.
kuvvetli	yumruk	21	Türemiş	Ar.	Birdenbire iki kuvvetli yumruk ekletirdi.
kuvvetli	dedikodu	45	Türemiş	Ar.	... oldukça kuvvetli bir dedikodu menbaydı.
kuvvetli	mücadele	175	Türemiş	Ar.	Bu minimini yeşil mevcudiyetler bile içlerinde bu kadar kuvvetli bir mücadele ve mukavemet kabiliyeti taşırken kendisinin karanlık düşünelere dalması
kuvvetliler	(adamlar)	12	Türemiş	Ar.	En kuvvetliler bile bir iki sene dayanır.
Kuyucaklı	Yusuf	1	Türemiş	T.	-
küçük	kız çocuğu	8	Türemiş	T.	... yalnız çıplak ayaklı küçük bir kız çocuğu
küçük	evceğizdi	8	Türemiş	T.	... küçük bahçeli bir evceğizdi
küçük	kayısı ağacının	8	Türemiş	T.	... birkaç küçük kayısı ağacının arsından...
küçük	çocuk	9	Türemiş	T.	... diz çöküp oturan ve kendilerine sabit gözlerle bakan küçük bir çocuk gördüler.
Küçük	Yusuf	11	Türemiş	T.	Kaymakam Küçük Yusuf'un elinden tuttu.
küçük	atın	11	Türemiş	T.	Köyden tedarik edilen küçük bir atın üzerinde...
küçük	Anadolu şehirlerimizde	12	Türemiş	T.	... bizim küçük Anadolu şehirlerimizde...
küçük	Muazzez	15	Türemiş	T.	... küçük Muazzez şikayet ve sitem dolu ağlamasına devam ederdi.
küçük	çocukları	20	Türemiş	T.	Küçük ve zayıf çocukları daima himaye...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
küçük	ayaklarıyla	22	Türemiş	T.	... küçük ayaklarıyla bozuk yollarda yürür.
küçük	yaprak	26	Türemiş	T.	Ağaçların küçük yapraklı dalları...
küçük	şehirlerin	28	Türemiş	T.	Bu küçük şehirlerin yeknesaklığını...
küçük	harekette	40	Türemiş	T.	... en küçük bir harekette bile bulunmadan...
küçük	oda	42	Türemiş	T.	Kübra ile bana küçük bir oda verdiler.
küçük	gözleriyle	45	Türemiş	T.	... küçük gözleriyle hiç durmadan adamı süzdü.
küçük	masa	45	Türemiş	T.	İçeri daha küçük bir masa getirildi.
küçük	mikyasta	66	Türemiş	T.	... küçük mikyasta bir kavgaya başlamışlardı.
küçük	çocuk	71	Türemiş	T.	Genç yaşında küçük bir kız çocukla dul kaldığı hâlde...
küçük	sandıkta	71	Türemiş	T.	... yeşil boyalı küçük meşe sandıkta durduğu söylenirdi.
küçük	lamba	93	Türemiş	T.	Masanın üzerine koyduğu aynalı küçük lamba...
küçük	torba	94	Türemiş	T.	Sağ cebine atarak küçük bir torba aldı.
küçük	bahçede	96	Türemiş	T.	Kapısının yanındaki küçük bahçede aşağı yukarı dolaştı.
küçük	Browning	98	Türemiş	T.	Orada bulunan tabanca küçük bir Browning'di
küçük	yere	102	Türemiş	T.	... küçük ve çukur yere gidip gömülmek...
küçük	teferruatına	106	Türemiş	T.	En küçük teferruatına kadar dimağına...
küçük	çocuk	115	Türemiş	T.	Birkaç küçük çocuk kapılarının eşliğine geldi.
küçük	vücudundan	119	Türemiş	T.	Kübra küçük vücudundan beklenmeyecek bir hareketle...
küçük	mukabele	122	Türemiş	T.	Küçük bir mukabele yapmaktan kendini alamıyordu.
küçük	gözlerini	123	Türemiş	T.	Sonra siyah ve küçük gözlerini dikerek fıslıdadı.
küçük	testi	140	Türemiş	T.	Küçük bir testi içinde gelen suyu...
küçük	bahçe	155	Türemiş	T.	Çamurlu , dar sokaklar ; küçük bahçeli evlerinin...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
küçük	şişeyi	159	Türemiş	T.	Üzeri yeşil etiketli, küçük, beyaz şişeyi tanıyordu.
küçük	kasabanın	165	Türemiş	T.	Küçük kasabanın şimdilik en mühim işini yapıyordu.
küçük	teferruatıyla	165	Türemiş	T.	Onun günlük hayatı en küçük teferruatıyla...
küçük	yazıhane	168	Türemiş	T.	Küçük ve basık yazıhaneye girdi.
küçük	hadiseler	193	Türemiş	T.	... dikkat edilmemiş küçük hadiseler...
küçük	vakaları	193	Türemiş	T.	... küçük ve ehemmiyetsiz vakaları hayret verecek şekilde...
küçük	hareket	209	Türemiş	T.	En ufak bir kıvılcımda, karanlık odada en küçük bir hareket bile yok.
küçük	tümsek	214	Türemiş	T.	Sarı ve rutubetli topraktan küçük bir tümsek belirince...
küçük bahçeli	evlerinin	155	SÖ	T.	Çamurlu , dar sokaklar; küçük bahçeli evlerinin...
küçük yapraklı	dalları	26	SÖ	T.	Ağaçların küçük yapraklı dalları...
lacivert	ceket	89	Basit	Far.	Sırtında lacivert bir ceket vardı.
lacivert	ceketin	91	Basit	Far.	Lacivert ceketinin altında iri bir tabanca vardı.
lacivert	pantolonla	142	Basit	Far.	Haki külotunu da ütüsüz, lacivert ve düz bir pantolonla değiştirdi.
lakayt	tebessüm	69	Basit	Ar.	Şimdi dudaklarında hep o lakayt ve her şeyi bilen tebessüm vardı.
lakayt	gözlerini	93	Basit	Ar.	Lakayt gözlerini kendisine diken zavallı kadın...
lakayt	tavırla	116	Basit	Ar.	İçeri girerek lakayt bir tavırla sordu.
lakayt	gözlerini	152	Basit	Ar.	Salahattin Bey'in zayıf ve çökmüş yüzünü lakayt ve fersiz gözlerini görünce...
lakayt	hâline	191	Basit	Ar.	Onu derhal soğuk ve lakayt hâline döndürüyordu.
lastikli	potin	142	Türemiş	Fr.	Kalpak yerine kırmızı bir fes, ayaklarına yanları lastikli bir potin giydi.
latif	kokuydu	114	Basit	Ar.	Bu koku tatlı ve latif bir kokuydu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
layık	gelin	88	Basit	Ar.	Aslan oğluma layık bir gelin.
loş	oda	71	Basit	T.	Evlerinin alt katındaki alçak tavanlı loş odada...
loş	odada	103	Basit	T.	Loş odada demir kaşıkların kaseye...
loş	odanın	109	Basit	T.	Sokak üstündeki loş odanın minderine...
lüzumlu	şey	145	Türemiş	Ar.	... diğerinin lüzumlu bir şey olması...
lüzumsuz	yerlerde	13	Türemiş	Ar.	... karısının manasız ve lüzumsuz yerlerde...
maddi	sıkıntıyı	183	Basit	Ar.	Bu evin içindeki maddi ve manevi sıkıntıyı bölüşecek bir insana muhtaçtı.
maddi	sıkıntılardı.	187	Basit	Ar.	Ona bu iyiliği veren son günlerde azalan maddi sıkıntılardı.
mağmum	gözlerle	17	Basit	Ar.	... köşeye çekiliyor, büyük mağmum gözlerle Yusuf'a bakıyor.
mağrur	oğlanın	111	Basit	Ar.	Bu mağrur ve dik kafalı oğlanın ekmeğini...
mahcup	delikanlıyı	109	Basit	Ar.	Boynu bükük, mütereddid ve mahcup delikanlıyı ciddiye alamıyor.
mahrem	tavırla	18	Basit	Ar.	... dedi ve usulca mahrem bir tavırla ilave etti.
mahur	saz semaisini	8	Basit	Far.	Nikolaki'nin mahur saz semaisini tekrar ediyordu.
mahzun	bakışlarından	187	Basit	Ar.	Yusuf Şahinde'nin manalı ve Muazzez'in mahzun bakışlarından kurtulmuştu.
malum	hastalık	205	Basit	Ar.	Fakat bu melun hastalık onu beklemeye hem de azaplı bir beklemeye mecbur ediyordu.
manalı	tavırla	165	Türemiş	Ar.	İzzet Bey başını çevirip manalı bir tavırla baktı.
manalı	bakışlarından	187	Türemiş	Ar.	Yusuf Şahinde'nin manalı ve Muazzez'in mahzun bakışlarından kurtulmuştu.
manasız	yerlerde	13	Türemiş	Ar.	... karısının manasız ve lüzumsuz yerlerde...
manasız	cevap	85	Türemiş	Ar.	... kuru, yabancı ve manasız bir cevap veriyor.
manasız	yorgunluk	88	Türemiş	Ar.	Esmer yüzünde manasız bir yorgunluk vardı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
manasız	şeyler	108	Türemiş	Ar.	Söyleyeceğin bu manasız şeyler miydi?
manasız	cümleleri	119	Türemiş	Ar.	Yusuf bu manasız ve yarım cümleleri tamamıyla anlamıştı.
manasız	şeydi	161	Türemiş	Ar.	Muazzez ile karşılaşmak manasız ve üzücü bir şeydi.
manasız	hayatta	200	Türemiş	Ar.	Bu manasız ve yabancı hayatta bir tek şeye hakikaten sarılmış.
manen bozuk	mahluktu	13	SÖ	Ar./T.	... sınırlı ve manen bozuk bir mahluktu.
manevi	uykuya	85	Basit	Ar.	Manevi bir uykuya dalmışa benziyordu.
manevi	sıkıntıyı	183	Basit	Ar.	Bu evin içindeki maddi ve manevi sıkıntıyı bölüşecek bir insana muhtaçtı.
masum	yavrucuğum	14	Basit	Ar.	Ah benim talihsiz, masum yavrucuğum.
masum	kızcağız	43	Basit	Ar.	Bu masum kızcağız ne büyük günaha girdiğimi...
masum	çehre	121	Basit	Ar.	... masum bir çehresi vardı.
masum	çocuk	144	Basit	Ar.	Hâlbuki masum bir çocuk uykusundan sonra...
masum	insanı	198	Basit	Ar.	Dünyanın en masum insanı olduğundan...
mat	ışık	126	Basit	Far.	Mat beyaz bir ışık birdenbire her şeyi değiştirdi.
mat	beyazlıkla	212	Basit	Far.	... mat bir beyazlıkla parlıyor.
mavi	soba	44	Basit	Ar.	... pek de lüzumu olmayan mavi bir çini soba...
mavi	boncuk	71	Basit	Ar.	... mavi boncuklu bir "maşallah" hâlinde kendini gösterirdi.
mavi	göge	81	Basit	Ar.	Neydi bu mavi göge veya sevgili bir yüze bakmayı zevk olmaktan çıkaran hisler ve üzüntüler?
mavi	çuha	88	Basit	Ar.	... mavi çuha elbiseli kabadayılardan...
mavi	şemsiyesini	131	Basit	Ar.	Şahinde mavi şemsiyesini yüzüne tutuyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
mavi	gözleri	166	Basit	Ar.	Baktığı yerleri kirletiyormuş hissi veren yapışkan mavi gözleri vardı.
mavi	damarlar	175	Basit	Ar.	Gözkapaklarında kıl gibi ince mavi damarlar dolaşiyor.
mavi	yorganın	176	Basit	Ar.	Kolunu mavi yorganın üzerine uzattı.
mavi	yüz	176	Basit	Ar.	Mavi yüzlü yorganın üzerinde uzanan eli hareketsizdi.
mavi boncuklu	maşallah	71	SÖ	Ar./T.	... mavi boncuklu bir "maşallah" hâlinde kendini gösterirdi.
mavi yüzlü	yorganın	176	SÖ	Ar./T.	Mavi yüzlü yorganın üzerinde uzanan eli hareketsizdi.
meçhulü	(kişi)	147	Basit	Ar.	Tükenmeyen bir sabırla bir meçhulü beklemek...
melaike gibi	adamdı	39	SÖ	Ar./T.	... daha Çine'den çıkmada melaike gibi adamdı.
melankolik	tıptırtı	7	Basit	Fr.	... hafif melankolik bir tıptırtı çıkarıyor.
memnun	gülüşle	173	Basit	Ar.	Memnun bir gülüşle ona bakıyordu.
memur	kız	56	Basit	Ar.	Oğluna bir memur kız almayı düşünüyordu.
memur	(kişi)	66	Basit	Ar.	... memur olan arkadaşları da züğürttü.
memur	(kişi)	150	Basit	Ar.	Mesele memurların yaptığı işte değil.
memur	(kişi)	164	Basit	Ar.	En kıdemli memur olan tapu müdürü...
memur	hanımları	190	Basit	Ar.	Şahinde gibi hizmete hazır diğer memur hanımları bulmak güç değildi.
menfi	ihtimaller	72	Basit	Ar.	Kafasının içinde müspet ve menfi ihtimaller vardı.
menfi	cevap	136	Basit	Ar.	... sorusunu sormuş ve menfi bir cevap almıştı.
menfi	cevap	167	Basit	Ar.	... bunu menfi cevap kabul etti.
meraklı	hadisesi	22	Türemiş	Ar.	Dünyanın en meraklı ve hayret verecek hadisesi bile...
merhum	Salahattin Bey	165	Basit	Ar.	Merhum Salahattin Bey'in damadıdır.
merhum	kocasına	191	Basit	Ar.	Eğer fena bir şey yapıyorlarsa bunun mesuliyeti Yusuf'a hatta merhum kocasına aitti.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
mert	çocuk	24	Basit	Far.	İyi kalpli ve mert bir çocuk olan İhsan...
meslekte yeni	jandarma	93	SÖ	Ar./T.	Cemal Çavuş, genç ve meslekte yeni bir jandarmadır.
meşhur	sımarlarından	71	Basit	Ar.	Ali'nin anneannesi Edremit'in meşhur sımarındandı.
mevcut	mukavele	33	Basit	Ar.	... ezelden beri mevcut, değişmez bir mukavele vardı.
mini mini	kız	16	SÖ	Fr.	Fakat bu oyunlar ve bu mini mini kız, Yusuf'u açmaya...
minimini	mevcudiyetler	174	SÖ	Fr.	Bu minimini yeşil mevcudiyetler bile içlerinde bu kadar kuvvetli bir mücadele ve mukavemet kabiliyeti taşıırken kendisinin karanlık düşüncelere dalması doğru olmazdı.
minimini	noktalar	210	SÖ	Fr.	Gocuğunun siyah tüylerinde minimini noktalar yapışıp kalıyordu.
mor	damar	101	Basit	T.	O kumral tüylü ve mor damarlı elinde ince bir çizgi hâlinde beliren kanlar...
mor	yüz	203	Basit	T.	... toprak zeminin ancak bir kısmını örten hasır kırmızıya boyuyor ve mor yüzlü yorganın üstünde gölgeler uçuruyordu.
mor damarlı	elinde	101	SÖ	T./T.	O kumral tüylü ve mor damarlı elinde ince bir çizgi hâlinde beliren kanlar...
mor yüzlü	yorgan	203	SÖ	T./T.	... toprak zeminin ancak bir kısmını örten hasır kırmızıya boyuyor ve mor yüzlü yorganın üstünde gölgeler uçuruyordu.
muayyen	müddet	153	Basit	Ar.	... tesirleri buraya muayyen bir müddet geçtikten sonra...
mufassal	yalanlar	186	Basit	Ar.	... hatta bazen mufassal yalanlar icadına sevk ediyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
muhtelif	sınıfları	20	Basit	Ar.	... muhtelif sınıfları, muhtelif grupları vardı.
muhtelif	grupları	20	Basit	Ar.	... muhtelif sınıfları, muhtelif grupları vardı.
muhtelif	şehirlerdeki	109	Basit	Ar.	Muhtelif şehirlerdeki birkaç cana yakın dost ile...
muhtelif	semtlere	136	Basit	Ar.	O gece takibe çıkıp muhtelif semtlere dağılan altı jandarma
muhteşem	yatağa	67	Basit	Ar.	Muhteşem bir yatağa serilen Desdemona...
muntazam	mektebe	21	Basit	Ar.	Muntazam mektebe gider ve kavga etmezdi.
muntazam	hat	143	Basit.	Ar.	... ensesine doğru inen harikulade muntazam bir hat...
muntazam	bacakları	144	Basit	Ar.	Sarı seyrek ve ince tüylerle kaplı muntazam bacakları...
muntazam	nefeslerle	176	Basit	Ar.	Yakası kapalı beyaz entarisinin altında kabaran göğsü muntazam nefeslerle şişiyor ve yorganın kenarını yükseltiyordu.
muntazam	nefesi	211	Basit	Ar.	Karısının muntazam nefesi yüzüne çarpınca...
mustarip	hâli	198	Basit	Ar.	Yoksa kocasının bakışları ve mustarip hâli genç kadının muhakkak gözüne çarpar.
mutat	merasimle	160	Basit	Ar.	Mutat merasimle meşgul olan...
mutlak	yalnızlık	183	Basit	Ar.	Günlerce süren mutlak yalnızlık onu neredeyse boğacaktı.
mübalağalı	hareketler	47	Türemiş	Ar.	...mübalağalı hareketler yapıyordu.
müflis	tüccar	14	Basit	Ar.	Müflis tüccar içer.
müflis	ayyaşlardı	33	Basit	Ar.	...serseriler ve bu müflis ayyaşlardı.
mühim	havadislerin	49	Basit	Ar.	Ayol, sana mühim havadislerim var.
mühim	mesele	106	Basit	Ar.	Başka bir mühim mesele çıkıncaya kadar...
mühim	eğlencelerinden	115	Basit	Ar.	Yaz mevsiminin en mühim eğlencelerindendi.
mühim	meseleler	132	Basit	Ar.	Ortada mühim birtakım meseleler döndüğünü anladı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
mühim	anlar	164	Basit	Ar.	Memleket çok mühim anlar yaşamakta idi.
mühim	işini	165	Basit	Ar.	Küçük kasabanın şimdilik en mühim işini yapıyordu.
mühimi	(şey)	151	Basit	Ar.	Sonra en mühimi ise...
münasebet siz	rivayetti	28	Türemiş	Ar.	Hacı Rifat'ın İhsan'dan duyduğu birkaç münasebetsiz rivayetti.
münasip	koca	33	Basit	Ar.	... onlara bulunacak en iyi ve münasip koca...
münasip	vesile	105	Basit	Ar.	Daha münasip bir vesile zuhur edemezdi.
münasip	kısmet	110	Basit	Ar.	Kızına orada münasip bir kısmet aradı.
münasip	yaşayış	148	Basit	Ar.	Daha münasip bir yaşayış içinde...
münasipçe	kısmet	12	Basit	Ar.	Kız için de münasipçe bir kısmet...
müphem	şekilde	69	Basit	Ar.	... müphem bir şekilde hissediyordu.
müphem	düşünce	83	Basit	Ar.	Müphem bir düşünce şeridi hâlinde...
müphem	şekilde	147	Basit	Ar.	... müphem bir şekilde hissediyor.
müphem	ümitti.	162	Basit	Ar.	Onu alıkoyan işte bu müphem ümitti.
mürekkep lekeli	masanın	152	SÖ	Ar./Far.	Mürekkep lekeli bir masanın başında...
müspet	ihtimaller	72	Basit	Ar.	Kafasının içinde müspet ve menfi ihtimaller vardı.
müspet	delil	98	Basit	Ar.	Ortada daha büyük ve müspet bir delil vardı.
müşkül	vaziyette	106	Basit	Ar.	kendini müşkül vaziyette buluyordu.
müşterek	(kişi)	12	Basit	Ar.	... herhangi bir müşterek hayattan ziyade ...
müşterek	sezişle	153	Basit	Ar.	Sanki müşterek bir sezişle geleceğin dehşetini...
müşterek	felaketleri	163	Basit	T.	İlk akıllarına gelen şey müşterek felaketleri...
mütefekkir	çehreler	154	Basit	Ar.	Kaşlarını kaldırıp mütefekkir çehreler takınıyorlar.
mütehakkim	hâli	109	Basit	Ar.	Onun mütehakkim dikbaşlı ve söz anlamaz hâli...
mütemadi	ürkeklik ve tereddüt	11	Basit	Ar.	... insan mütemadi bir ürkeklik ve tereddüt içinde ölür.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
mütemadi	ihtimal	171	Basit	Ar.	Hâlbuki şimdi mütemadi bir ihtimal ve sual zinciri kafasının içinde uğultular yapıyordu.
mütereddid	delikanlıyı	109	Basit	Ar.	Boynu bükük, mütereddid ve mahcup delikanlıyı ciddiye alamıyor.
mütereddit	cevaplarından	56	Basit	Ar.	Salahattin Bey'in mütereddit cevaplarından memnun kalmadı.
müthiş	acı	83	Basit	Ar.	... karşı duyduğu müthiş bir acı oldu.
müthiş	hiddet	83	Basit	Ar.	Yusuf'a karşı müthiş hiddet ...
müthiş	çarpıntı	100	Basit	Ar.	Bir gece yarısı müthiş bir çarpıntı hissetti.
müthiş	güneş	114	Basit	Ar.	Müthiş bir güneş ortalığı kavuruyordu.
müthiş	sıcağın	121	Basit	Ar.	Müthiş sıcağın gevşekliliğini henüz üzerinden atamadı.
müthiş	pişmandı	122	Basit	Ar.	Buraya gelmiş olduğuna şu anda müthiş pişmandı.
müthiş	gürültü	131	Basit	Ar.	Kaldırımlarda müthiş bir gürültü çıkararak...
müthiş	korku	133	Basit	Ar.	... sadece müthiş bir korku ve tükenmez bir bekleyiş...
müthiş	hüzün	143	Basit	Ar.	Ona müthiş bir hüzün verdi.
müthiş	ıstırap	157	Basit	Ar.	Yüzünü birdenbire müthiş bir ıstırap ifadesi kapladı.
müthiş	gayret	158	Basit	Ar.	Sonra müthiş bir gayret sarf etti.
müthiş	süratle	160	Basit	Ar.	Müthiş bir süratle dönmeye başladı.
müthiş	sevgi	184	Basit	Ar.	Kızına karşı müthiş bir sevgi ve merhamet duyuyordu.
müthiş	merhamet	184	Basit	Ar.	Kızına karşı müthiş bir sevgi ve merhamet duyuyordu.
müthiş	hiddetini	189	Basit	Ar.	onun müthiş hiddetini ve kendisinin her şeyi ağlayarak itiraf edeceği anı beklemişti.
müthiş	acı	201	Basit	Ar.	Evvel korku sonra müthiş acı
müthiş	mücadele	202	Basit	Ar.	Nefsiyle müthiş bir mücadelede bulunuyordu.
müthiş	çabuklukla	208	Basit	Ar.	...müthiş bir çabuklukla...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
müthiş	fark	212	Basit	Ar.	... ne müthiş fark vardı.
müzmin	evlenme hastalığı	12	Basit	Ar.	... bu müzmin evlenme hastalığı daima hüküm sürmektedir.
nadir	ziyaretine	96	Basit	Ar.	... adliye müfettişinin nadir ziyaretine münhasırdı.
nafile	namaz	71	Basit	Ar.	Günde bilmem kaç vakit nafile namaz kılarıdı.
naif	çocuktu.	17	Basit	Ar.	... sarı benizli naif fakat kuvvetli ve dayanıklı bir çocuktu.
nakit	parasının	45	Basit	Ar.	... fakat asıl nakit parasının sayısını...
nalçalı	ayakkabılarının	96	Türemiş	Ar.	... nalçalı ayakkabılarının sesi onu rahatsız etti.
namerde	(kişi)	41	Basit	Far.	Allah'ın izniyle namerde muhtaç etme...
namuslu	ailelerin	20	Türemiş	Ar.	... çok kere orta hâlli veya fakir fakat namuslu ailelerin...
namuslu	kabadayılardan	20	Türemiş	Ar.	Sınıfta zikredilen "namuslu kabadayılardan" himayeleri...
namuslu	esnafa	42	Türemiş	Ar.	Kızcağzımı da namuslu bir esnafa verirsem...
namuslu	adam	45	Türemiş	Ar.	Ceza Reisi çok namuslu hakperest bir adamdı.
namuslu	birine	110	Türemiş	Ar.	Evladının namuslu birine vardığını görse...
namuslu	komşular	189	Türemiş	Ar.	Namuslu komşular ve ahbablar bunlarla irtibatı kesmişlerdi.
namuslu	ahbablar	189	Türemiş	Ar.	Namuslu komşular ve ahbablar bunlarla irtibatı kesmişlerdi.
nedamet	hislerinin	15	Basit	Ar.	... rikkat ve nedamet hislerinin boşanmasına...
nemli	kum	114	Türemiş	Far.	Biraz nemli ve serin kum bulabilmek için...
nemli	ışığa	175	Türemiş	Far.	Güneş ağaçların arkasından yükseliyor ve evlerin geniş bahçelerindeki otları nemli bir ışığa boğuyordu.
nemli	rüzgar	196	Türemiş	Far.	Şimdi çamurlu yollarda etrafa keskin ve nemli bir rüzgar esiyor.
nemli	saçlar	212	Türemiş	Far.	... nemli saçlar etrafa bir bahar kokusu neşrediyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
neşeli	hâlde	99	Türemiş	Ar.	Herkesin sarhoş ve neşeli bir hâlde havaya...
nihayetsiz	kin	203	Türemiş	Ar.	Her hatırlayışında içini nihayetsiz bir kin kaplıyordu.
nikahlı	karısını	205	Türemiş	Ar.	Bu sefer nikahlı karısını kaçıracaktı.
nurlu	ihtiyar	41	Türemiş	Ar.	Adamcağız nurlu yüzlü bir ihtiyardı.
nurlu	yüz	41	Türemiş	Ar.	Adamcağız nurlu yüzlü bir ihtiyardı.
nüfuzlu	kimselerin	56	Türemiş	Ar.	Memleketteki nüfuzlu kimselerin müştereken kendi...
olgun	hanım kız	30	Türemiş	T.	Muazzez adeta olgun ve yetişkin bir hanım kız oldu.
orospular	(kişi)	33	Basit	Far.	... bu adamların orospular arasında yaşayarak...
orospulardan	(kişi)	146	Basit	Far.	Yavuklusunun orospulardan aldığı çibanları...
orta	hâl	20	Basit	T.	... çok kere orta hâlli veya fakir fakat namuslu ailelerin...
orta hâlli	esnaf	19	SÖ	T./Ar.	Şehrin içerisi orta hâlli bir esnaf manzarası gösterirdi.
orta hâlli	ailelerin	20	SÖ	T./Ar.	... çok kere orta hâlli veya fakir fakat namuslu ailelerin...
oturanlar	(kişi)	160	Türemiş	T.	... duvar kenarları çömelip oturanlarla dolu.
oyalı	fes	88	Türemiş	T.	Arkaya doğru attığı oyalı yemenili fes...
ölenlerin	(insanların)	9	Türemiş	T.	... çocuk ölenlerin oğlu idi.
ölü	(kişi)	163	Türemiş	T.	Evinden ölü çıkan her kadın...
ölüler	(insanlar)	10	Türemiş	T.	Doktor,ölülerin üstüne yorganı tekrar çekerek...
ölünün	(kişi)	106	Türemiş	T.	Şimdi bir ölünün mirasına konmayı...
ölünün	(kişi)	164	Türemiş	T.	Ölünün hayali ile dolu olarak duruyordu.
ölüyü	(kişi)	214	Türemiş	T.	Kucağındaki ölüyü koklamaya başladı.
önlerine gelen ilk	odaya	8	SÖ	T./T./T.	... önlerine gelen ilk odaya girdiler.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
örme	keseler	47	Türemiş	T.	Karılarının çeyiz getirdiği güzel örme keseler...
örtülü	kadınlar	86	Türemiş	T.	Başları hac yazmalarıyla örtülü kadınlar...
pabuççu	Yunus Ağa	41	Türemiş	Far.	Bizim komşu pabuççu Yunus Ağa...
parlıtsız	gözlerle	202	Türemiş	T.	... parlıtsız gözlerle karısına bakıyordu.
parlak	gözleri	76	Türemiş	T.	Kübra'nın iri ve parlak gözleri..
parlayan	saçlarını	32	Türemiş	T.	... yağlı yağlı parlayan uzun saçlarını...
parmak kadar	kızı	140	SÖ	T./T.	Parmak kadar kıızı kime emanet edip gideceksin.
pastırmalı	yumurta	47	Türemiş	T.	... biraz pastırmalı yumurta biraz da turşu...
pazen yüzlü	minderlere	9	SÖ	Fr./T.	... pazen yüzlü minderlere...
pembe	yüzünü	80	Basit	Far.	Arkadaşının pembe ve tombul yüzünü...
pembe	yanaklardan	80	Basit	Far.	Pembe ve ayva tüylü yanaklardan yaşlar süzüldü.
pembe	yüzünü	80	Basit	Far.	Arkadaşının pembe ve tombul yüzünü bir şey anlatırken...
pembe	yanaklarından	80	Basit	Far.	Pembe ve ayva tüylü yanaklarından yaşlar yuvarlanıyor.
pembe	boya	92	Basit	Far.	Pembe boyalı ahşap binaya girdi.
pembe	çiçekler	100	Basit	Far.	... bunlar da tatlı pembe çiçeklerle donanmışlardı.
pembe	fistanını	118	Basit	Far.	Yırtınarak soyundu, pembe saten fistanını giydikten sonra...
pembe	elbise	126	Basit	Far.	Muazzez'in pembe saten elbisesi bu tarafa yaklaştı.
pembe	yorgan	142	Basit	Far.	Burası pembe atlas yorganlı bir yatakla...
pembe	topukları	144	Basit	Far.	Pembe ve yuvarlak topukları mini mini duruyordu.
pembe	yüziyle	148	Basit	Far.	İnce vücudu ve pembe yüziyle...
pembe	ayaklarıyla	152	Basit	Far.	Pembe ve çıplak ayaklarıyla kirli bir seccadenin üstünde yattılar.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
pembe	entarisı	214	Basit	Far.	Onun sırtında pembe saten entarisı olduğunu fark etti.
pembe boyalı	ağşap bina	92	SÖ	Far./T.	Pembe boyalı ağşap binaya girdi.
perdeleri tamamen inik olan	perde	8	SÖ	T./Ar./T.	... perdeleri tamamen inik olan pencerelerin önünde...
perişan	kıyafet	52	Basit	Far.	perişan kıyafetli bir kadın içeri girdi.
perişan	düşünce	116	Basit	Far.	Bir sürü perişan düşünce başının içindeydi.
perişan	hâlde	132	Basit	Far.	...zaten perişan bir hâlde olan kadını...
perişan	tavır	135	Basit	Far.	Karşısında perişan bir tavırla titreyen karısından...
perişan	hâldeydi	163	Basit	Far.	Hakikaten harap ve perişan bir hâldeydi.
perişan	hâlini	197	Basit	Far.	Onun dalgın perişan hâlini kalbi parçalanarak seyretti.
peygamberce	sabır	82	Basit	Far.	Bir kadına peygamberce bir sabır ile tahammül ediyordu.
pihtılaşmış	kanlar	9	Türemiş	Far.	... pihtılaşmış kanlar bu odada birtakım hadiseler olduğunu söylüyordu.
pike	örtü	45	Basit	Fr.	Üzerine pike bir örtü örtüldü.
pis	şey	180	Basit	T.	Vücudu pis bir şeyin üzerine tükürüyormuş gibi hissetti.
rahat	tavırla	140	Basit	Ar.	...tası da yuvarladı, rahat bir tavırla arkasına yaslandı.
rahat	nefeslerle	176	Basit	Ar.	Daha geniş, daha rahat nefeslerle uykusuna devam etti.
rasgele	cevap	195	Basit	Far.	Sözüne verilen rasgele bir cevap onu susturmaya yetmedi.
renkli	taş basması	67	Türemiş	Far.	... renkli taş basması iki sahne...
renkli	halkalar	150	Türemiş	Far.	... bin bir renkli halkalar vardı.
resmi	işlerini	109	Basit	Ar.	Resmi işlerini uzun senelerin verdiği itiyatla...
resmi	ceket	208	Basit	Ar.	Resmi ceketinin açık duran yakasından kıllı göğsü görünüyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
rikkat	hislerinin	15	Basit	Ar.	... rikkat ve nedamet hislerinin boşanmasına...
rugan	iskarpınler	29	Basit	Far.	Ayağında iri tokalı rugan iskarpinler...
Rumelili	hizmetçi	22	Türemiş	Ar.	Rumelili ihtiyar bir hizmetçi...
Rumelili	hizmetçi	131	Türemiş	T.	İhtiyar Rumelili hizmetçi bir haftadan beri...
Rumelili	hizmetçiye	144	Türemiş	T.	... gitgide bunayan Rumelili hizmetçiye...
rutubetli	gübre kokusu	102	Türemiş	Ar.	Çamurlu yolda insanın burnuna rutubetli ve ekşi bir gübre kokusu vuruyor.
rutubetli	sıcaktan	107	Türemiş	Ar.	Rutubetli bir sıcaktan boğulan kasabaya...
rutubetli	soğuk	196	Türemiş	Ar.	Dışarıda rutubetli bir soğuk vardı.
rutubetli	topraktan	214	Türemiş	Ar.	Sarı ve rutubetli topraktan küçük bir tümsek belirince...
sabit	gözlerin	11	Basit	Ar.	kuru ve sabit gözlerin arkası...
sabit gözlerle bakan	çocuk	9	SÖ	Ar./T.	... diz çöküp oturan ve kendilerine sabit gözlerle bakan küçük bir çocuk gördüler.
saçma	hareketlere	13	Basit	T.	... bir sürü yersiz taleplere ,saçma hareketlere ve sonradan görme arzulara tahammül mecburiyetinde kaldı.
sağlam	yeri	107	Basit	T.	Onun da sağlam bir yeri olmalıydı.
sakallı	Kaymakam	41	Türemiş	T.	... o zamanlar sakallı bir kaymakam vardı.
sakatlar	(kişi)	189	Basit	Ar.	Geride kalan ihtiyarlar ve sakatlar kendi dertlerinden bu sorunla ilgilenemiyordu.
sakin	sesle	38	Basit	Ar.	Yusuf çok sakin bir sesle: ...
sakin	uykusuna	189	Basit	Ar.	kocasının sakin uykusuna katışmaya çalışıyordu.
sakin	sesle	194	Basit	Ar.	Fakat sakin bir sesle :'' Gel şuraya otur.'' dedi.
sakin	manzara	213	Basit	Ar.	... bu sakin uyku manzarasına...
samimi	misafirler	86	Basit	Ar.	Samimi ve teklifsiz misafirler üst kata çıktı.
samimi	dosttular	99	Basit	Ar.	Birbirinin yardımına koşacak kadar samimi ve fedakar dosttular.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
samimi	köy	139	Basit	Ar.	Köylerinin daha geniş mezhepli,daha samimi ve daha temiz olduğunu anladı.
sapsarı	yüzü	35	Basit	T.	Bu kızın sapsarı ve insana korku verecek kadar sarı bir yüzü vardı.
sapsarı	yüzüyle	91	Basit	T.	Ali de sapsarı yüzüyle doğrulmuştu...
sapsarı	başı	131	Basit	T.	Rakım Efendinin hastalıklı karısının sapsarı ve alnı çatkılı başı görüldü.
sapsarı	(hâl)	160	Basit	T.	Yusuf şaşkın ve sapsarı kapının önünde duruyordu.
sarhoş	(kişi)	33	Basit	Far.	Yusuf, bak sarhoş işte!
sarhoş	hâlde	99	Basit	Far.	Herkesin sarhoş ve neşeli bir hâlde havaya...
sarhoş	(kişi)	186	Basit	Far.	Zaten sarhoş gibiydi.
sarhoş	hâlinde	191	Basit	Far.	Muazzez'in sarhoş hâlinde bile kendini kaymakamın batıcı buselerinden kurtarmaya uğraştığını gördükçe...
sarhoş edici	çam kokusu	129	SÖ	Far./T.	Başlarını tatlı ve sarhoş edici bir çam kokusu sarıyordu.
sarhoşu	(kişi)	33	Basit	Far.	... sarhoşu kolundan tuttu, etrafındakilere:...
sarı	beniz	17	Basit	T.	... sarı benizli naif fakat kuvvetli ve dayanıklı bir çocuktü.
sarı	yüzü	35	Basit	T.	Bu kızın sapsarı ve insana korku verecek kadar sarı bir yüzü vardı.
sarı	ışığını	46	Basit	T.	... sarı ışığını ancak oyuncuların halkasına...
sarı	liraları	47	Basit	T.	Etem aldığı sarı liraları cebine koyuyor.
sarı	hâlde	48	Basit	T.	... bitkin sarı bir hâlde iskemlenin arkasına...
sarı	ışığı	48	Basit	T.	... lambanın sarı ışığı altında...
sarı	çehre	52	Basit	T.	Yusuf'un sarı çehresine bakıyordu.
sarı	bakır tepsiler	67	Basit	T.	dikine konmuş sarı bakır tepsiler...
sarı	liraları	71	Basit	T.	Fakat İhtiyar Ganimet Hanım'ın sarı liraları...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
sarı	pabuç	86	Basit	T.	Sarı pabuçlu ayaklarıyla kısa adımlar attı.
sarı	yüzünü	116	Basit	T.	Yusuf Kübra'nın sarı yüzünü görünce...
sarı	yüzüne	132	Basit	T.	... karşısındakinin sarı yeşil yüzüne baktı.
sarı	mintan	137	Basit	T.	Hayvanları sarı mintanlı genç bir köylü sürüyordu.
sarı	mintan	137	Basit	T.	Sarı mintanlı delikanlı bir köylü için en korkunç şey olan bu yolculuk esnasında bile gülümsüyordu.
sarı	bacakları	144	Basit	T.	Sarı seyrek ve ince tüylerle kaplı muntazam bacakları...
Sarı	Hafız	161	Basit	T.	Sarı Hafız en yakıcı sesiyle sala veriyordu.
Sarı	Hafız	161	Basit	T.	Böyle olmasa Sarı Hafız...
sarı	saçları	165	Basit	T.	İzzet Bey'in kirli sarı saçları, biraz daha koyu bıyıkları ve kaşları vardı.
sarı	tüy	166	Basit	T.	Sarı tüylü ve iri kemikli parmaklarının ...
sarı	dişlerini	188	Basit	T.	Bu çıyan suratlı adam bir müddet sonra sarı dişlerini gösterip sırtarak Muazzez'in yanağını sıktı.
sarı	topraktan	214	Basit	T.	Sarı ve rutubetli topraktan küçük bir tümsek belirince...
sarı benizli	çocuktu.	17	SÖ	T./T.	... sarı benizli naif fakat kuvvetli ve dayanıklı bir çocuktu.
sarı mintanlı	köylü	137	SÖ	T./Far.	Hayvanları sarı mintanlı genç bir köylü sürüyordu.
sarı mintanlı	delikanlı	137	SÖ	T./Far.	Sarı mintanlı delikanlı bir köylü için en korkunç şey olan bu yolculuk esnasında bile gülümsüyordu.
sarı pabuçlu	ayak	86	SÖ	T./Far.	Sarı pabuçlu ayaklarıyla kısa adımlar attı.
sarı tüylü	parmaklarının	166	SÖ	T./T.	Sarı tüylü ve iri kemikli parmaklarının ...
sarı yıldız çerçevesi	ayna	8	SÖ	T./T./Far.	... sarı yıldız çerçevesi büyükçe bir ayna...
sarışın	baş	165	Türemiş	T.	Evvla sarışın bir baş, sonra sıska bir vücut girdi.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
sarışın	adamlarla	188	Türemiş	T.	Fakat bir akşam Şakir Beyler yanlarında uzun boylu , sarışın bir adamlarla birlikte geldiler.
sarıya yakın	ayaklarına	144	SÖ	T./T.	Yusuf onun uzun parmaklı ince ve sarıya yakın beyaz ayaklarına...
sarp	kayalardan	212	Basit	T.	Sarp kayalardan ibaret bir dağ...
saten	fistanını	118	Basit	Fr.	Yırtınarak soyundu, pembe saten fistanını giydikten sonra...
saten	elbise	126	Basit	Fr.	Muazzez'in pembe saten elbisesi bu tarafa yaklaştı.
saten	entarisini	214	Basit	Fr.	Onun sırtında pembe saten entarisini olduğunu fark etti.
sebepsiz	yere	107	Türemiş	Ar.	Onu sebepsiz yere bırakıp gitmekle...
sedefli	çekmece	132	Türemiş	Ar.	Ellerinde sedefli bir çekmece de var mıydı?
serin	kış gecesi	44	Basit	T.	... oldukça serin bir kış gecesi...
serin	kum	114	Basit	T.	Biraz nemli ve serin kum bulabilmek için...
serseri	kurşunlardan	99	Basit	Far.	Bu serseri kurşunlardan ikisinin zavallı Ali'yi...
serseriydi	(kişi)	51	Basit	Far.	Şakir, zevkinde sefasında bir serseriydi.
sert	boynuzları	13	Basit	T.	... bu kuzunun sert boynuzları vardır.
sert	yer yatağında	36	Basit	Far.	Onu sert bir yer yatağında...
sert	el işaretiyle	48	Basit	Far.	... sert bir el işaretiyle...
sert	üslup	77	Basit	Far.	Konuşmanın sert bir üslupla devam ettiğini...
sert	adımlarla	80	Basit	Far.	Sert adımlarla meydanın karşı tarafına...
sert	adımlarla	80	Basit	Far.	Kahveden çıktı ve sert adımlarla meydanın karşı tarafına...
sert	yaprakları	125	Basit	Far.	... sert yaprakları hışırdatıyordu.
sert sert	cevaplar	85	SÖ	Far.	...sert sert cevaplar verirken birdenbire...
sessiz	loşluğa	47	Türemiş	T.	Odanın diğer tarafları sessiz bir loşluğa...
sessiz	adım	72	Türemiş	T.	... geldiği gibi sessiz adımlarla...
sessiz	mutavaat	110	Türemiş	T.	Mukadderata sessiz bir mutavaat vardı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
sessiz	mevcudiyeti	146	Türemiş	T.	... birbirlerinin sessiz mevcudiyeti...
sessiz	Edremit'te	160	Türemiş	T.	... gömüldüğünü sessiz Edremit'te hissediyordu.
sessiz	kafilenin	162	Türemiş	T.	Sessiz bir kafilenin içinde gitti.
sessiz	evden	184	Türemiş	T.	Bu sessiz ve soğuk evden daha sıkıcıydı.
sessiz	bakışlarla	201	Türemiş	T.	Muazzez sessiz bakışlarla kocasının hareketlerini gözlemliyordu.
sessiz sedasız	iş	104	SÖ	T./Ar.	Sessiz sedasız bir iş yapmak bilmez misin?
sevgili	yüze	81	Türemiş	T.	Neydi bu mavi göğe veya sevgili bir yüze bakmayı zevk olmaktan çıkararak hisler ve üzüntüler?
seyrek	bıyık	88	Basit	T.	Ter damlalarıyla ıslanan ince ve seyrek bıyık...
seyrek	bacakları	144	Basit	T.	Sarı seyrek ve ince tüylerle kaplı muntazam bacakları...
sıcak	tabiatın	102	Türemiş	T.	Bu kadar geniş , güzel ve sıcak bir tabiatın ortasında...
sıcak	günün	133	Türemiş	T.	Sıcak günün sonunda sokaklarda...
sıcak	evde	200	Türemiş	T.	Arada bir sıcak evde istirahat lazımdı.
sıkı fıkı	ahbabı	45	SÖ	T./T.	Avukat Hulusi Bey'in sıkı fıkı ahababı...
sıkıntılı	hâllerinde	182	Türemiş	T.	Bu sıkıntılı ve feci hâllerinde bile kendisine danıştı.
sırma	işleme	142	Basit	T.	Perdeler sırma işlemeli yağlıklar ile bağlandı.
sırma işlemeli	yağlıklar	9	SÖ	T./T.	... fiyonk yapılmış sırma işlemeli yağlıklar vardı.
sırma işlemeli	yağlıklar	142	SÖ	T./T.	Perdeler sırma işlemeli yağlıklar ile bağlandı.
sırmalı	minderle	142	Türemiş	T.	... sırmalı yastıklı minderlerle süslendi.
sıska	öküz	102	Basit	T.	Önlerine kattıkları beş on sıska öküzü bağıra çağıra...
sıska	vücut	165	Basit	T.	Evvla sarışın bir baş, sonra sıska bir vücut girdi.
simsiyah	gözleri	35	Basit	Far.	... simsiyah ve iri gözleri çok şeyler biliyor
sinirli	mahluktu	13	Türemiş	T.	... sinirli ve manen bozuk bir mahluktu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
sinirli	el	14	Türemiş	T.	...iki sinirli el ona sarılır.
sinirli	hareketle	123	Türemiş	T.	Tuttuğu bileği sinirli bir hareketle çevirdi.
sinirli	parmaklarla	159	Türemiş	T.	Sinirli parmaklarla onu kavrayarak aşağı koştu.
sisli	havadaki	147	Türemiş	T.	Sisli bir havadaki ağaçlar gibi...
sitemli	bakışlarla	89	Türemiş	Far.	İhsan sitemli bakışlarla onu süzdü.
sivri	tırnakları	13	Basit	T.	... bu güzel kedinin çok sivri tırnakları...
siyah	kalpaklarından	7	Basit	Far.	Siyah kuzu derisi kalpaklarından renkli yağmur suları süzülüyor.
siyah	ehram	8	Basit	Far.	... tüylü siyah bir ehram hâlinde...
siyah	kapıdan	8	Basit	Far.	... iki kanatlı siyah bir kapıdan...
siyah	gözlerini	10	Basit	Far.	...siyah gözlerini nemleyen yaşlardan utanmış...
siyah	yaprak	19	Basit	Far.	... etrafında da siyah yapraklı zeytinlerin...
siyah	kaşlarını	35	Basit	Far.	Bilhassa siyah, ince fakat çok keskin kaşlarının gölgelediği...
siyah	saç	88	Basit	Far.	Başının yan tarafındaki siyah ve kıvrıkcık saçlarla...
siyah	cildinden	103	Basit	Far.	Kalın siyah cildinden tamamen ayrılmıştı.
siyah	gözlerini	123	Basit	Far.	Sonra siyah ve küçük gözlerini dikerek fısıldadı.
siyah	saçları	124	Basit	Far.	Altından çıkan kısa kesilmiş siyah saçları...
siyah	tüylerinde	210	Basit	Far.	Gocuğunun siyah tüylerinde minimini noktalar yapışıp kalıyordu.
siyah	gocuk	213	Basit	Far.	Siyah tiftik gocuğun içinde...
siyah yapraklı	zeytin	19	SÖ	Far./T.	... etrafında da siyah yapraklı zeytinlerin...
soğuk	günde	35	Türemiş	T.	Adamakıllı soğuk bir günde Yusuf...
soğuk	gözlerle	36	Türemiş	T.	Kadın yabancı ve soğuk gözlerle bunlara bakıyordu.
soğuk	tulumba	65	Türemiş	T.	... arkasına bakmadan Soğuk Tulumba tarafına...
soğuk	duvarla	69	Türemiş	T.	... etrafında ördüğü bu soğuk duvarla...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
soğuk	yerler	75	Türemiş	T.	... parmakları soğuk yerlere temas etti.
soğuk	havaya	86	Türemiş	T.	Oldukça soğuk havaya rağmen...
soğuk	tavırdan	111	Türemiş	T.	Yusuf'un kendisine gösterdiği soğuk tavırdan...
soğuk	tencerenin	178	Türemiş	T.	Orada asılı duran kaşık torbasından bir tahta kaşık alarak soğuk tencerenin başına oturdu.
soğuk	tavriyla	183	Türemiş	T.	O soğuk ve çatık kaşlı tavriyla...
soğuk	evden	184	Türemiş	T.	Bu sessiz ve soğuk evden daha sıkıcıydı.
soğuk	hâline	191	Türemiş	T.	Onu derhal soğuk ve lakayt hâline döndürüyordu.
soğuk	ter	206	Türemiş	T.	Vücudunu soğuk bir ter kapladı.
soğuk	vücuduna	214	Türemiş	T.	Asabi hareketlerle Muazzez'in soğuk vücuduna sarılıyordu.
soluk	dudaklarına	10	Türemiş	T.	... soluk ve çok ince dudaklarına
soluk	dudaklarının	35	Türemiş	T.	Soluk ve ensiz dudaklarının kenarında...
soluk	renk	158	Türemiş	T.	Şimdi soluk bir renk almış olan yanaklara...
soluk	yüzüyle	163	Türemiş	T.	... soluk yüzüyle babasının gelmesini beklerdi.
son	çare	145	Basit	T.	... en son çare diye müracaat etmişlerdi.
son	alaka	160	Basit	T.	Edremit halkı son ve içten bir alaka gösterdi.
son	sığınak	162	Basit	T.	Kendisi için son ve daimi bir sığınak...
sonsuz	emniyetinin	17	Türemiş	T.	... kendisine olan sonsuz emniyetinin her hareketinde...
sonsuz	boşluğu	146	Türemiş	T.	Gençlerin sonsuz boşluğu onu yabancılaştırıyor.
söz anlamaz	hâli	109	Birleşik	T./T.	Onun mütehakkim dikbaşı ve söz anlamaz hâli...
süzgün	duruşları	198	Türemiş	T.	... rüyada yaşar gibi süzgülü duruşları Yusuf'un elini kolunu bağlıyor.
şarkılı	alemler	108	Türemiş	Ar.	Hemen hemen her gün tekrarlanan udlu ve şarkılı alemler...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
şaşkın	gülüş	88	Türemiş	T.	... şaşkın bir gülüşle sanki daha seyrekleşiyordu.
şaşkın	tebessümle	154	Türemiş	T.	Yüzlerini kaplayan şaşkın bir tebessümle karılarına...
şaşkın	(hâl)	160	Türemiş	T.	Yusuf şaşkın ve sapsarı kapının önünde duruyordu.
şaşkın	tavırla	173	Türemiş	T.	Yusuf biraz şaşkın bir tavırla başını sallıyordu.
şaşkın	hâlde	179	Türemiş	T.	Yusuf şaşkın bir hâlde doğruldu.
şaşmaz	gözlerle	118	Türemiş	T.	Kendisine hep büyük ve şaşmaz gözlerle baktığını ...
şen	kızlar	28	Basit	T.	Şen, kurnaz ve çok bilmiş kızlar hep orada toplanırdı.
şerefli	şey	111	Türemiş	Ar.	Biraz şerefli ve kahramanca bir şey gibi...
şımarık	delikanlı	56	Türemiş	T.	Bu şımarık delikanlı herkesin içinde bağıırıyordu.
şıpırtılı	günde	7	Türemiş	T.	Bu kasvetli ve şıpırtılı günde hiç ses çıkarmadan ilerleyen kafiyei görmek...
şiddetli	tokat	44	Türemiş	Ar.	... kadına şiddetli bir tokat yapıştırdı.
şiddetli	kavga	49	Türemiş	Ar.	Şahinde ile şiddetli bir kavga ettiler.
şirince	kasabaydı	19	Basit	Far.	Tavşanbayırı isimli üç yamaca yaslanan büyükçe ve şirince bir kasabaydı.
şirret	kız	14	Basit	Ar.	... şirret ve tecrübesiz kız mevkiinden alıp bir sabır...
şişirgen	düdükleri	30	Türemiş	T.	... çocuklar ellerindeki şişirgen düdükları yorulmak bilmez inatla...
şişman	hanımdı	42	Türemiş	T.	Hilmi Bey'in hanımı şişman, her yanı incili, elmaslı bir hanımdı.
şişman	Acem güzelleri	67	Türemiş	T.	Esmer duvarlarda başları taçlı şişman Acem güzelleri...
şişman	mahlukla	135	Türemiş	T.	Karşısındaki şişman ve zavallı mahlukla...
şişmanca	vücudunu	133	Türemiş	T.	Şişmanca vücudunu hafif bir ter kaplamıştı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
şöyle böyle	servet	45	SÖ	T./T.	... çünkü şöyle böyle bir servet...
şüpheli	gözlerle	93	Türemiş	Ar.	Şüpheli gözlerle karşısındakine baktı.
şüpheli	kimseler	96	Türemiş	Ar.	... böyle mahkum olacağı şüpheli kimseler...
tabii	kemer	7	Basit	Ar.	... hatta bazı yerlerde iri cevizler tabii bir kemer vücuda getiriyorlardı.
tabii	şekilde	113	Basit	Ar.	... bu kadar tabii bir şekilde soruşuna güldü.
tabii	işi	145	Basit	Ar.	Dünyanın en tabii, en anlaşılır ve en basit işi olduğunu...
tahta	merdivenler	159	Basit	Far.	Tahta merdivenler genç kadının bir an için...
tahta	kaşık	178	Basit	Far.	Orada asılı duran kaşık torbasından bir tahta kaşık alarak soğuk tencerenin başına oturdu.
tahta	sandığın	185	Basit	Far.	Yeşil tahta sandığın köşesinde duran sofa bezini aldı.
talihsiz	kızım	14	Türemiş	Ar.	Ah benim talihsiz kızım!
talihsiz	yavrucuğum	14	Türemiş	Ar.	Ah benim talihsiz, masum yavrucuğum.
tamamen örten	yorganı	9	SÖ	Ar./T.	... yatağın üzerini tamamen örten ve uçları biraz da yere uzanan yorganı...
taşlı	yollarda	120	Türemiş	T.	Bozuk ve taşlı yollarda yürüyordu.
tatlı	ümitler	73	Türemiş	T.	İçinde tekrar tatlı ümitler uyandı.
tatlı	sesle	78	Türemiş	T.	Yavaş ve tatlı bir sesle sordu.
tatlı	çiçekler	100	Türemiş	T.	... bunlar da tatlı pembe çiçeklerle donanmışlardı.
tatlı	günahlar	109	Türemiş	T.	Zaptiyenin dul karısı ile tatlı günahlar işlemiş.
tatlı	kokuydu	114	Türemiş	T.	Bu koku tatlı ve latif bir kokuydu.
tatlı	çam kokusu	129	Türemiş	T.	Başlarımı tatlı ve sarhoş edici bir çam kokusu sarıyordu.
tatlı	zindelik	140	Türemiş	T.	... tatlı bir zindelik verdiğini fark etti.
tatlı	gülümseme	181	Türemiş	T.	Muazzez'in yüzünü tatlı bir gülümseme aldı.
tatlı	söz	184	Türemiş	T.	Bir tatlı söz duymak bile gönlümüze ferahlık verir.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
tatlı	gülümseme	187	Türemiş	T.	Yüzünü tatlı bir gülümseme kaplıyordu.
tatlı	başdönmesini		Türemiş	T.	Hafif ve tatlı bir baş dönmesini kahkahalar izledi.
tatlı	tebessüm	208	Türemiş	T.	Yüzüne tatlı ve keskin bir tebessüm geldi.
tatlı	soğukluk	211	Türemiş	T.	... tatlı bir soğukluk veriyordu.
taze	su	62	Basit	Far.	Bir kupaya taze su koyup götürdüm.
taze	kız	104	Basit	Far.	Taze bir genç kız yüzü görür gibi oldu.
taze kesilmiş	değnekler	24	SÖ	T./T.	uzun ve taze kesilmiş değnekler...
tecrübeli	memurlar	165	Türemiş	Ar.	... diğer tecrübeli memurlar baktı.
tecrübesiz	kız	14	Türemiş	Ar.	... şirret ve tecrübesiz kız mevkiinden alıp bir sabır...
tek atlı	arabann	131	SÖ	T./T.	Üstü açık ve tek atlı arabanın içine...
tek tük	tomurcuklar	101	SÖ	T./T.	... tek tük tomurcuklar vardı.
tek tük	çınarlar	211	SÖ	T./T.	... tek tük çınarlar belirmeye başladı.
teklifsiz	misafirler	86	Türemiş	Ar.	Samimi ve teklifsiz misafirler üst kata çıktı.
temiz	kızcağızlar	33	Basit	Ar.	15-16 yaşındaki temiz, güzel kızcağızlar...
temiz	parıltılar	127	Basit	Ar.	Kıymetli bir mücevher gibi temiz parıltılar saçıyordu.
temiz	köy	139	Basit	Ar.	Köylerinin daha geniş mezhepli, daha samimi ve daha temiz olduğunu anladı.
tempolu	oyun havaları	86	Türemiş	İt.	... ellerinde zilli teflerle kısa, tempolu oyun havaları...
terbiyeli	çocuklar	20	Türemiş	Ar.	... terbiyeli ve kendi hâlinde çocuklar gelir.
terli	zamanlarında	127	Türemiş	T.	... terli zamanlarında hayvanların sırtına konurdu.
ters	cevaplar	58	Basit	Far.	... ters cevaplar vermenin sırası değil.
tırıs	adımlarla	131	Basit	T.	Kır at tırıs adımlarla yola düzldü.
tiftik	gocuk	213	Basit	Ar.	Siyah tiftik gocuğun içinde...
titrek	imza	49	Türemiş	T.	Önündeki kağıda titrek bir imza attı.
titrek	ışık	78	Türemiş	T.	İdarenin titrek ışığı onun yüzünde...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
titrek	sesle	184	Türemiş	T.	Şahinde titrek bir sesle devam etti.
titrek	parmaklarla	213	Türemiş	T.	... titrek parmaklarla okşamaya başladı.
tiz	perdeden	14	Basit	Far.	... daha tiz bir perdeden iştirak ederdi.
tombul	vücut	13	Basit	T.	... yatakta beyaz, tombul bir vücut arayan kocalar...
tombul	ayaklarıyla	16	Basit	T.	Muazzez tombul ve boğumlu ayaklarıyla odada...
tombul	yüzünü	80	Basit	T.	Arkadaşının pembe ve tombul yüzünü...
tombul	yüzünü	80	Basit	T.	Arkadaşının pembe ve tombul yüzünü bir şey anlatırken...
toprak	tasa	140	Basit	T.	Birazını toprak bir tasa dökerek içti.
toprak	zemin	203	Basit	T.	... toprak zeminin ancak bir kısmını örten hasır kırmızıya boyuyor ve mor yüzlü yorganın üstünde gölgeler uçuruyordu.
tozlu	kalyon	19	Türemiş	T.	... yaptığı çıkıntındaki tozlu kalyon...
tozlu	meydanın	88	Türemiş	T.	Geniş ve tozlu meydanın kenarlarına dikilen...
tozlu	odada	150	Türemiş	T.	Sen şimdi o tozlu odada...
tozlu	odanın	162	Türemiş	T.	Tekrar gidip gelmeye başladığı tozlu odanın...
tuhaf	hâl	53	Basit	Ar.	Fakat tuhaf bir hâli vardı.
turuncu	ışık	207	Basit	Far.	Buradan dışarıya turuncu bir ışık...
tuzlu	fıstık	26	Türemiş	T.	... torunu tuzlu fıstık isterdi.
tükenmez	bekleyiş	133	Türemiş	T.	... sadece müthiş bir korku ve tükenmez bir bekleyiş...
türlü	köselelerin	144	Türemiş	T.	Türlü köselelerin içine girip çıktığı hâlde...
türlü türlü	kıvrıntılar	128	SÖ	T.	... türlü türlü kıvrıntılar ve ışık oyunları yapıyordu.
türlü türlü	ışık oyunları	128	SÖ	T.	..türlü türlü ışık oyunları yaptı.
türlü türlü	tefsirlere	165	SÖ	T.	... türlü türlü tefsirlere uğruyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
tüylü	ehram	8	Türemiş	T.	...tüylü siyah bir ehram hâlinde...
uçan	salıncağı	31	Türemiş	T.	... iki tarafa uçan salıncağı takibe uğraşıyordu.
uçları biraz da yere uzanan	yorganı	9	SÖ	T./T./T./T	... yatağın üzerini tamamen örten ve uçları biraz da yere uzanan yorganı...
udlu	alemler	108	Türemiş	Ar.	Hemen hemen her gün tekrarlanan udlu ve şarkılı alemler...
ufak	delikten	8	Türemiş	T.	... ufak delikten içeri sokmak istiyordu.
ufak	bahçeye	8	Türemiş	T.	... ufak fakat çiçekli bir bahçeye giriliyordu.
ufak	hizmetler	33	Türemiş	T.	... bazı ufak hizmetler gördüğü söylenirdi.
ufak	tahta sandık	37	Türemiş	T.	... eşya namına ufak bir tahta sandık vardı.
ufak	park manzarası	44	Türemiş	T.	... çakıl döşeli yollar buraya ufak bir park manzarası...
ufak	havuz	44	Türemiş	T.	Ufak ve fiskiyeli bir havuz vardı.
ufak	yerdi	110	Türemiş	T.	Burası ufak bir yerdi.
ufak	çınar	114	Türemiş	T.	Ufak çınar ve söğütlerle ayrıca bin bir türlü nebatla karşılaştı.
ufak	söğüt	114	Türemiş	T.	Ufak çınar ve söğütlerle ayrıca bin bir türlü nebatla karşılaştı.
ufak	hareketinin	150	Türemiş	T.	En ufak bir hareketinin bile...
ufak	yer	152	Türemiş	T.	... kafada barınacak ufak bir yer olsun bulamıyorlardı.
ufak	kusurunu	163	Türemiş	T.	Acılının ağlamaktaki en ufak kusurunu..
ufak	kımıldama	209	Türemiş	T.	En ufak bir kımıldama, karanlık odada en küçük bir hareket bile yok.
ufakça	tabanca	94	Türemiş	T.	Cebinden ufakça bir tabanca çıkardı.
ufaktan	şey	45	Basit	T.	... ufaktan bir şey yaparız.
uslu	çocukların	20	Türemiş	T.	... uslu çocukların en yıldıkları...
usta	Nikolaki	8	Basit	Far.	... kemeñeci usta Nikolaki'nin mahur saz semaisini tekrar ediyordu.
usta	parmaklar	116	Basit	Far.	... güvendiğı silahı usta parmaklar tarafından...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
ustalık	sözleri	170	Türemiş	Far.	Fakat böyle ustalık sözleri Yusuf beceremezdi.
usulca	tavırla	18	Basit	T.	... dedi ve usulca mahrem bir tavırla ilave etti.
usulsüz	terbiye	20	Türemiş	Ar.	Usulsüz bir terbiye ile evde ...
uyuşuk	körlüğe	106	Türemiş	T.	Hislerini uyuşuk bir körlüğe alıştırmak üzere...
uzak	köyde	206	Türemiş	T.	Bir dağ başında uzak bir köyde...
uzun	kavaklar	19	Türemiş	T.	... derelerin kenarını beyazımtrak yapraklarıyla uzun kavaklar, bazı yerlerde...
uzun	değnekler	24	Türemiş	T.	uzun ve taze kesilmiş değnekler...
uzun	seneler	25	Türemiş	T.	Uzun ve birbirine benzeyen seneler ağır ağır geçtiler...
uzun	sırıkları	26	Türemiş	T.	... orada da erkeklerin uzun sırıkları...
uzun	hikaye	26	Türemiş	T.	... uzun bir hikayeyi anlatan harfler gibiydi.
uzun	saçlarını	33	Türemiş	T.	... yağlı yağlı parlayan uzun saçlarını...
uzun	boy	35	Türemiş	T.	İnce ve yaşına nazaran uzun boylu olan bu kızın...
uzun	müddet	41	Türemiş	T.	Kadın uzun müddet durdu.
uzun	memuriyetlerin	44	Türemiş	T.	Uzun memuriyetlerin tecrübesi...
uzun	işe	45	Türemiş	T.	... uzun işe girmektense ayakta birkaç el atarız.
uzun	zamandır	47	Türemiş	T.	... uzun zamandır el sürülmeden bekliyor.
uzun	parmak	48	Türemiş	T.	Uzun parmaklı ellerinin üzerinde...
uzun	bıyıklarını	66	Türemiş	T.	Uzun ve beyaz bıyıklarını oynata oynata...
uzun	etek	72	Türemiş	T.	... uzun eteklerini eşiklerde sürüyerek...
uzun	tahta köprü	74	Türemiş	T.	Uzun bir tahta köprü yapmayı bu noktada...
uzun	hesap	93	Türemiş	T.	Nihayet uzun hesaplar yaptı.
uzun	senelerin	104	Türemiş	T.	Bütün kırgınlığına ve uzun senelerin verdiği...
uzun	senelerin	109	Türemiş	T.	Resmi işlerini uzun senelerin verdiği itiyatla...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
uzun	dere	125	Türemiş	T.	Önüne geniş ve uzun bir dere çıktı.
uzun	zaman	130	Türemiş	T.	Muazzez'in uzun zaman geri dönmediğini...
uzun	memuriyet seneleri	139	Türemiş	T.	Uzun memuriyet seneleri ona öğretmişti.
uzun	geceliğinin	144	Türemiş	T.	Uzun geceliğinin altından ayak bilekleri...
uzun	parmak	144	Türemiş	T.	Yusuf onun uzun parmaklı ince ve sarıya yakın beyaz ayaklarına...
uzun	parmaklı	144	Türemiş	T.	Yusuf onun uzun parmaklı ince ve sarıya yakın beyaz ayaklarına...
uzun	boy	145	Türemiş	T.	... birbirine söyleyecek uzun boylu lafları...
uzun	entarisı	163	Türemiş	T.	Uzun entarisi ve beyaz saçlarıyla...
uzun	kollarıyla	165	Türemiş	T.	Uzun ve zayıf kollarıyla işaretler yapıyordu.
uzun	boy	188	Türemiş	T.	Fakat bir akşam Şakir Beyler yanlarında uzun boylu , sarışın bir adamla birlikte geldiler.
uzun	kuyruk	203	Türemiş	T.	Beyaz at kulaklarını bazen ileri bazen geri uzatarak ilerliyor ve uzun kuyruğu rüzgarda sol tarafa doğru bir bayrak gibi uçuyordu.
uzun	yolculuktan	208	Türemiş	T.	Uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra...
uzun boylu	kızın	35	SÖ	T./T.	İnce ve yaşına nazaran uzun boylu olan bu kızın...
uzun boylu	lafları	145	SÖ	T./T.	... birbirine söyleyecek uzun boylu lafları...
uzun boylu	adamla	188	SÖ	T./T.	Fakat bir akşam Şakir Beyler yanlarında uzun boylu , sarışın bir adamla birlikte geldiler.
uzun parmaklı	ellerinin	48	SÖ	T./T.	Uzun parmaklı ellerinin üzerinde...
ürkek	hıçkırıkla	135	Basit	T.	Karşısındaki ürkek bir hıçkırıkla cevap verdi.
üstü açık	arabanın	131	SÖ	T./T.	Üstü açık ve tek atlı arabanın içine...
üstü minderli	iskemleden	80	SÖ	T./T.	Oturduğu üstü minderli, arkalıksız, hasır iskemleden fırladı.
üstün	yiğit	90	Basit	T.	Senden üstün yiğit Edremit'te yok.
ütüsüz	pantolonla	142	Türemiş	T.	Haki külodunu da ütüsüz, lacivert ve düz bir pantolonla değiştirdi.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
üzerine halı döşeli	sedir	9	SÖ	T./T./T.	... üzerine halı döşeli alçak bir sedir...
üzücü	şeydi	161	Türemiş	T.	Muazzez ile karşılaşmak manasız ve üzücü bir şeydi.
üzüntülü	günleri	100	Türemiş	T.	Kaymakam Salahattin Bey'e üzüntülü günleri anlattıktan sonra...
vahşi	ayva fidanları	114	Basit	Ar.	Orada dikenler,kamışlar ,yabani naneler ve vahşi ayva fidanları vardı.
yabancı	memurların	19	Türemiş	T.	... yabancı memurların oturduğu semtte...
yabancı	gözlerle	36	Türemiş	T.	Kadın yabancı ve soğuk gözlerle bunlara bakıyordu.
yabancı	insan	82	Türemiş	T.	Yabancı ve başka bir insan olarak kaldı.
yabancı	cevap	85	Türemiş	T.	... kuru, yabancı ve manasız bir cevap veriyor.
yabancı	şehir sakinleri	105	Türemiş	T.	Yabancı bir şehir sakinleri kadar alaka göstermedi.
yabancı	dünya	200	Türemiş	T.	Hep yabancı bir dünya ile yapılan temaslara benziyordu.
yabancı	hayatta	200	Türemiş	T.	Bu manasız ve yabancı hayatta bir tek şeye hakikaten sarılmış.
yabani	incir ağacı	18	Basit	Far.	... çıkan bir yabani incir ağacı gibi...
yabani	çocuğa	21	Basit	Far.	Bu yabani çocuğa evvela ehemmiyet vermediler.
yabani	çocuk	21	Basit	Far.	Fakat asıl ehemmiyet bu yabani çocuğa verilmeliydi.
yabani	incir ağacı	37	Basit	Far.	... yabani incir ağacının dalları kulübenin damına sarkıyordu.
yabani	naneler	114	Basit	Far.	Orada dikenler,kamışlar ,yabani naneler ve vahşi ayva fidanları vardı.
yağlı	müşteriye	13	Türemiş	T.	... sonra yağlı bir müşteriye okutmuşlardı.
yağlı	fesi	149	Türemiş	T.	Başındaki kalıpsız yağlı fesi düzelden ihtiyara...
yağmurlu	gecede	7	Türemiş	T.	1903 senesi sonbaharında ve yağmurlu bir gecede Aydın'ın Nazilli kasabasına yakın...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
yakalıksız	frenk gömleği	29	Türemiş	T.	... zifirden dikilmiş yakalıksızfrenk gömleği...
yakıcı	sesiyle	161	Türemiş	T.	Sarı Hafız en yakıcı sesiyle sala veriyordu.
yakıcı	mayiden	187	Türemiş	T.	Muazzez bir müddet ısrarla reddettikten sonra bir gün bu beyaz ve yakıcı mayiden tattı.
yakın	dostlarına	141	Basit	T.	Kaymakam evde yakın dostlarına rakı içirdi.
yalancı	şahitlik	95	Türemiş	T.	Eğer başka türlü ifade verip yalancı şahitlik yaparsan...
yalancı	cazibelerle	154	Türemiş	T.	... bu korkunç şeyi yalancı cazibelerle süslemelerine kızmıştı.
yanlış	birisine	47	Türemiş	T.	... kesmek için yanlış birisine uzatıyorlardı.
yanlış	yere	99	Türemiş	T.	Adaletin elini yanlış bir yere sevk ederek...
yapayalnız	odada	85	Basit	T.	Yapayalnız bir odada bir mindere yüzükoyun yattı.
yapışkan	gözleri	166	Türemiş	T.	Baktığı yerleri kirlletiyormuş hissi veren yapışkan mavi gözleri vardı.
yapraksız	dallar	101	Türemiş	T.	Söğütlerin ince ve yapraksız dalları açık bir yeşile bürünüyor.
yaralı	(kişi)	210	Türemiş	T.	“Ben yaralıyım galiba, Yusuf.”
yarı açık	gözlerinden	159	SÖ	T./T.	Salahattin Bey’in yarı açık gözlerinden yanaklarına yaşlar döküldü.
yarı kapalı	gözlerin	90	SÖ	T./T.	Hep o yarı kapalı gözlerinle...
yarı kapalı	gözleriyle	155	SÖ	T./T.	...dedi ve yarı kapalı gözleriyle tekrar düşünceye daldı.
yarım	cümleleri	119	Türemiş	T.	Yusuf bu manasız ve yarım cümleleri tamamıyla anlamıştı.
yassı	gagalarından	25	Basit	T.	Yassı gagalarından çamurlu suları süzerlerdi.
yastıklı	minderle	142	Türemiş	T.	...sırmalı yastıklı minderlerle süslendi.
yaşlı	adam	94	Türemiş	T.	İri yarı ve oldukça yaşlı bir adamdır.
yaşlı	erkeklerin	146	Türemiş	T.	Yaşlı erkeklerin lafları şakaları...

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
yaşlı	demlerinde	148	Türemiş	T.	Bu yaşlı demlerinde bir gençlik havası...
yaşlı başlı	adamlardı	149	SÖ	T./T.	Bunların ikisi de yaşlı başlı adamlardı.
yaşlıca	kadınlar	33	Türemiş	T.	Yaşlıca kadınlar bu düşkün eşraf konaklarından...
yavaş	sesle	77	Basit	T.	Yavaş ve tatlı bir sesle sordu.
yavaş	sesle	94	Basit	T.	Başını ileri uzatarak yavaş bir sesle...
yavaş	sesle	119	Basit	T.	Boğuk ve yavaş bir sesle şöyle dedi:
yavaş	sesle	173	Basit	T.	Muazzez yavaş bir sesle:
yavaş	sesle	182	Basit	T.	Muazzez yavaş sesle şarkılar söylüyordu.
yavaş	adımlarla	193	Basit	T.	Gene yavaş adımlarla dışarı çıktı.
yavaş	sesle	202	Basit	T.	Yavaş bir sesle, sadece :
yaylı	araba	137	Türemiş	T.	Karşılaştığı bir yaylı araba jandarmanın gözüne hiç bakmıyordu.
yaylı	araba	148	Türemiş	T.	... bir yaylı araba almayı düşündü.
yaylının	(araba)	126	Türemiş	T.	Kulakları hâlâ bozuk yollarda yaylının çıkardığı sesteydi.
yegane	adam	15	Basit	Far.	... hükmü yürüyecek yegane adam...
yegane	çare	106	Basit	Far.	... yegane çare olarak kabul etti.
yemenili	fesini	33	Türemiş	T.	O, yine yemenili fesini kaşına eğerek dolaşır.
yemenili	fes	88	Türemiş	Ar.	Arkaya doğru attığı oyacı yemenili fes...
yeni	hücumlarına	17	Basit	T.	Şahide'nin yeni birtakım hücumlarına ve çocuğun...
yeni	meseleler	105	Basit	T.	... yeni meseleler çıkarmamasını rica etti.
yeni	geline	141	Basit	T.	Yusuf'un odası yeni gelin ve güveye tahsis edildi.
yeni	güveye	141	Basit	T.	Yusuf'un odası yeni gelin ve güveye tahsis edildi.
yeni	kaymakam	165	Basit	T.	Zaten yeni kaymakam sözlerini...
yeni	kaymakamlarıyla	165	Basit	T.	... yeni kaymakamlarıyla meşgul olmak teşkil ettiği için...
yeni	kaymakamı	165	Basit	T.	Yusuf yeni kaymakamı gördü.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
yeni	kaymakam	166	Basit	T.	Yeni kaymakam gözlerini odaya dikti.
yeni	vazifesini	173	Basit	T.	Yusuf yemekten sonra Muazzez'e yeni vazifesini söyledi.
yeni	emirler	186	Basit	T.	Malmüdürü ve kaymakam kendisine mütemadiyen yeni emirler verip yeni yeni köylere yolluyorlardı.
yeni	misafire	188	Basit	T.	Annesi bu yeni misafire çok itibar etti.
yeni	kaymakam	188	Basit	T.	... bu misafirin yeni kaymakam olduğunu öğrendi.
yeni	evleri	189	Basit	T.	Telgraf müdürlerinin yeni evleri...
yeni	kaymakam	190	Basit	T.	Yeni kaymakam ise daimi misafirler arasına girmişti.
yeni	hayata	215	Basit	T.	... yeni bir hayata doğru yürüyecekti.
yeni yeni	köylere	186	SÖ	T.	Malmüdürü ve kaymakam kendisine mütemadiyen yeni emirler verip yeni yeni köylere yolluyorlardı.
yerliler	(kişi)	66	Türemiş	T.	Yerlilerden ise böyle bir fedakarlığı...
yersiz	taleplere	13	Türemiş	T.	... bir sürü yersiz taleplere ,saçma hareketlere ve sonradan görme arzulara tahammül mecburiyetinde kaldı.
yeşil	duvar	7	Türemiş	T.	... yolun kenarında koyu yeşil iki duvar gibi yükseliyor.
yeşil	yaprakların	23	Basit	T.	Geniş ve yeşil yaprakların arasından...
yeşil	boya	71	Basit	T.	... yeşil boyalı küçük meşe sandıkta durduğu söylenirdi.
yeşil	sandığa	117	Basit	T.	Kenardaki yeşil tahta sandığa oturdu.
yeşil	deniz	128	Basit	T.	Üstleri aydınlık ve yeşil bir deniz gibi dalgalanan zeytinler...
yeşil	yüzüne	132	Basit	T.	... karşısındakinin sarı yeşil yüzüne baktı.
yeşil	etiket	159	Basit	T.	Üzeri yeşil etiketli , küçük, beyaz şişeyi tanıyordu.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
yeşil	mevcudiyetler	175	Basit	T.	Bu minimini yeşil mevcudiyetler bile içlerinde bu kadar kuvvetli bir mücadele ve mukavemet kabiliyeti taşıırken kendisinin karanlık düşüncelere dalması doğru olmazdı.
yeşil	sandığı	178	Basit	T.	Taşlıktaki yeşil sandığı açtı.
yeşil	sandık	179	Basit	T.	Boş teldolap, boş torbaların yığıldığı yeşil sandık gözünün önüne geldi.
yeşil	sandığın	185	Basit	T.	Yeşil tahta sandığın köşesinde duran sofa bezini aldı.
yeşil boyalı	sandıkta	71	SÖ	T./T.	... yeşil boyalı küçük meşe sandıkta durduğu söylenirdi.
yeşil etiketli	şişeyi	159	Basit	T./Fr.	Üzeri yeşil etiketli , küçük, beyaz şişeyi tanıyordu.
yeşilimtırak	sarılığa	35	Basit	T.	... yeşilimtırak sarılığa benziyordu.
yetim	yavruçugum	14	Basit	Ar.	... benim yetim yavruçugum...
yetişkin	kızlar	22	Türemiş	T.	Ağızlarında sakız, çıplak ayaklarında nalınla gelen yetişkin kızlar...
yetişkin	kız	25	Türemiş	T.	Birkaç yetişkin kız gelir.
yetişkin	kız	30	Türemiş	T.	Muazzez adeta olgun ve yetişkin bir hanım kız oldu.
yılışık	sınıftır	20	Türemiş	T.	Yüzsüz, korkak, yılışık ve haylaz olan bir sınıftır.
yıpratıcı	üzüntüler	187	Türemiş	T.	Hâlbuki bu yüzden evlerinde o yıpratıcı üzüntüler görülmez olmuştu.
yiğit	delikanlıya	138	Basit	T.	Kızın yiğit bir delikanlıya düştü.
yokuşsuz	yerde	100	Türemiş	T.	... evi yokuşsuz bir yerde olduğu için...
yollu	şeyler	151	Türemiş	T.	Hayatta arzusu olmamak yollu şeyler dedi.
yolun iki tarafındaki	söğüt ve hayıt ağaçlarına	7	SÖ	T./T./Ar.	Yolun iki tarafındaki ıslak söğüt ve hayıt ağaçlarına düşen yağmur damlaları...
yorgun	tavırla	52	Türemiş	T.	Başını yorgun bir tavırla duvara doğru çevirdi.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
yorgun	hayattan	110	Türemiş	T.	O zaman bu yorgun hayattan ayrılmayı...
yorgun	adımlar	134	Türemiş	T.	Bu aralar yorgun ve ağır adımlar kapıya...
yorgun	gülümseme	181	Türemiş	T.	Fakat yorgun bir gülümseme yüzünü kapladı.
yorgun	hâlde	186	Türemiş	T.	Yusuf haftada,on beş günde bir, yorgun ve harap bir hâlde geliyor...
yorgun	insanla	212	Türemiş	T.	... uzandığını gördüğü harap ve yorgun insanla bunun hiçbir alakası yoktu.
yorucu	yolculuktan	208	Türemiş	T.	Uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra...
yosun tutan	kiremitlerini	19	Birleşik	T./T.	Damların yosun tutan ve kararan kiremitlerini...
yosunlu	su mukassimleri	116	Türemiş	T.	... hep o ıslak ve yosunlu su mukassimleri vardı.
yumuşak	örtü	212	Türemiş	T.	Şimdi beyaz ve yumuşak bir örtü hâlinde üzerlerine çökmüştü.
yumuşak	toprakları	214	Türemiş	T.	Yumuşak toprakları avuçlarıyla çabuk çabuk onun üzerine attı.
yuvarlak	topukları	144	Türemiş	T.	Pembe ve yuvarlak topukları mini mini duruyordu.
yuvarlak	hokka	150	Türemiş	T.	Masanın üzerinde beyaz ve yuvarlak bir hokka vardı.
yüksek	konsol	8	Basit	T.	... onun biraz ötesinde yüksek bir konsol vardı.
yüksek	perde	88	Türemiş	T.	Bir sarhoş geçirmesini yüksek perdeden nara zanneder.
yüksek	tahta parmaklığa	97	Türemiş	T.	... birbirinden ayıran yüksek tahta parmaklığa yüzlerini...
yüksek	kaldırımını	120	Basit	T.	Yüksek yaya kaldırımına çıkarak hızlı hızlı yürüyordu.
yüksek	eyerin	136	Basit	T.	Dizginlerini yakalayarak yüksek çerkes eyerinin üstüne atladı.
yüksek	sedirde	157	Basit	T.	.. boyunca uzanan yüksek sedirde elinde dikişiyle...
yüksek	geçitti	212	Basit	T.	... oldukça yüksek bir geçitti.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYFA	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
yün	çoraplar	136	Basit	T.	Yün çorapların içinde parmaklarını oynattı.
yün	çoraplar	192	Basit	T.	Yün çoraplarının ucuna bastı.
yüzlü	ihtiyar	41	Türemiş	T.	Adamcağız nurlu yüzlü bir ihtiyardı.
yüzsüz	sınıftır	20	Türemiş	T.	Yüzsüz, korkak, yılışık ve haylaz olan bir sınıftır.
zavallı	Muazzez'im	14	Türemiş	Ar.	Ah benim zavallı Muazzez'im!
zavallı	kadıncağız	15	Türemiş	Ar.	Çünkü zavallı kadıncağız mukabele etmek...
zavallı	çocuklar	21	Türemiş	Ar.	... korkak ve suya sabuna dokunmayan zavallı birtakım çocuklar...
zavallı	adam	48	Basit	Ar.	Salahattin Bey'in önu boşaldı, zavallı adam...
zavallı	Çingene	88	Basit	Ar.	Fakat zavallı Çingenelerin haberi yoktu.
zavallı	kadın	93	Basit	Ar.	Lakayt gözlerini kendisine diken zavallı kadın...
zavallı	Ali'yi	99	Basit	Ar.	Bu serseri kurşunlardan ikisinin zavallı Ali'yi...
zavallı	mücrimin	99	Basit	Ar.	Hiçbir kastı olmayan zavallı hakiki bir mücrimin...
zavallı	adam	108	Basit	Ar.	Bazı geceler zavallı adam yatakta inlemeye...
zavallı	mahlukla	135	Basit	Ar.	Karşısındaki şişman ve zavallı mahlukla...
zavallı	kızı	198	Basit	Ar.	... daha başka şeyler sorarak zavallı kız büsbütün işkenceye sokmak Yusuf'un elinden gelmeyecekti.
zayıf	çocukları	20	Basit	Ar.	Küçük ve zayıf çocukları daima himaye...
zayıf	elleriyle	144	Basit	Ar.	Muazzez beyaz ve zayıf elleriyle...
zayıf	yüzünü	152	Basit	Ar.	Salahattin Bey'in zayıf ve çökmüş yüzünü lakayt ve fersiz gözlerini görünce...
zayıf	kollarıyla	165	Basit	Ar.	Uzun ve zayıf kollarıyla işaretler yapıyordu.
zayıf	ses	210	Basit	Ar.	İnce zayıf bir ses cevap verdi.
zehirli	tebessüm	83	Türemiş	Far.	Yusuf'un yüzünü zehirli bir tebessüm kaplamıştı.

SIFAT	NİTELEDİĞİ AD	SAYF A	YAPI	KAYNAK DİL	GEÇTİĞİ CÜMLE
zengin	arkadaştan	33	Basit	Far.	... birkaç zengin ve hovarda arkadaştan çıktığı...
zengin	aile	49	Basit	Far.	Şehrin zengin ve asil ailelerinden biri...
zengin	eşraf kızından	56	Basit	Far.	Bazen zengin bir eşraf kızından...
zevkinde sefasında	serseriydi.	51	Birleşik	Ar./Ar.	Şakir, zevkinde sefasında bir serseriydi.
zifiri	karanlık	124	Basit	Ar.	İçerisi karanlık oluyordu hem de zifiri karanlık.
zifiri	karanlık	125	Basit	Ar.	Sade zifiri bir karanlık gördü.
zilli	teflerle	86	Türemiş	Far.	... ellerinde zilli teflerle kısa, tempolu oyun havaları...
zilli	tef	146	Türemiş	Far.	...zilli bir tef refakatinde...
zor	işi	148	Basit	Far.	Dünyanın en zor ve karışık işi...

2.2. GEÇİŞ SIKLIĞINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI

Kuyucaklı Yusuf romanında en sık kullanılan niteleme sıfatları, bu sıfatların kullanım sıklıkları ve oranları şöyledir:

Tablo 2.2.: En Çok Kullanılan Niteleme Sıfatları, Sıfatların Kullanım Sayıları ve Oranları

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
genç	41	2,52
beyaz	30	1,84
büyük	28	1,72
güzel	23	1,41
eski	22	1,35
iri	19	1,17
hafif	16	0,98
ince	16	0,98
garip	13	0,80
geniş	13	0,80
yeşil	11	0,67

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
küçük	38	2,34
uzun	30	1,84
sarı	21	1,29
müthiş	19	1,17
yeni	15	0,92
ufak	14	0,86
pembe	13	0,80
tatlı	13	0,80
karanlık	13	0,80
soğuk	13	0,80

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
zavallı	11	0,67
ihiyar	10	0,61
iyi	10	0,61
ağır	9	0,55
boş	9	0,55
büyükçe	8	0,49
çamurlu	8	0,49
derin	8	0,49
acı	7	0,43
yüksek	7	0,43
boğuk	6	0,36
çıplak	6	0,36
fevkalade	6	0,36
yorgun	6	0,36
açık	5	0,30
başka	5	0,30
bozuk	5	0,30
daimi	5	0,30
dar	5	0,30
delikanlı	5	0,30
zayıf	5	0,30
alçak	4	0,24
azaplı	4	0,24
fakir	4	0,24
hasta	4	0,24
ıslak	4	0,24
kalabalık	4	0,24
acayip	3	0,18
ak	3	0,18
aynı	3	0,18
çirkin	3	0,18
donuk	3	0,18
ekşi	3	0,18
gizli	3	0,18
harap	3	0,18
insafsız	3	0,18
isli	3	0,18
kaçak	3	0,18

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
siyah	12	0,73
korkunç	9	0,55
mavi	9	0,55
keskin	8	0,49
sessiz	8	0,49
kaymakam	7	0,43
kısa	7	0,43
kocaman	7	0,43
namuslu	7	0,43
sert	7	0,43
yabancı	7	0,43
kirli	7	0,43
kuru	7	0,43
manasız	7	0,43
yavaş	7	0,43
perişan	6	0,36
koyu	6	0,36
mühim	6	0,36
karışık	5	0,30
kumral	5	0,30
memur	5	0,30
şaşkın	5	0,30
kırmızı	5	0,30
lakayt	5	0,30
muntazam	5	0,30
yabani	5	0,30
kuvvetli	4	0,24
muhtelif	4	0,24
müphem	4	0,24
sinirli	4	0,24
soluk	4	0,24
münasip	4	0,24
nemli	4	0,24
sakin	4	0,24
sapsarı	4	0,24
sarhoş	4	0,24
titrek	4	0,24
tombul	4	0,24

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kahverengi	3	0,18
yetişkin	3	0,18
zengin	3	0,18
açık yeşil	2	0,12
akıllı	2	0,12
ani	2	0,12
aptal	2	0,12
arkalıksız	2	0,12
asabi	2	0,12
asık	2	0,12
aslan gibi	2	0,12
ayva tüylü	2	0,12
bahçeli	2	0,12
bakır	2	0,12
basık	2	0,12
belli belirsiz	2	0,12
bembeyaz	2	0,12
bitişik	2	0,12
bitkin	2	0,12
bozuk kaldırımli	2	0,12
bu gibi	2	0,12
buruşuk	2	0,12
ciddi	2	0,12
çaresiz	2	0,12
çelik	2	0,12
çınarlı	2	0,12
çıyan	2	0,12
çıyan suratlı	2	0,12
çivitli	2	0,12
çocukça	2	0,12
çukur	2	0,12
dalgalı	2	0,12
dalgın	2	0,12
dış	2	0,12
dik	2	0,12
efendi	2	0,12
eğri büğrü	2	0,12
ehemmiyetsiz	2	0,12

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
tozlu	4	0,24
kanlı	3	0,18
koca	3	0,18
kopuk	3	0,18
mini mini	3	0,18
müşterek	3	0,18
rutubetli	3	0,18
satın	3	0,18
korkak	3	0,18
koskoca	3	0,18
kötü	3	0,18
kurnaz	3	0,18
lacivert	3	0,18
loş	3	0,18
menfi	3	0,18
Rumelili	3	0,18
samimi	3	0,18
sıcak	3	0,18
son	3	0,18
tabii	3	0,18
tahta	3	0,18
temiz	3	0,18
türlü türlü	3	0,18
uzun boylu	3	0,18
yaşlı	3	0,18
manalı	2	0,12
kır	2	0,12
merhum	2	0,12
kapalı	2	0,12
kumlu	2	0,12
manevi	2	0,12
mat	2	0,12
müspet	2	0,12
mütemadi	2	0,12
mütereddid	2	0,12
ölünün	2	0,12
sıska	2	0,12
sonsuz	2	0,12

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
erkek	2	0,12
esmer	2	0,12
ezici	2	0,12
farklı	2	0,12
günlük	2	0,12
Hafız	2	0,12
haki	2	0,12
hakiki	2	0,12
hareketsiz	2	0,12
hastalıklı	2	0,12
hovarda	2	0,12
ılık	2	0,12
iki kanatlı	2	0,12
işe yarar	2	0,12
iyi kalpli	2	0,12
kalın	2	0,12
yumuşak	2	0,12
yuvarlak	2	0,12
zifiri	2	0,12
zilli	2	0,12
abajurlu	1	0,061
acele	1	0,061
acemi	1	0,061
acılının	1	0,061
ağaçlı	1	0,061
ağlamaklı	1	0,061
ağlar gibi	1	0,061
ahbapça	1	0,061
ahır kılıklı	1	0,061
ahlaksız	1	0,061
akıllısı	1	0,061
aklı başında	1	0,061
alakalı	1	0,061
alaycı	1	0,061
alçak tavanlı	1	0,061
alelade	1	0,061
alev gibi	1	0,061
alın çatıklı	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
şiddetli	2	0,12
şüpheli	2	0,12
köylü	2	0,12
maddi	2	0,12
mor	2	0,12
müflis	2	0,12
nurlu	2	0,12
orta hâlli	2	0,12
rahat	2	0,12
renkli	2	0,12
resmi	2	0,12
sarı mintanlı	2	0,12
sarışın	2	0,12
serin	2	0,12
seyrek	2	0,12
sırma işlemeli	2	0,12
talihsiz	2	0,12
taze	2	0,12
toprak	2	0,12
usta	2	0,12
yağlı	2	0,12
yakıcı	2	0,12
yalancı	2	0,12
yanlış	2	0,12
yarı kapalı	2	0,12
yaylı	2	0,12
yegane	2	0,12
yemenili	2	0,12
sabit	1	0,061
korkulu	1	0,061
nedamet	1	0,061
pıhtılaşmış	1	0,061
yaralı	1	0,061
latif	1	0,061
kara	1	0,061
yakalıksız	1	0,061
mutlak	1	0,061
yaşlıca	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
amansız	1	0,061
anlaşılır	1	0,061
anlaşılmaz	1	0,061
asil	1	0,061
asil	1	0,061
aslan	1	0,061
aşağı tabakadan	1	0,061
aşağılık	1	0,061
ateşli	1	0,061
atlas	1	0,061
Avukat	1	0,061
aydınlık	1	0,061
aynalı	1	0,061
ayyaş	1	0,061
bakakalan	1	0,061
bakan	1	0,061
balçık	1	0,061
baş	1	0,061
baş döndürücü	1	0,061
baş parmaksız	1	0,061
batıcı	1	0,061
baygın	1	0,061
belirsiz	1	0,061
beyaz boyalı	1	0,061
beyaz saçlı	1	0,061
beyazımtrak	1	0,061
biçimli	1	0,061
biçimsiz	1	0,061
bin bir	1	0,061
bin bir renkli	1	0,061
birçok	1	0,061
boğumlu	1	0,061
bol otlu	1	0,061
boyalı	1	0,061
boynu bükük	1	0,061
bu gibi şeylere alışık olan	1	0,061
buğulu	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kendininkine bitişik	1	0,061
kimsesiz	1	0,061
pabuççu	1	0,061
şirret	1	0,061
kıvrırcık	1	0,061
sedefli	1	0,061
tırs	1	0,061
uyuşuk	1	0,061
üstü minderli	1	0,061
kaynar	1	0,061
keyifli	1	0,061
kıpırdayan	1	0,061
kır saçlı	1	0,061
kızgın	1	0,061
kumral tüylü	1	0,061
mağmum	1	0,061
mavi boncuklu	1	0,061
meşhur	1	0,061
muayyen	1	0,061
örme	1	0,061
parmak kadar	1	0,061
siyah yapraklı	1	0,061
şerefli	1	0,061
usulca	1	0,061
yaylının	1	0,061
kandırıcı	1	0,061
kaygısız	1	0,061
kemençeci	1	0,061
kenar	1	0,061
kendi hâlinde	1	0,061
kendine hakim	1	0,061
kıllı	1	0,061
kınalı	1	0,061
kısık	1	0,061
kıskanç	1	0,061
kıvrır zıvır	1	0,061
kibarca	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
bulunanların	1	0,061
buzdan	1	0,061
büyücek	1	0,061
büyük toplu	1	0,061
cana yakın	1	0,061
çoşkun	1	0,061
çabuk	1	0,061
çakıl döşeli	1	0,061
çakmaklı	1	0,061
çamlı	1	0,061
çatık	1	0,061
çatık kaşlı	1	0,061
çektirenlerin	1	0,061
çenesi gevşek	1	0,061
çetin	1	0,061
çılgın	1	0,061
çıplak ayaklı	1	0,061
çiçekli	1	0,061
çifte	1	0,061
çifte kanatlı	1	0,061
çiğ	1	0,061
çini	1	0,061
çizgili	1	0,061
çok bilmiş	1	0,061
çok ince	1	0,061
çürük	1	0,061
çürümüş	1	0,061
dayanıklı	1	0,061
dayanılmaz	1	0,061
değişmez	1	0,061
dehşetli	1	0,061
deli	1	0,061
delikanlının	1	0,061
demir	1	0,061
dik kafalı	1	0,061
dikbaşlı	1	0,061
dikilen	1	0,061
dimdik	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kopan	1	0,061
krem	1	0,061
krem rengi	1	0,061
lastikli	1	0,061
mahcup	1	0,061
mahrem	1	0,061
mahur	1	0,061
mahzun	1	0,061
malum	1	0,061
melankolik	1	0,061
memnun	1	0,061
meraklı	1	0,061
mert	1	0,061
meslekte yeni	1	0,061
mustarip	1	0,061
mutat	1	0,061
mürekkep lekeli	1	0,061
müzmin	1	0,061
nadir	1	0,061
nafile	1	0,061
naif	1	0,061
nakit	1	0,061
nalçalı	1	0,061
namerde	1	0,061
önlerine gelen ilk	1	0,061
pazen yüzlü	1	0,061
peygamberce	1	0,061
sebepsiz	1	0,061
serseri	1	0,061
serseriydi	1	0,061
simsiyah	1	0,061
söz anlamaz	1	0,061
süzgün	1	0,061
şarkılı	1	0,061
şaşmaz	1	0,061
şen	1	0,061
şıprıtılı	1	0,061
şişmanca	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
diz çöküp oturan	1	0,061
doğru	1	0,061
doğru dürüst	1	0,061
dondurucu	1	0,061
donuk mavi	1	0,061
dul	1	0,061
dumanlı	1	0,061
düşünceli	1	0,061
düz	1	0,061
edepsiz	1	0,061
efendilere	1	0,061
efendilerle	1	0,061
eğlenceli	1	0,061
eğreti	1	0,061
ehemmiyet vermek istemeyen	1	0,061
elden	1	0,061
elmas	1	0,061
elmaslı	1	0,061
emsalsiz	1	0,061
en kibar	1	0,061
ender	1	0,061
ensiz	1	0,061
envai	1	0,061
envai türlü	1	0,061
epeyce	1	0,061
Ermeni	1	0,061
ertesini	1	0,061
esas	1	0,061
eski usul	1	0,061
esrarlı	1	0,061
fazla	1	0,061
feci	1	0,061
fedakar	1	0,061
felaketzede	1	0,061
fersiz	1	0,061
fırtınalı	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
şöyle böyle	1	0,061
taşlı	1	0,061
terbiyeli	1	0,061
terli	1	0,061
ters	1	0,061
tüylü	1	0,061
uçan	1	0,061
uçları biraz da yere uzanan	1	0,061
udlu	1	0,061
uzun parmaklı	1	0,061
ürkek	1	0,061
üstü açık	1	0,061
üzerine halı döşeli	1	0,061
üzücü	1	0,061
üzüntülü	1	0,061
yapraksız	1	0,061
karanlık yapraklı	1	0,061
kariştığı	1	0,061
karşılıksız	1	0,061
kasvetli	1	0,061
kati	1	0,061
kavga ve dırıltı	1	0,061
kavgacı	1	0,061
kazık kadar	1	0,061
kıdemli	1	0,061
kıpkırmızı	1	0,061
kıvrılmış	1	0,061
kız	1	0,061
kızıl	1	0,061
kireçli	1	0,061
kirli sarı	1	0,061
kocaman toplu	1	0,061
kolay	1	0,061
komşular	1	0,061
koyu vişneçürüğü	1	0,061
koyu yeşil	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
fiskiyeli	1	0,061
fiyonk yapılmış	1	0,061
fukaracıklar	1	0,061
fukaraları	1	0,061
fundalıklı	1	0,061
garibim	1	0,061
gavur	1	0,061
geç	1	0,061
geçici	1	0,061
geldiğim	1	0,061
gelinin	1	0,061
gelinlik	1	0,061
gençlerin	1	0,061
geniş mezhepli	1	0,061
gevşek	1	0,061
gıcırıklı	1	0,061
gördükleri	1	0,061
görünmez	1	0,061
gülünç	1	0,061
güneşli	1	0,061
gür	1	0,061
gürültülü	1	0,061
güzelce	1	0,061
güzelim	1	0,061
Hacı	1	0,061
hain	1	0,061
hakim	1	0,061
hakperest	1	0,061
hanım	1	0,061
harici	1	0,061
harikulade	1	0,061
hasır	1	0,061
havaleli	1	0,061
hayat dolu	1	0,061
hayırhah	1	0,061
hayırlı	1	0,061
haylaz	1	0,061
hayret veren	1	0,061

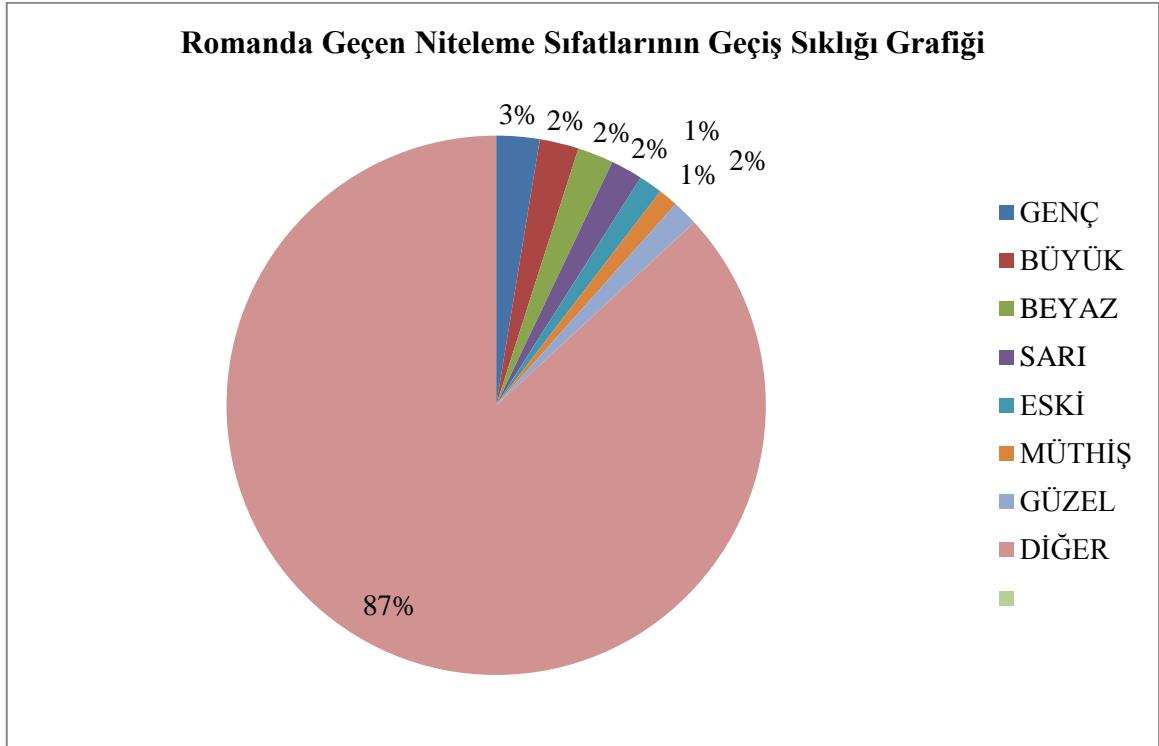
SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kör	1	0,061
kör gibi	1	0,061
körpe	1	0,061
Köse	1	0,061
kurşuni	1	0,061
kuvvetliler	1	0,061
Kuyucaklı	1	0,061
küçük bahçeli	1	0,061
küçük yapraklı	1	0,061
layık	1	0,061
lüzumlu	1	0,061
lüzumsuz	1	0,061
mağrur	1	0,061
manen bozuk	1	0,061
mavi yüzlü	1	0,061
melaike gibi	1	0,061
mor damarlı	1	0,061
mor yüzlü	1	0,061
mufassal	1	0,061
muhteşem	1	0,061
mübalağalı	1	0,061
mühimi	1	0,061
münasebetsiz	1	0,061
münasipçe	1	0,061
mütefekkir	1	0,061
mütehakkim	1	0,061
neşeli	1	0,061
nihayetsiz	1	0,061
nikahlı	1	0,061
nüfuzlu	1	0,061
olgun	1	0,061
orospular	1	0,061
orospulardan	1	0,061
orta	1	0,061
oturanlar	1	0,061
oyalı	1	0,061
ölenlerin	1	0,061
ölü	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
hazin	1	0,061
her yanı incili	1	0,061
hızlı	1	0,061
hizmetçi	1	0,061
horultulu	1	0,061
hoş	1	0,061
hususî	1	0,061
hüzünlü	1	0,061
iç	1	0,061
içten	1	0,061
ifadesiz	1	0,061
iğneleyici	1	0,061
ihtiyarlar	1	0,061
iki ayaklı	1	0,061
iki türlü	1	0,061
ilahi	1	0,061
ilk	1	0,061
imalı	1	0,061
imansızlar	1	0,061
incelmiş	1	0,061
inlemeli	1	0,061
inmeli	1	0,061
intizamsız	1	0,061
ipek	1	0,061
iri kemikli	1	0,061
iri tokalı	1	0,061
iri toplu	1	0,061
iri yapraklı	1	0,061
iri yarı	1	0,061
irili ufaklı	1	0,061
istidath	1	0,061
itibarlı	1	0,061
itimatsız	1	0,061
kaçamaklı	1	0,061
kadın	1	0,061
kafesli	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
ölüler	1	0,061
ölüyü	1	0,061
örtülü	1	0,061
parlıtsız	1	0,061
parlak	1	0,061
parlayan	1	0,061
pastırmalı	1	0,061
pembe boyalı	1	0,061
perdeleri tamamen inik olan	1	0,061
pike	1	0,061
pis	1	0,061
rasgele	1	0,061
rikkat	1	0,061
rugan	1	0,061
sağlam	1	0,061
sakallı	1	0,061
sakatlar	1	0,061
sarhoş edici	1	0,061
sarhoşu	1	0,061
sarı benizli	1	0,061
sarı pabuçlu	1	0,061
sarı tüylü	1	0,061
sarı yıldız çerçevesi	1	0,061
sarıya yakın	1	0,061
sarp	1	0,061
sert sert	1	0,061
sessiz sedasız	1	0,061
sevgili	1	0,061
sıkı fıkı	1	0,061
sıkıntılı	1	0,061
sırma	1	0,061
sırmalı	1	0,061
sisli	1	0,061
sitemli	1	0,061
sivri	1	0,061
şmarık	1	0,061

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kahramanca	1	0,061
kalaslı	1	0,061
kalender	1	0,061
kalınını	1	0,061
kalıpsız	1	0,061
kambur	1	0,061
yeni yeni	1	0,061
yerliler	1	0,061
yersiz	1	0,061
yeşil boyalı	1	0,061
yeşil etiketli	1	0,061
yeşilimtrak	1	0,061
yetim	1	0,061
yılışık	1	0,061
yıpratıcı	1	0,061
yokuşsuz	1	0,061
yollu	1	0,061
yolun iki tarafındaki	1	0,061
yorucu	1	0,061
yosun tutan	1	0,061
yosunlu	1	0,061
yüzlü	1	0,061
yüzsüz	1	0,061
zehirli	1	0,061
zevkinde sefasında	1	0,061
zor	1	0,061
TOPLAM	1622	100

SIFATLAR	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
şirince	1	0,061
şişirgen	1	0,061
tamamen örten	1	0,061
taze kesilmiş	1	0,061
tecrübeli	1	0,061
tecrübesiz	1	0,061
tek atlı	1	0,061
teklifsiz	1	0,061
tempolu	1	0,061
tiftik	1	0,061
tiz	1	0,061
tuhaf	1	0,061
turuncu	1	0,061
tuzlu	1	0,061
tükenmez	1	0,061
ufakça	1	0,061
ufaktan	1	0,061
uslu	1	0,061
ustalıklı	1	0,061
usulsüz	1	0,061
uzak	1	0,061
üstün	1	0,061
ütüsüz	1	0,061
yağmurlu	1	0,061
yakın	1	0,061
yapayalnız	1	0,061
yarı açık	1	0,061
yarım	1	0,061
yassı	1	0,061
yastıklı	1	0,061
TOPLAM	1622	100

Şekil 2.2 Niteleme Sıfatları Geçiş Sıklığı Grafiği

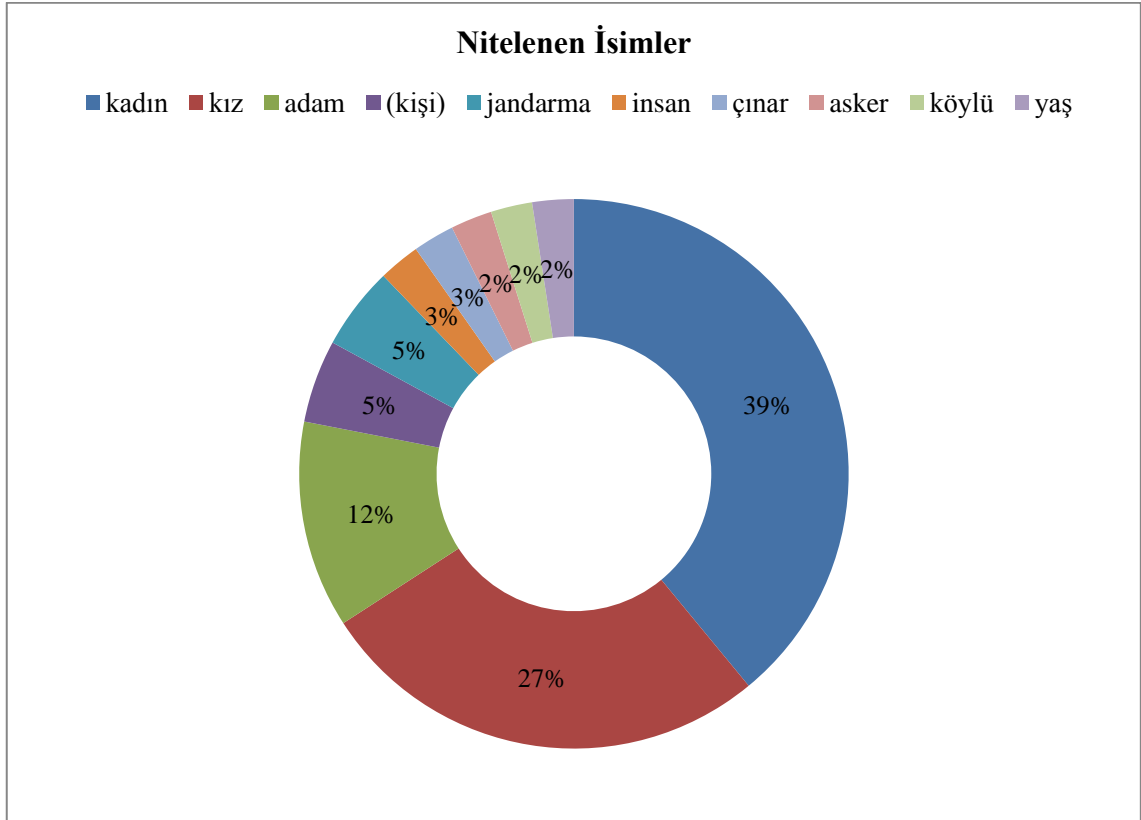
2.2.1. En Sık Kullanılan Niteleme Sıfatlarının Birlikte Kullanıldığı Adlarla İlişkisi

2.2.1.1. “Genç” Sıfatı

Üstteki grafikten de anlaşılacağı üzere, incelediğimiz romanda geçen niteleme sıfatlarının kullanım sayıları ve oranları belirlenmiştir. Kullanım sayılarına baktığımız zaman en sık kullanılan niteleme sıfatının 41 kullanım ile “genç” kelimesi olduğu anlaşılmaktadır.

Genç sıfatının nitelediği isimleri incelediğimizde ise karşımıza şöyle bir sonuç çıkmaktadır:

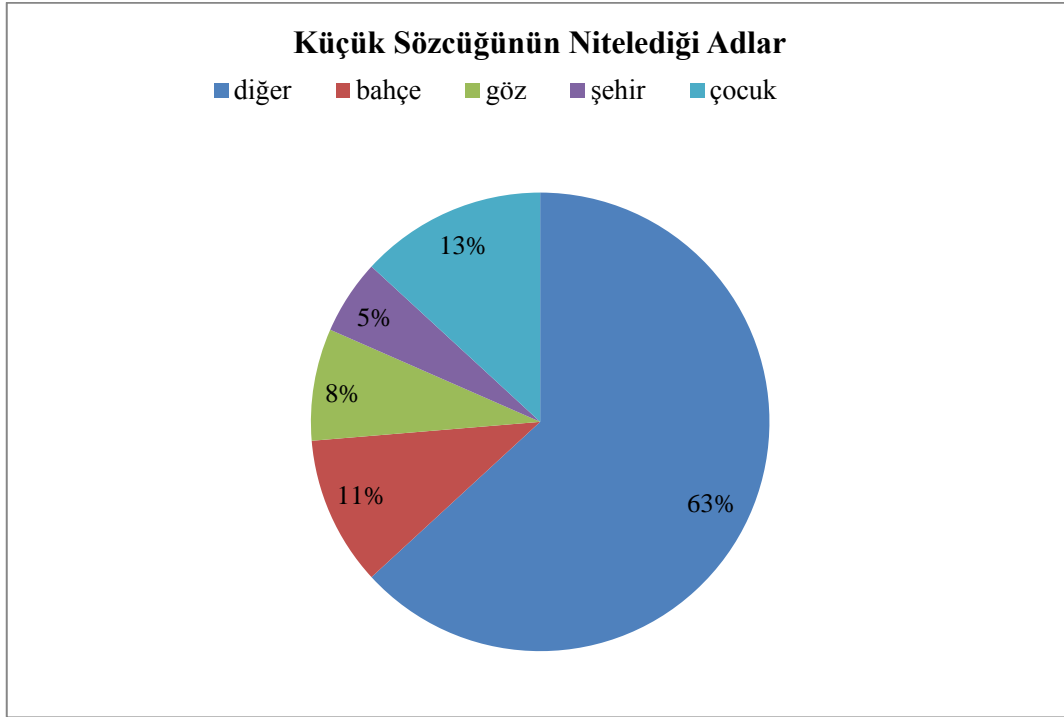
Kadın kelimesi ile 16 defa, kız kelimesi ile 11 defa, adam kelimesi ile 5 defa, jandarma sözcüğü ile 2 defa, (kişi) sözcüğü ile 2 defa, çınar sözcüğü ile 1 defa, yaş sözcüğü ile 1 defa, asker sözcüğü ile 1 defa, insan sözcüğü ile 1 defa, köylü kelimesi ile de 1 defa kullanıldığını görmekteyiz.

Şekil:2.2.1.1 “Genç” Sıfatının Nitelediği Adlar Grafiği

2.2.1.2. “Küçük” Sıfatı

Kullanım bakımından ikinci sırayı alan niteleme sıfatı ise “küçük” kelimesidir. Küçük sözcüğü romanda 38 defa kullanılmıştır. Küçük sıfatının nitelediği isimleri incelediğimizde ise karşımıza şöyle bir sonuç çıkmaktadır. Çocuk sözcüğü ile 5 defa, bahçe kelimesi ile 4 defa, göz sözcüğü ile 3 defa, şehir sözcüğü ile 2 defa, diğer sözcükler ile de 24 defa birlikte kullanılmıştır.

Şekil:2.2.2. “Küçük” sıfatı ile en sık kullanılan adlar grafiği

2.2.1.3. Diğer Sıfatlar

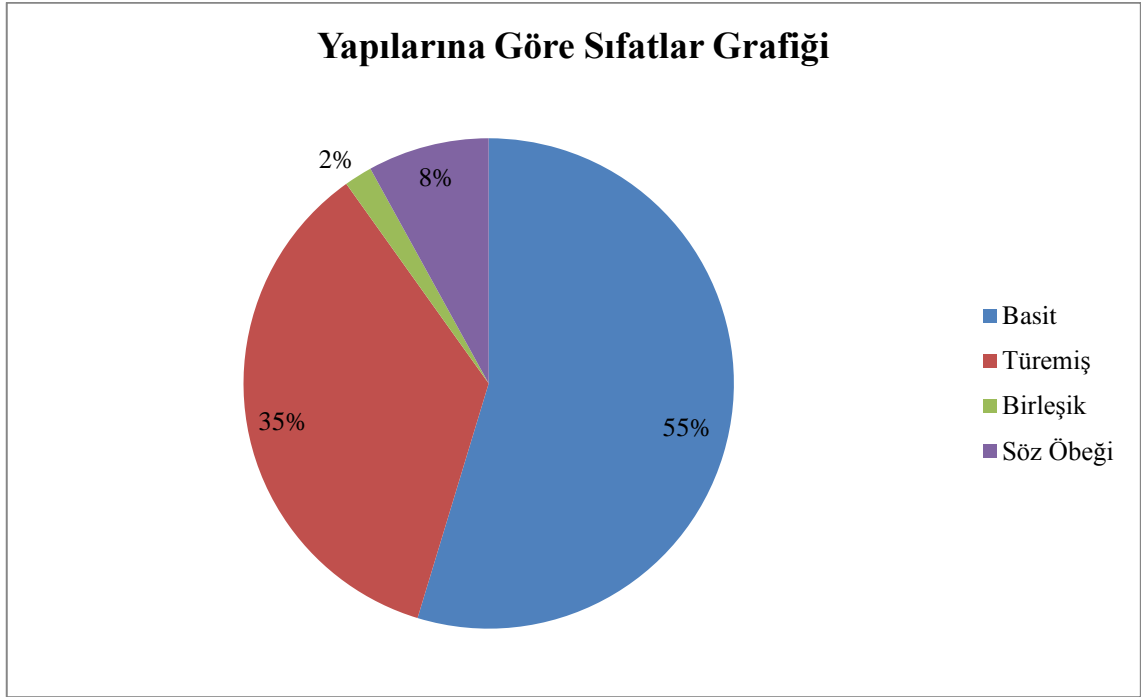
Genç ve küçük sıfatlarının ardından kullanım sıklığı bakımından üçüncü sırayı 30 defa kullanılan beyaz ve uzun kelimeleri almaktadır, dördüncü sırada ise 28 defa kullanılan büyük sözcüğü yer alır. Dördüncü sırayı 23 kullanım ile güzel sözcüğü, beşinci sırayı da 22 kullanım ile eski sözcüğü almaktadır.

2.3. YAPILARINA GÖRE NİTELEME SIFATLARI

Niteleme sıfatlarını yapılarına göre basit, türemiş, birleşik ve söz öbeği olmak üzere dört başlıkta inceledik. İncelediğimiz niteleme sıfatlarının kullanım sayıları ve kullanım oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo2.3. Yapılarına Göre Niteleme Sıfatları, Kullanım Sayıları ve Oranları

YAPI	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
Basit	887	54,68
Türemiş	575	35,45
Söz Öbeği	130	8,01
Birleşik	30	1,84
TOPLAM	1622	100

Şekil. 2.3. Yapılarına Göre Niteleme Sıfatları Grafiği

Niteleme sıfatları yapı bakımından tetkik edildiğinde birinci sırayı 887 defa kullanılan basit sözcükler almaktadır, ikinci sırayı 575 defa kullanılan türemiş sözcükler almaktadır, üçüncü sırayı 130 defa kullanılan söz öbekleri almaktadır, dördüncü sırayı ise 30 defa kullanılan birleşik sözcükler almaktadır.

2.3.1. Sözcük Hâlindeki Niteleme Sıfatları

Niteleme sıfatları yapı bakımından incelenirken aldıkları ekler de değerlendirmeye tabi tutuldu. 457 sıfatın kök hâlde kullanıldığını, /+II/ isimden isim yapan ekin 358 defa kullanıldığını, /-(I)k/ fiilden isim yapma ekinin 149 defa kullanıldığını, /+sIz/ isimden isim yapma ekinin 97 defa kullanıldığını tespit ettik.

Tablo 2.3.1. Sözcük Hâlindeki Niteleme Sıfatları, Kullanım Sayıları ve Oranları

EK	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
/+Ø/	457	28,17
/+II/	358	22,07
/-(I)k/	149	9,18
/+sIz/	97	5,98
/+î/	42	2,58
/-GIn/	41	2,52
EK	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
/+CA/	14	0,86

EK	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
/-I/	63	3,88
/+s +Ø/	31	1,91
/+cAk/	31	1,91
/+sAl/	25	1,54
/-Inç/	14	0,86
/-(I)r/	12	0,73
EK	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
/+I/	10	0,61

/+CI/	9	0,55
/+AI/	9	0,55
/-(I)n/	9	0,55
/+IIk/	8	0,49
/+DAn/	6	0,36
/-(I)l	6	0,36
/+engiz/	4	0,24
/+GAn/	4	0,24
/-m/	4	0,24
/-mA/	4	0,24
/-ç/	4	0,24
/-DI/	3	0,18
/-II/	3	0,18
/-mAz/	3	0,18
/+p +Ø/	3	0,18
/+ân/	2	0,12
/+en/	2	0,12
/+er/	2	0,12
/+k/	2	0,12
/+kâr/	2	0,12
/+IAmA/	2	0,12
/+mAn/	1	0,06
/+sIn/	1	0,06
/+şIn/	1	0,06
TOPLAM	1622	100

/+II/	10	0,61
/+Ak/	8	0,49
/+mAn/	6	0,36
/+âne/	6	0,36
/+Dâr/	5	0,30
/+It/	5	0,30
/+ist/	5	0,30
/+sI/	4	0,24
/+vî/	3	0,18
/-AgAn/	3	0,18
/-AsI/	3	0,18
/-cAk/	3	0,18
/-GAç/	2	0,12
/-kâr/	2	0,12
/nâ+/	1	0,06
/+cII/	1	0,06
/+bIz/	1	0,06
/+bâz/	1	0,06
/+(D)msI/	1	0,06
/+II...+sI/	1	0,06
/+m +Ø/	1	0,06
/+Iş/	1	0,06
/+cIk/	1	0,06
TOPLAM	1622	100

Romandan Eklere Örnekler:

2.3.1.01. /+Ø/:

acayıp	beyaz	Hacı
acele	bol	hasır
acemi	boş	hasta
acı	ciddi	ince
ağır	çabuk	kör
ak	çetin	kuru
ani	çıplak	latif
aptal	çıyan	mavi

aslan	çukur	samimi
atlas	dar	ters
aynı	deli	tombul
ayyaş	güzel	zayıf

2.3.1.02. /+II+IU:

abajurlu	biçimli	fundalıklı
acılı	boğumlu	gürültülü
ağaçlı	boyalı	hayırlı
aynalı	buğulu	kanlı
azaplı	çınarlı	lüzumlu
bahçeli	dumanlı	sevgili

2.3.1.03. /-(I)k/:

açık	düşük	ufak
bitişik	küçük	yumuşak
büyük	soğuk	yüksek

2.3.1.04. /+sIz/ :

ahlaksız	biçimsiz	hareketsiz
amansız	çaresiz	ifadesiz
arkalıksız	edepsiz	lüzumsuz
belirsiz	emsalsiz	talihsiz

2.3.1.05. /+î/ :

ehlî	kurşunî	yabanî
------	---------	--------

2.3.1.06. /-GIIn/ :

baygın	keskin	yetişkin
--------	--------	----------

2.3.1.07. /-IcI/ :

batıcı	yabancı	yıpratıcı
--------	---------	-----------

2.3.1.08. /+CA/

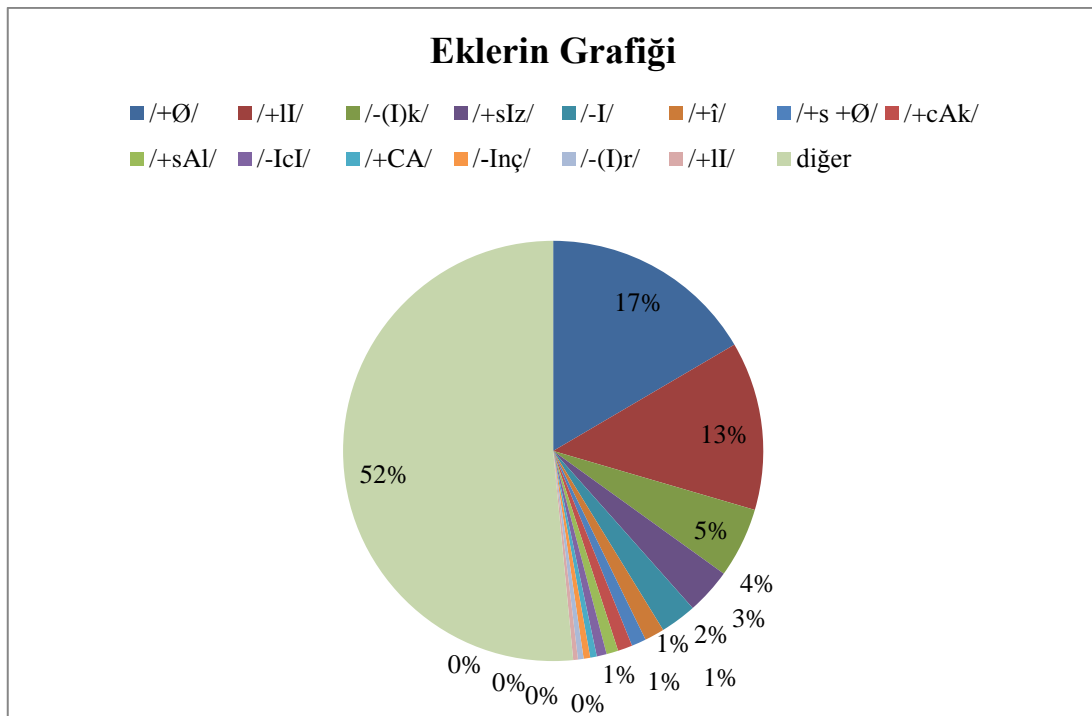
büyükçe	epeyce	şişmanca
---------	--------	----------

2.3.1.09. /+CI/ :

alaycı	hizmetçi	pabuççu
--------	----------	---------

2.3.1.10. /+AI/: ilkel**2.3.1.11. /-(I)n/:** uzun**2.3.1.12. /+Ik/ :** aydınlık, karanlık**2.3.1.13./+s +Ø/:** mosmor,koskoca**2.3.1.14./+cAk/:** sıcak**2.3.1.15 /+sAI/:** duygusal, kutsal, yüzeysel**2.3.1.16 /-Inç/:** gülünç, korkunç**2.3.1.17 /-sIz/:** belirsiz**2.3.1.18 /-(I)r/:** benzer, güvenilir**2.3.1.19 /+I/:** doğal**2.3.1.20 /+II/:** yeşil**2.3.1.21 /-Ak/:** kıvrak, ürkek, kaçak**2.3.1.22 /-mAn/:** şişman**2.3.1.23 /+DAn/:** içten, tümünden**2.3.1.24 /-(I)I/:** kızıl**2.3.1.25 /-GAn/:** çalışkan, çekingen**2.3.1.26 /-m/:** sağlam**2.3.1.27 /-mA/:** basma, ısmarlama**2.3.1.28 /-ç/:** iğrenç**2.3.1.29 /-II/:** belirli, şüpheli

- 2.3.1.30 *-mAz/*: utanmaz
 2.3.1.31 *+p +Ø/*: sapsarı, kıpkırmızı
 2.3.1.32 *+en/*: maddeten, manen
 2.3.1.33 *+k/*: ortak
 2.3.1.34 *+lAmA/*: ısmarlama
 2.3.1.35 *+mAn/*: kocaman
 2.3.1.36 *+sIn/*: güzellikten yoksun
 2.3.1.37 *+şIn/*: sarışın
 2.3.1.38 *+cIk/*: incecik, ufacık
 2.3.1.39 *+Iş/*: yanlışı
 2.3.1.40 *+m +Ø/*: simsiyah
 2.3.1.41 *+II...+sIz/*: olumlu olumsuz
 2.3.1.42 *+(I)msI/*: yeşilimsi
 2.3.1.43 *+cII/*: bencil
 2.3.1.44 *+It/*: yaşıt
 2.3.1.45 *-AgAn/*: olağan
 2.3.1.46 *-AsI/*: kahrolası
 2.3.1.47 *-GAç/*: utangaç

Şekil:2.3.1. Niteleme Sıfatlarının Aldığı Ekler Grafiği

2.3.2. Sözcük Öbeği Hâlindeki Niteleme Sıfatları

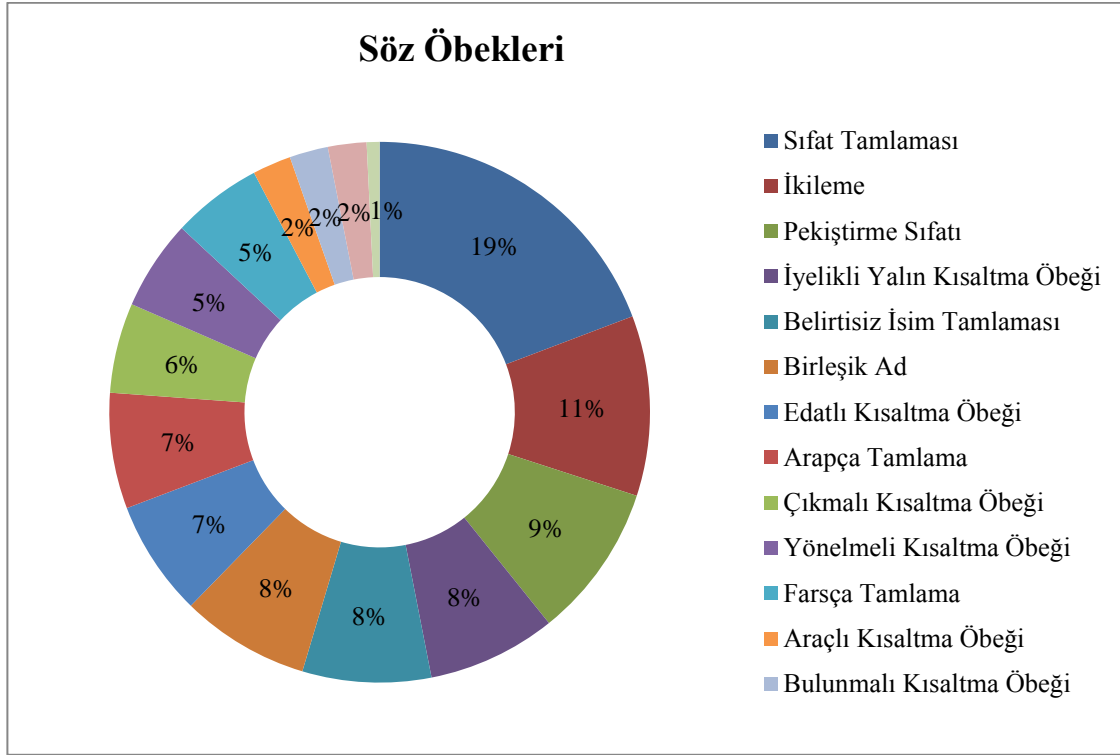
Sözcük öbekleri ayrı ayrı incelenmiştir. 130 söz öbeğinden 25 tanesi sıfat tamlaması şeklinde, 14 tanesi ikilemeler hâlinde ,pekiştirme yoluyla ise 12 sözcük öbeklenmiştir.

Tablo:2.3.2. Sözcük Öbeği Türleri, Kullanım Sayıları ve Oranları

SÖZ ÖBEĞİ OLMA ŞEKLİ	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
Sıfat Tamlaması	25	19,23
İkileme	14	10,76
Pekiştirme Sıfatı	12	9,23
İyelikli Yalın Kısaltma Öbeği	10	7,69
Belirtisiz İsim Tamlaması	10	7,69
Birleşik Ad	10	7,69
Arapça Tamlama	9	6,92
Çıkmalı Kısaltma Öbeği	7	5,38
Yönelmeli Kısaltma Öbeği	7	5,38
Farsça Tamlama	7	5,38
Araçlı Kısaltma Öbeği	3	2,30
Bulunmalı Kısaltma Öbeği	3	2,30
Yaklaşmalı Kısaltma Öbeği	3	2,30
Zarf Öbeği	1	0,76
Toplam	130	100

Kuyucaklı Yusuf Romanından Söz Öbeği Örnekleri:

- 2.3.2.01. *Araçlı Kısaltma Öbeği:* sabit gözlerle bakan
- 2.3.2.02. *Arapça Tamlama:* hakperest, hayırhah, zevkinde sefasında
- 2.3.2.03. *Belirtisiz İsim Tamlaması:* kahverengi, ayva tüyü
- 2.3.2.04. *Bulunmalı Kısaltma Öbeği:* meslekte yeni, kendi hâlinde
- 2.3.2.05. *Çıkmalı Kısaltma Öbeği:* aşağı tabakadan
- 2.3.2.06. *Edatlı Kısaltma Öbeği:* aslan gibi, ağlar gibi
- 2.3.2.07. *Farsça Tamlama:* sert sert, serseri
- 2.3.2.08. *İkileme:* mini mini, sessiz sedasız, belli belirsiz.
- 2.3.2.09. *İyelikli Yalın Kısaltma Öbeği:* çenesi gevşek, boynu bükük, akli başında
- 2.3.2.10. *Pekiştirme Sıfatı:* sapsarı, simsiyah
- 2.3.2.11. *Sıfat Tamlaması:* aşağı tabakadan, alçak tavanlı, karanlık yapraklı, siyah yapraklı, mor damarlı
- 2.3.2.12. *Yaklaşmalı Kısaltma Öbeği:* ekmeğe muhtaç
- 2.3.2.13. *Yönelmeli Kısaltma Öbeği:* kendininkine bitişik
- 2.3.2.14. *Zarf Öbeği:* en kibar

Şekil.2.3.2 Sözcük Öbeği Hâlindeki Niteleme Sıfatları Grafiği

2.4. KAYNAK DİLLERİNE GÖRE NİTELEME SIFATLARI

Niteleme sıfatlarını kaynak dillerine göre sıraladığımızda ilk sırayı 945 defa kullanılan Türkçe niteleme sıfatları almaktadır, ikinci sırada 441 defa kullanılan Arapça, üçüncü sırada 169 kez kullanılan Farsça ve dördüncü sırada da 13 defa kullanılan Fransızca niteleme sıfatları yer almaktadır.

Tablo 2.4. Kaynak Dillerine Göre Niteleme Sıfatları, Kullanım Sayıları ve Oranları

KAYNAK DİL	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
Türkçe	945	58,26
Arapça	441	27,18
Farsça	169	10,41
Türkçe+Arapça	16	0,98
Arapça+Türkçe	12	0,73
Fransızca	11	0,67
Türkçe+Farsça	6	0,36
Farsça+Türkçe	4	0,24
Arapça+Farsça	4	0,24
İtalyanca	4	0,24
Yunanca	4	0,24
Arapça+Arapça	1	0,061
Fransızca+Türkçe	1	0,061
Türkçe+Fransızca	1	0,061
İtalyanca+Türkçe	1	0,061
Türkçe+Slavca+Türkçe	1	0,061
Fransızca+Farsça	1	0,061
TOPLAM	1622	100

2.4.1. Türkçe Kökenli Niteleme Sıfatları:

acılımn	ezici	Kuyucaklı
ateşli		küçük bahçeli
bakır	gelinin	
balçık	gevşek	oturanlar
baş	gülünç	ölü
baticı	güneşli	ölüyü
baygın	gürültülü	parıltısız
belirsiz	güzelce	pis
bin bir	ılık	sarışın
boyalı	iç	sarp
buğulu	içten	sıkıntılı
buzdan	iğneleyici	sisli
büyücek	ipek	süzgün
coşkun	kalaslı	tozlu
çatık	karanlık	uzak
çetin	kazık kadar	üzücü
çıyan	kıllı	yakıcı
çirkin	kıvrılmış	yapışkan
çocukça	kızıl	yaralı
çürümüş	kimsesiz	yeni yeni
dalgın	komşular	yıpratıcı
demir	korkulu	yollu
dondurucu	kör	yorucu
eğreti	körpe	yumuşak
elden	kurşuni	yün

2.4.2. Arapça Kökenli Niteleme Sıfatları

acayip	istidatlı	muntazam
akıllısı	kalabalık	mustarip
ani	kalıpsız	mutat
asabi	kaymakam	mutlak
azaplı	kıdemli	mühim
beyaz	kıpkırmızı	mühimi
daimi	kırmızı	münasip
ehemmiyetsiz	kuvvetli	müphem
esrarlı	lakayt	müşterek
fakir	maddi	mütefekkir
feci	mahzun	mütemadi
fena	malum	müthiş
fevkalade	manalı	namuslu
garip	manasız	nihayetsiz
Hafız	manevi	nikahlı
hafif	masum	rahat
harap	mavi	resmi
hareketsiz	meçhulü	rutubetli
hayırhah	memnun	sakatlar
hüzünlü	memur	sakin
ihtiyar	menfi	tecrübeli
ihtiyarlar	merhum	tiftik
imalı	muayyen	zavallı
insafsız	mufassal	zayıf

2.4.3. Arapça + Türkçe Niteleme Sıfatları

aklı başında	manen bozuk	melaïke gibi
beyaz boyalı	mavi boncuklu	meslekte yeni
beyaz saçlı	mavi yüzlü	sabit gözlerle
envai türlü	ehemmiyet vermek istemeyen	tamamen örten

2.4.4 Farsça Kökenli Nitelemeli Sıfatları

alaycı	mahur	siyah
aynalı	mat	şirince
bahçeli	mert	tahta
çaresiz	namerde	taze
çınarlı	nemli	ters
çifte	orospular	tiz
çini	orospulardan	turuncu
çirkin	pabuççu	usta
fersiz	pembe	ustalıkli
genç	perişan	yabani
gençlerin	peygamberce	yabani
haki	pıhtılaşmış	yabani
hasta	rasgele	yabani
hastalıklı	renkli	yabani
hoş	rugan	yegane
kahramanca	sarhoş	yegane
kalender	sarhoşu	zehirli
kemençeci	serseri	zengin
kenar	serseriydi	zengin
kireçli	sert	zengin
köylü	sert sert	zilli

kurnaz	simsiyah	zilli
lacivert	sitemli	zor

2.4.5 Farsça + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları

cana yakın	sarhoş edici
çifte kanatlı	siyah yapraklı
pembe boyalı	

2.4.6 Fransızca Kökenli Nitelemeli Sıfatları

abajurlu	mini mini
krem	pike
lastikli	satén
melankolik	

2.4.7 İtalyanca Kökenli Nitelemeli Sıfatları

Avukat	tempolu
fırtınalı	fiyonk

2.4.8 Arapça + Farsça Kökenli Nitelemeli Sıfatları

kahverengi	mürekkep lekeli
------------	-----------------

2.4.9 Fransızca + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları

pazen yüzlü

2.4.10 Türkçe + Arapça Kökenli Nitelemeli Sıfatları

aşağı tabakadan	iyi kalpli
çıyan suratlı	kendi hâlinde
dik kafalı	kendine hakim
donuk mavi	orta hâlli
en kibar	sessiz sedasız
eski usul	perdeleri tamamen inik olan
geniş mezhepli	

2.4.11 İtalyanca + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları

fiyonk yapılmış

2.4.12 Yunanca Kökenli Nitelemeli Sıfatları

efendi

efendilere

efendilerle

2.4.13 Türkçe + Slavca + Türkçe Kökenli Nitelemeli Sıfatları

koyu vişneçürüğü

2.4.14. Türkçe + Farsça Kökenli Nitelemeli Sıfatları

doğru dürüst

sarı mintanlı

iki karpuzlu

sarı pabuçlu

2.4.15. Arapça+ Arapça Nitelemeli Sıfatlar

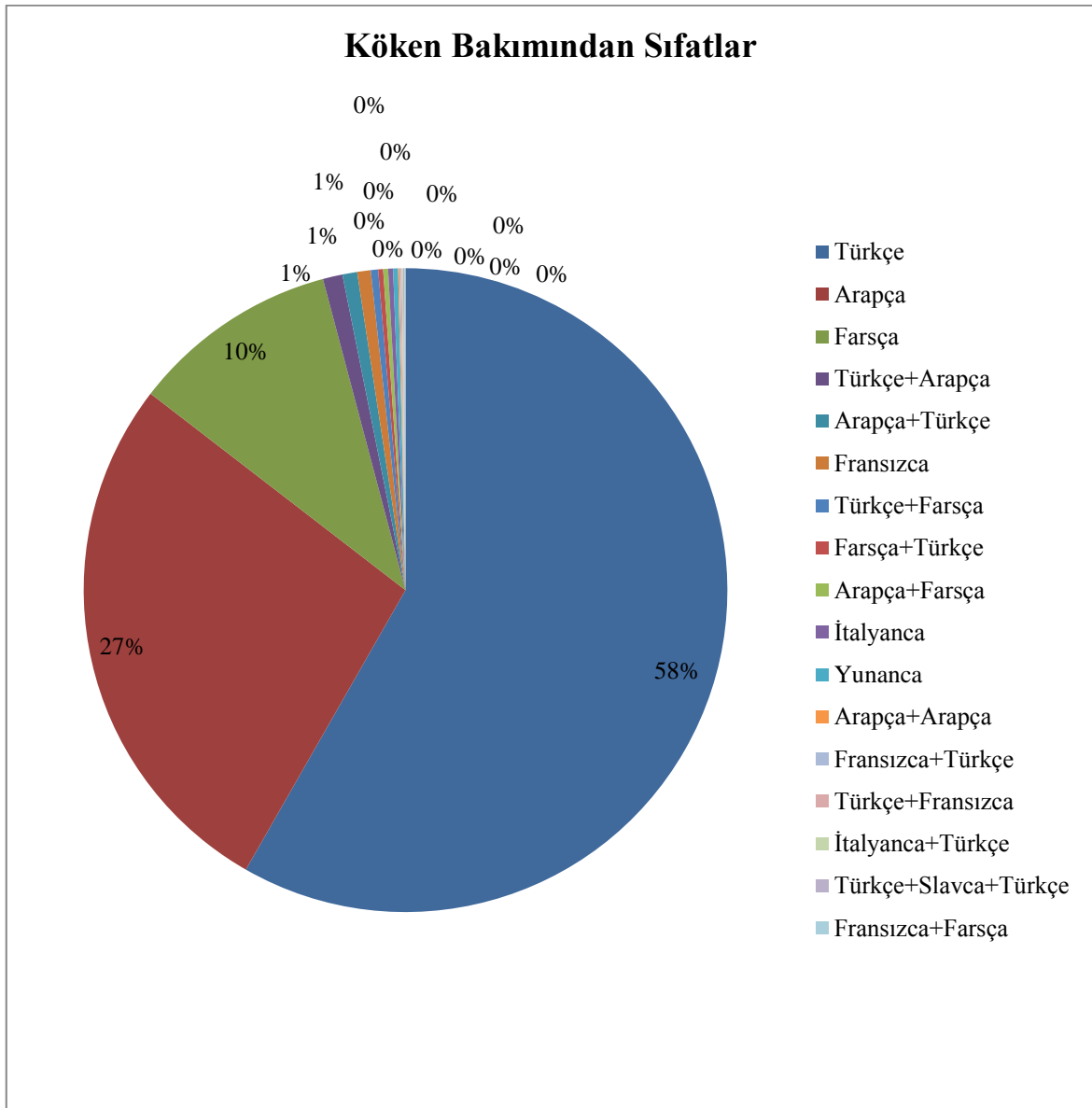
zevkinde sefasında

2.4.16 Türkçe+ Fransızca Nitelemeli Sıfatlar

yeşil etiketli

2.4.17. Fransızca +Farsça Nitelemeli Sıfatlar

krem rengi

Şekil 2.4. Kaynak Dillerine Göre Niteleme Sıfatları Grafiği

2.5. BİRLİKTE KULLANILDIKLARI ADLARA GÖRE NİTELEME SIFATLARI

Niteleme sıfatlarının nitelediği isimler göz önünde bulundurulduğunda en çok nitelenen ismin (kişi) sözcüğü olduğunu görüyoruz. Niteleme sıfatını adlaştıran bu sözcük romanda 50 kez kullanılmıştır ve ilk sırayı almıştır. İkinci sırayı ise kişi ile arasında nüans bulunan adam sözcüğü almaktadır. Adam ismi Kuyucaklı Yusuf romanında 20 kez kullanılmıştır.

Tablo: 2.5. Birlikte Kullanıldıkları Adlara Göre Niteleme Sıfatları, Kullanım Sayıları ve Oranları

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
(kişi)	50	3,08	sesle	18	1,10
adam	20	1,23	kız	17	1,04
gözlerle	15	0,92	şey	10	0,61
kadın	15	0,92	tavırla	9	0,55
çocuk	11	0,67	saçları	8	0,49
gözleri	10	0,61	tebessüm	8	0,49
hâlde	10	0,61	şekilde	7	0,43
gözlerini	9	0,55	şeydi	7	0,43
cevap	7	0,43	tabanca	7	0,43
çocuktü	7	0,43	kaymakam	6	0,36
at	7	0,43	yollarda	6	0,36
adımlarla	6	0,36	yüzünü	6	0,36
ayaklarıyla	6	0,36	nefes	5	0,30
hizmetçi	5	0,30	kızlar	5	0,30
ışık	5	0,30	ses	5	0,30
işi	5	0,30	koku	5	0,30
çare	4	0,24	şeyler	5	0,30
çınar	4	0,24	yol	5	0,30
araba	4	0,24	yüz	5	0,30
çocuklar	4	0,24	kızın	4	0,24
delikanlı	4	0,24	sınıftır	4	0,24
hâli	4	0,24	yere	4	0,24

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
iş	4	0,24	tebessümle	4	0,24
kaşlarını	4	0,24	odada	4	0,24
aile	3	0,18	rüzgar	4	0,24
fes	3	0,18	saç	4	0,24
jandarma	3	0,18	sesler	4	0,24
adımlar	3	0,18	sokaklarda	4	0,24
hanımdı	3	0,18	su	4	0,24
ayaklarına	3	0,18	sular	4	0,24
boy	3	0,18	şeylere	4	0,24
elleriyle	3	0,18	vaziyette	4	0,24
gülümseme	3	0,18	yer	4	0,24
havuz	3	0,18	yeşil	4	0,24
insan	3	0,18	meseleler	3	0,18
kabadayılar	3	0,18	misafirler	3	0,18
(insan)	3	0,18	kismet	3	0,18
(insanlar)	3	0,18	tavriyla	3	0,18
acı	3	0,18	köy	3	0,18
adamdı	3	0,18	müddet	3	0,18
adamları	3	0,18	pantolonla	3	0,18
ailelerin	3	0,18	şişeyi	3	0,18
alemler	3	0,18	yavrucuğum	3	0,18
bacakları	3	0,18	yüzüyle	3	0,18
boya	3	0,18	zamanda	3	0,18
çocukları	3	0,18	kızı	3	0,18
delikanlıyı	3	0,18	koca	3	0,18
dere	3	0,18	lamba	3	0,18
entarisi	3	0,18	nefeslerle	3	0,18

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
gocuk	3	0,18	oda	3	0,18
gözlerin	3	0,18	odanın	3	0,18
hâl	3	0,18	ot	3	0,18
hâline	3	0,18	örtü	3	0,18
hayata	3	0,18	parmak	3	0,18
hayatta	3	0,18	renk	3	0,18
iskemleden	3	0,18	sesi	3	0,18
Han'daki	2	0,12	söz	3	0,18
el	2	0,12	surat	3	0,18
ailelerinden	2	0,12	tabiatın	3	0,18
evi	2	0,12	top	3	0,18
hareket	2	0,12	vücut	3	0,18
ayak	2	0,12	yağlıklar	3	0,18
çınarlar	2	0,12	yaprak	3	0,18
deniz	2	0,12	yaprakların	3	0,18
günün	2	0,12	yolda	3	0,18
işe	2	0,12	yorgan	3	0,18
kapıdan	2	0,12	zaman	3	0,18
karadut ağacı	2	0,12	Nikolaki	2	0,12
adamlarla	2	0,12	mücrimin	2	0,12
alaka	2	0,12	köylü	2	0,12
arabanın	2	0,12	memur	2	0,12
aydınlıkta	2	0,12	Salahattin Bey	2	0,12
bıyık	2	0,12	şeklini	2	0,12
ceket	2	0,12	tıprıtı	2	0,12
çocukların	2	0,12	yanaklardan	2	0,12
damarlar	2	0,12	yerler	2	0,12
dudaklarına	2	0,12	kese	2	0,12

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
ehram	2	0,12	kimseler	2	0,12
evceğizdi	2	0,12	kokuydu	2	0,12
gözler	2	0,12	kum	2	0,12
kalp	2	0,12	manzara	2	0,12
karısı	2	0,12	merhamet	2	0,12
ahbaplar	2	0,12	nefesler	2	0,12
alnı	2	0,12	oğlum	2	0,12
anında	2	0,12	perde	2	0,12
araziden	2	0,12	saçlar	2	0,12
arkadaştan	2	0,12	senelerin	2	0,12
askerler	2	0,12	süratle	2	0,12
ayna	2	0,12	Yusuf	2	0,12
bahçe	2	0,12	zamanlarda	2	0,12
bahçeye	2	0,12	kedi	2	0,12
bakışlardan	2	0,12	keseler	2	0,12
bakışlarından	2	0,12	kız çocuğu	2	0,12
bakışlarla	2	0,12	kıza	2	0,12
başdönmesini	2	0,12	kızcağızlar	2	0,12
bıyıklarını	2	0,12	kollarıyla	2	0,12
cevaplar	2	0,12	komşuların	2	0,12
cümleleri	2	0,12	köyde	2	0,12
çam kokusu	2	0,12	kurdeleler	2	0,12
çehre	2	0,12	kurtlarla	2	0,12
çiçekler	2	0,12	liraları	2	0,12
çoraplar	2	0,12	mahlukla	2	0,12
dallar	2	0,12	mahluklar	2	0,12
damlalar	2	0,12	mahluktu	2	0,12

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
deftere	2	0,12	mayiden	2	0,12
değnekler	2	0,12	memur	2	0,12
delil	2	0,12	mesele	2	0,12
dosttular	2	0,12	mevcudiyetler	2	0,12
dudaklarının	2	0,12	meydanın	2	0,12
duvar	2	0,12	minderle	2	0,12
duvarı	2	0,12	mintan	2	0,12
dünya	2	0,12	mukavele	2	0,12
düşünce	2	0,12	mücadele	2	0,12
elbise	2	0,12	odaya	2	0,12
elinde	2	0,12	oğlanın	2	0,12
elleri	2	0,12	oyun havaları	2	0,12
entarisinin	2	0,12	oyunla	2	0,12
evden	2	0,12	parmaklarının	2	0,12
fesi	2	0,12	parmaklarla	2	0,12
fıstanını	2	0,12	ruh	2	0,12
gömleğin	2	0,12	saçlarını	2	0,12
gözleriyle	2	0,12	sandığın	2	0,12
gübre kokusu	2	0,12	sandıkta	2	0,12
gülüşle	2	0,12	sedir	2	0,12
günleri	2	0,12	seneler	2	0,12
Hafız	2	0,12	sığınak	2	0,12
hâldeydi	2	0,12	sıkıntıyı	2	0,12
hâle	2	0,12	soba	2	0,12
hâlini	2	0,12	sokaklar	2	0,12
halkalar	2	0,12	sokaklardan	2	0,12
hâllerinde	2	0,12	söğüt ve hayıt ağaçlarına	2	0,12

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
hamlelerinden	2	0,12	su mukassimleri	2	0,12
hat	2	0,12	şeyleri	2	0,12
hatıraları	2	0,12	tabiat	2	0,12
hatıraya	2	0,12	tavanını	2	0,12
hislerinin	2	0,12	tavrı	2	0,12
hokka	2	0,12	ter	2	0,12
ihtimaller	2	0,12	topraktan	2	0,12
ihtiyar	2	0,12	topukları	2	0,12
incir ağacı	2	0,12	torbalar	2	0,12
insanla	2	0,12	toz bulutu	2	0,12
iskarpinler	2	0,12	tül	2	0,12
iskemle	2	0,12	tüy	2	0,12
kadınlar	2	0,12	uykuya	2	0,12
kaldırım	2	0,12	vakaları	2	0,12
kapının	2	0,12	yanaklarından	2	0,12
karanlık	2	0,12	yazıhane	2	0,12
kasabaydı	2	0,12	yemek	2	0,12
evleri	1	0,061	yerlerde	2	0,12
ağaçları	1	0,061	yolculuktan	2	0,12
günaha	1	0,061	yorganı	2	0,12
hanımları	1	0,061	yorganın	2	0,12
gruplar	1	0,061	yorgunluk	2	0,12
günahlar	1	0,061	yüzlü	2	0,12
güzellik	1	0,061	yüzü	2	0,12
kadınları	1	0,061	yüzüne	2	0,12
kapalılığında	1	0,061	zeytinler	2	0,12
anlar	1	0,061	kemer	1	0,61
günde	1	0,061	şehirlerin	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kadıncağz	1	0,061	yeşile	1	0,061
kalpli	1	0,061	şadırvan	1	0,061
çukur	1	0,061	tahta sandık	1	0,061
düşüncelere	1	0,061	şehirlerdeki	1	0,061
ehemmiyet	1	0,061	körlüğe	1	0,061
evlerin	1	0,061	kısırak	1	0,061
gecesini	1	0,061	kubbesi	1	0,061
göğsü	1	0,061	uykusuna	1	0,061
gölgeleri	1	0,061	vazifesini	1	0,061
güneş	1	0,061	yaz gecesi	1	0,061
ışık oyunları	1	0,061	kokusu	1	0,061
işlerini	1	0,061	nefesi	1	0,061
kabadayılıkla	1	0,061	oyunu	1	0,061
ahırda	1	0,061	taş çanağın	1	0,061
Anadolu şehirlerimizde	1	0,061	yaşta	1	0,061
bakışla	1	0,061	ziyaretine	1	0,061
çocuklarla	1	0,061	kavga	1	0,061
çuha	1	0,061	kayalardan	1	0,061
çukurda	1	0,061	kelimeler	1	0,061
dedikodu	1	0,061	kemik	1	0,061
delikten	1	0,061	kımıldanışlarla	1	0,061
dişlerini	1	0,061	kızla	1	0,061
duvarlarından	1	0,061	kin	1	0,061
evin	1	0,061	kusurunu	1	0,061
gevşeklik	1	0,061	memuriyetlerin	1	0,061
gövdeleriyle	1	0,061	nefesle	1	0,061
hadiseler	1	0,061	örgü	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
hayattan	1	0,061	parasının	1	0,061
iltifat	1	0,061	sandığa	1	0,061
imza	1	0,061	sözleri	1	0,061
insanın	1	0,061	şahitlik	1	0,061
insanlardan	1	0,061	tahta parmaklığı	1	0,061
kadının	1	0,061	taşı	1	0,061
kafilenin	1	0,061	toka	1	0,061
kar	1	0,061	tomurcuklar	1	0,061
Acem güzelleri	1	0,061	yaşayış	1	0,061
adamlar	1	0,061	kızcağız	1	0,061
ağlayıştı	1	0,061	kişiler	1	0,061
ahbabı	1	0,061	kocasına	1	0,061
ahenk	1	0,061	kollarını	1	0,061
arkadaşlar	1	0,061	komşular	1	0,061
arzunun	1	0,061	korku	1	0,061
ayakkabılarının	1	0,061	kumarbazlarda	1	0,061
ayva fidanları	1	0,061	kuzu	1	0,061
babanın	1	0,061	laflardan	1	0,061
balçığın	1	0,061	lambanın	1	0,061
bayırı	1	0,061	lekelerle	1	0,061
beklemeye	1	0,061	levhada	1	0,061
beniz	1	0,061	mahalle	1	0,061
birisine	1	0,061	masa	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
boşluğu	1	0,061	mesuliyet	1	0,061
ceketin	1	0,061	minderlere	1	0,061
ceviz ağacı	1	0,061	misafire	1	0,061
cevizler	1	0,061	Muazzez'im	1	0,061
cümle	1	0,061	münakaşada	1	0,061
çabuklukla	1	0,061	noktalar	1	0,061
çember	1	0,061	oduncu eşeğinin	1	0,061
çemberler	1	0,061	ormanlara	1	0,061
dağlar	1	0,061	oyun	1	0,061
damar	1	0,061	oyunlara	1	0,061
değirmen	1	0,061	pabuç	1	0,061
değişikliği	1	0,061	pencerede	1	0,061
donukluğuna	1	0,061	petrol lambası	1	0,061
dost	1	0,061	pişmandı	1	0,061
dükkan	1	0,061	potin	1	0,061
el işaretiyle	1	0,061	Rum kitlesi	1	0,061
entarisıyla	1	0,061	rüyada	1	0,061
esaslar	1	0,061	saçlarıyla	1	0,061
et	1	0,061	sahan	1	0,061
Etem'in	1	0,061	sakal	1	0,061
fedakarlığın	1	0,061	sandığı	1	0,061
fenalığını	1	0,061	servet	1	0,061
Ganimet Hanım	1	0,061	sırıkları	1	0,061
geceliğiyle	1	0,061	silahı	1	0,061
geçitti	1	0,061	suları	1	0,061
gevşekliğe	1	0,061	şehirlere	1	0,061
gökyüzüne	1	0,061	şeklin	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
güneşin	1	0,061	şerit	1	0,061
haberle	1	0,061	şeytanbezinden	1	0,061
hâllerde	1	0,061	tahta	1	0,061
hanım kız	1	0,061	takırtılar	1	0,061
havada	1	0,061	taleplere	1	0,061
hayır	1	0,061	taşlığa	1	0,061
hayvan	1	0,061	tavan	1	0,061
herif	1	0,061	tavır	1	0,061
hesap	1	0,061	tavırdan	1	0,061
hıncını	1	0,061	teflerle	1	0,061
hiddetini	1	0,061	telaşa	1	0,061
hizmetçiye	1	0,061	teldolap	1	0,061
ışığı	1	0,061	uykudaydı	1	0,061
insan vücudu	1	0,061	ümitlerini	1	0,061
işini	1	0,061	vücudundan	1	0,061
işleme	1	0,061	vücudunu	1	0,061
kabadayılının	1	0,061	yalanlar	1	0,061
kadını	1	0,061	yaprak örtüsüne	1	0,061
kahveye	1	0,061	yara izi	1	0,061
kalaslarında	1	0,061	yastığın	1	0,061
kalaslarını	1	0,061	yollar	1	0,061
kan	1	0,061	yumurta	1	0,061
kanat	1	0,061	zaafi	1	0,061
kanlar	1	0,061	zamandır	1	0,061
kaş	1	0,061	zeytin	1	0,061
(insanların)	1	0,061	kayısı ağacının	1	0,061
(kişiler)	1	0,061	kaymakamı	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
(kitap)	1	0,061	kaymakamlarıyla	1	0,061
(şey)	1	0,061	kaza	1	0,061
adamlardı	1	0,061	kımıldama	1	0,061
adammiş	1	0,061	kırıntılar	1	0,061
adım	1	0,061	kırmızılık	1	0,061
ağacın dalları	1	0,061	kış gecesi	1	0,061
ağaç dalları	1	0,061	kıvrıntılar	1	0,061
ağaçlar	1	0,061	kiyafet	1	0,061
ağşap bina	1	0,061	kızım	1	0,061
akrabaları	1	0,061	kızları	1	0,061
akşam yemeği	1	0,061	kilim parçası	1	0,061
alaylarından	1	0,061	kimselerin	1	0,061
alev	1	0,061	kireçle	1	0,061
Ali'yi	1	0,061	kiremitlerini	1	0,061
amil	1	0,061	kitapları	1	0,061
arzusunu	1	0,061	konsol	1	0,061
atın	1	0,061	köselelerin	1	0,061
ayaklar	1	0,061	köylere	1	0,061
ayaklarında	1	0,061	köylülerden	1	0,061
aydınlığı	1	0,061	kulaklarını	1	0,061
ayyaşlardı	1	0,061	kurşunlardan	1	0,061
badanaları	1	0,061	kuyruk	1	0,061
bahçede	1	0,061	külodunu	1	0,061
bahçelerindeki	1	0,061	külöt pantolon	1	0,061
bahçeyi	1	0,061	lafları	1	0,061
bakır tepsiler	1	0,061	laftan	1	0,061
baş	1	0,061	loşluğa	1	0,061
başı	1	0,061	mahalle çocuklarının	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
başını	1	0,061	mahallelerde	1	0,061
bayır	1	0,061	mahiyet	1	0,061
bekleyiş	1	0,061	mahluksun	1	0,061
beraberlik	1	0,061	maksadı	1	0,061
beyazlıkla	1	0,061	mana	1	0,061
bıçak	1	0,061	mantığı	1	0,061
bıyıkları	1	0,061	marpuçlar	1	0,061
bilgi	1	0,061	masanın	1	0,061
biri	1	0,061	maşallah	1	0,061
birine	1	0,061	mavi	1	0,061
boncuk	1	0,061	mektebe	1	0,061
boynuzları	1	0,061	memurlar	1	0,061
Browning	1	0,061	memurların	1	0,061
buselerinden	1	0,061	merak	1	0,061
camlara	1	0,061	merasimle	1	0,061
cazibelerle	1	0,061	merdivenler	1	0,061
cevapları	1	0,061	meşin kese	1	0,061
cevaplarından	1	0,061	mevcudiyeti	1	0,061
ceza	1	0,061	mezhep	1	0,061
çigara	1	0,061	mikroptan	1	0,061
cildinden	1	0,061	mikyasta	1	0,061
coplarla	1	0,061	minareleriyle	1	0,061
çarpıntı	1	0,061	muamele	1	0,061
çavuş	1	0,061	Muazzez	1	0,061
çehreler	1	0,061	muhabbetle	1	0,061
çekmece	1	0,061	mukabele	1	0,061
çemberle	1	0,061	mutavaat	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
Çine'mizi	1	0,061	münakaşadan	1	0,061
Çingene	1	0,061	müşteriye	1	0,061
çizgi	1	0,061	namaz	1	0,061
çocuğa	1	0,061	naneler	1	0,061
dalları	1	0,061	oğlandı	1	0,061
damat	1	0,061	olayla	1	0,061
delikanlıdır	1	0,061	öksürükler	1	0,061
delikanlıya	1	0,061	öküz	1	0,061
delikanlıydı	1	0,061	önlüklü	1	0,061
demir masanın	1	0,061	pabuççu	1	0,061
demlerinde	1	0,061	paçavralar	1	0,061
derecede	1	0,061	parıltılar	1	0,061
devirde	1	0,061	park manzarası	1	0,061
dişleri	1	0,061	parmağı	1	0,061
doktor	1	0,061	parmaklar	1	0,061
dostlarına	1	0,061	parmaklı	1	0,061
dualar	1	0,061	pencereden	1	0,061
dudaklarını	1	0,061	perdeden	1	0,061
duruşları	1	0,061	piçinin	1	0,061
duvarla	1	0,061	rakı şişeleri	1	0,061
duvarlarda	1	0,061	Reis	1	0,061
duvarlardan	1	0,061	renge	1	0,061
düdükleri	1	0,061	rivayetti	1	0,061
Edremit'te	1	0,061	saat	1	0,061
eğlencelerinden	1	0,061	sabır	1	0,061
elini	1	0,061	sahandan	1	0,061
eller	1	0,061	sahayı	1	0,061
ellerinin	1	0,061	sakallarından	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
emirler	1	0,061	salahiyetlerini	1	0,061
emniyetinin	1	0,061	salıncağı	1	0,061
erkeklerin	1	0,061	sandık	1	0,061
esnaf	1	0,061	sarılığa	1	0,061
esnafa	1	0,061	sarıya	1	0,061
eşraf evleri	1	0,061	saz semaisini	1	0,061
eşraf kızından	1	0,061	seccadenin	1	0,061
et parçası	1	0,061	sedirde	1	0,061
etek	1	0,061	semtlere	1	0,061
etiket	1	0,061	senelere	1	0,061
ev ekmeği	1	0,061	seneleri	1	0,061
evde	1	0,061	serseriydi.	1	0,061
evine	1	0,061	sesin	1	0,061
evlenme hastalığı	1	0,061	sesiyle	1	0,061
evlerinin	1	0,061	sessizliğini	1	0,061
eyerin	1	0,061	sevgi	1	0,061
fanilasının	1	0,061	sevinç	1	0,061
fasıllarla	1	0,061	sıcığın	1	0,061
fedakarlığı	1	0,061	sıcaktan	1	0,061
felaketleri	1	0,061	sıkıntılardı.	1	0,061
feryat	1	0,061	sınıfları	1	0,061
fesini	1	0,061	sırıtmalarla	1	0,061
fıstık	1	0,061	sırt	1	0,061
fikir	1	0,061	sırtı	1	0,061
frenk gömleği	1	0,061	simalarından	1	0,061
gagalarından	1	0,061	sininin	1	0,061

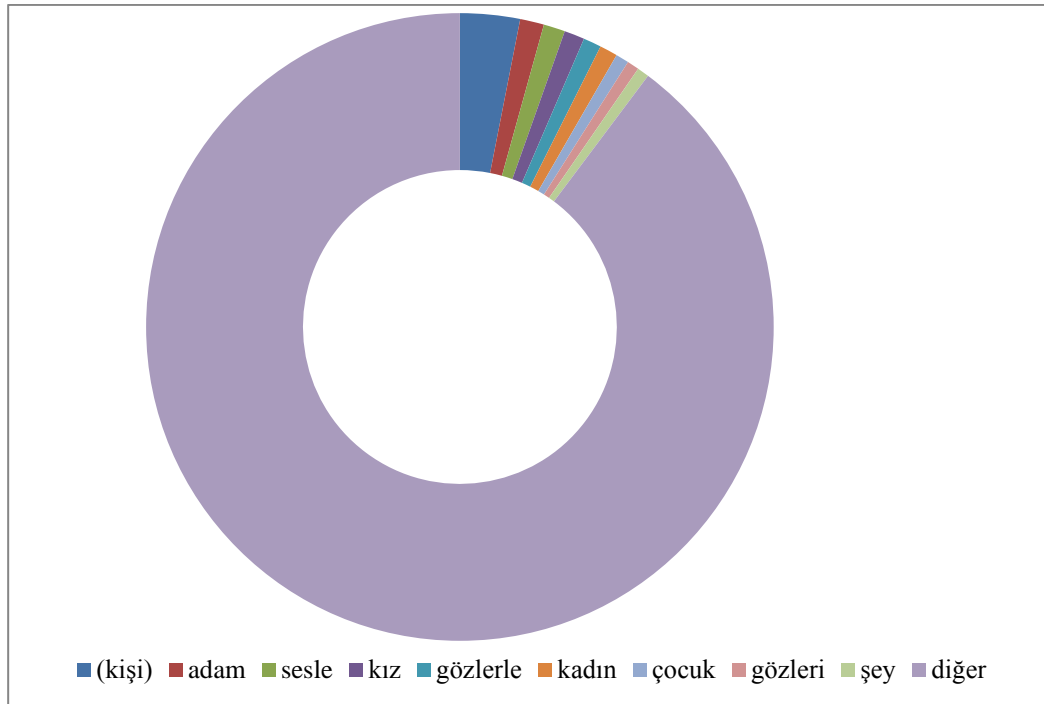
NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
gavur	1	0,061	sofra	1	0,061
gayret	1	0,061	soğuk	1	0,061
gaz bezleriyle	1	0,061	soğukluk	1	0,061
gecede	1	0,061	sohbetler	1	0,061
geceliğinin	1	0,061	sokak kapıları	1	0,061
gelin	1	0,061	sokakların	1	0,061
geline	1	0,061	söğüt	1	0,061
göge	1	0,061	sözlerin	1	0,061
göz	1	0,061	suratıyla	1	0,061
göze	1	0,061	sükunetten	1	0,061
gözle	1	0,061	sükutlarında	1	0,061
gözlerinden	1	0,061	şehir sakinleri	1	0,061
grupları	1	0,061	şekiller	1	0,061
gülüş	1	0,061	şemsiyesini	1	0,061
günü	1	0,061	şıkırtıdan	1	0,061
gürültü	1	0,061	şüpheler	1	0,061
güveye	1	0,061	şüpheli	1	0,061
hadiselerin	1	0,061	tabiatlı	1	0,061
hadisesi	1	0,061	tahsildar maaşı	1	0,061
hakikati	1	0,061	tahta köprü	1	0,061
halı	1	0,061	taraflarını	1	0,061
halısı	1	0,061	tasa	1	0,061
halıyı	1	0,061	taş basması	1	0,061
hâlinde	1	0,061	taş merdivende	1	0,061
hareketinin	1	0,061	tebessümlerle	1	0,061
hareketle	1	0,061	tebessümü	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
hareketler	1	0,061	tebessümün	1	0,061
hareketlere	1	0,061	teessüre	1	0,061
hareketlerle	1	0,061	tef	1	0,061
harekette	1	0,061	teferruat	1	0,061
Hasip Efendi'nin	1	0,061	teferruatına	1	0,061
hastalık	1	0,061	teferruatıyla	1	0,061
hatıra	1	0,061	tefsirlere	1	0,061
hava	1	0,061	tencerenin	1	0,061
havadaki	1	0,061	terbiye	1	0,061
havadislerin	1	0,061	tesir	1	0,061
havaya	1	0,061	testi	1	0,061
hayat	1	0,061	tırnakları	1	0,061
hayatı	1	0,061	tokat	1	0,061
hayattı	1	0,061	toprakları	1	0,061
hazla	1	0,061	torba	1	0,061
heyecanlardan	1	0,061	tulumba	1	0,061
hıçkırıkla	1	0,061	tüccar	1	0,061
hıştırlar	1	0,061	tümsek	1	0,061
hızla	1	0,061	tür	1	0,061
hiddet	1	0,061	tütün	1	0,061
hiddetle	1	0,061	tüylerinde	1	0,061
hikaye	1	0,061	uçuruma	1	0,061
hislerin	1	0,061	uykudan	1	0,061
hissikablelvukular	1	0,061	uykunun	1	0,061
hizmetler	1	0,061	ümitler	1	0,061
Hulusi Bey	1	0,061	ümitsizlik	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
hücumlarına	1	0,061	ümitti.	1	0,061
hüznün	1	0,061	ürkeklik ve tereddüt	1	0,061
hüzün	1	0,061	üslup	1	0,061
ıstırap	1	0,061	üzüntüler	1	0,061
ışığa	1	0,061	vak'alarda	1	0,061
ışığını	1	0,061	vakitlere	1	0,061
ışıldı	1	0,061	vesile	1	0,061
İbrahim	1	0,061	vuzuhsuzluğa	1	0,061
içinde	1	0,061	vücudu	1	0,061
ifade	1	0,061	vücudun	1	0,061
ihtimal	1	0,061	vücuduna	1	0,061
incir	1	0,061	yağmur damlaları	1	0,061
incir ağaçları	1	0,061	yalnızlık	1	0,061
insanı	1	0,061	yanaklarımı	1	0,061
insanlar	1	0,061	yaprakları	1	0,061
insanlardır	1	0,061	yapraklarıyla	1	0,061
iskemlenin	1	0,061	yaşında	1	0,061
işçilere	1	0,061	yatağa	1	0,061
işim	1	0,061	yazı	1	0,061
itidal	1	0,061	yer yatağında	1	0,061
itirazlarında	1	0,061	yerde	1	0,061
izler	1	0,061	yerdi	1	0,061
jandarmaların	1	0,061	yeri	1	0,061
kadına	1	0,061	yiğit	1	0,061
kadınlardı	1	0,061	yollara	1	0,061
kalbe	1	0,061	yumruk	1	0,061
kaldırımı	1	0,061	Yunus Ağa	1	0,061

NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI	NİTELEDİĞİ AD	GEÇİŞ SAYISI	GEÇİŞ ORANI
kalpağımı	1	0,061	Yusuŕ'a	1	0,061
kalpaklarından	1	0,061	yuvarlaklık	1	0,061
kalyon	1	0,061	yüze	1	0,061
kamışın	1	0,061	yüzle	1	0,061
karar	1	0,061	zamanlar	1	0,061
karısını	1	0,061	zamanlarında	1	0,061
karısının	1	0,061	zarflarla	1	0,061
karıyı	1	0,061	zemin	1	0,061
kasabanın	1	0,061	zenci	1	0,061
kaşık	1	0,061	zincirler	1	0,061
kaşları	1	0,061	zindelik	1	0,061
kavaklar	1	0,061	TOPLAM	1622	100
TOPLAM	1622	100			

NİTELENEN İSİMLER

Şekil:2.5. Romanda Nitelenen İsimler Grafiği

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sözcük türlerinden olan sıfatlar Kuyucaklı Yusuf romanı özelinde detaylı bir şekilde incelenmeye çalışılmıştır. Bilindiği üzere sıfatlar kendi içerisinde ikiye ayrılır: Niteleme ve belirtme. Belirtme sıfatlarının neleri nasıl niteledikleri az çok belli iken niteleme sıfatlarında böyle bir tasnif pek mümkün değildir. Niteleme sıfatları, bir nevi kelimelerle resim çizme sanatıdır. Varlıkların zihnimizde nasıl canlanacağına yardımcı olur.

Biz bu çalışmada Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" adlı romanında yer alan niteleme sıfatlarını geçiş sıklıklarına, yapılarına, kaynak dillerine, niteledikleri adlara göre dört başlıkta inceledik.

Bu inceleme sonucunda niteleme sıfatları ile ilgili ulaştığımız sonuçlar şöyledir:

1.Romanda 1622 niteleme sıfatı tespit edilmiştir.

2.Kullanım oranları göz önüne alındığında en çok kullanılan beş sıfat , "genç(41), küçük(38), beyaz(30), uzun (30), büyük (28)" şeklinde sıralanmıştır.

3.Kuyucaklı Yusuf romanında en çok kullanılan niteleme sıfatı 41 kez kullanılan genç sözcüğüdür, Sabahattin Ali de genç yaşta (41) vefat etmiştir.

4. Sıfatlar yapı bakımından ele alındığında 887 sıfatın basit, 575 sıfatın türemiş, 130 sıfatın söz öbeği ve 30 sıfatın da birleşik yapıda olduğu tespit edilmiştir.457 sıfat ek almadan kullanılırken 358 niteleme sıfatı /+II/ ekiyle, 149 niteleme sıfatı /-(I)k/ ekiyle, 97 niteleme sıfatı /+sIz/ ekiyle, 63 niteleme sıfatı da/-I/ ekiyle türetilmiştir.

5.Söz öbeklerini incelediğimizde; sıfat tamlamasının 25 defa ile en çok kullanılan öbek olduğunu , ikilemelerin 14 kez kullanımla ikinci sırada olduğunu, pekiştirme sıfatlarının 12 kez kullanımla üçüncü sırada olduğunu tespit ettik.

6.Niteleme sıfatları kaynak dillerine göre incelendiğinde ise ilk sırayı romanda 945 kez geçen Türkçe niteleme sıfatları, ikinci sırayı 441 kez tercih edilen Arapça niteleme sıfatları ve üçüncü sırayı da 169 defa kullanılan Farsça niteleme sıfatları almaktadır.

7.Nitelenen isimlere baktığımızda ise ilk sırayı 50 kez kullanılan “(kişi)” sözcüğü almaktadır. Sözcük cümlede geçmediği için nitelendiği sıfatı adlaştırmıştır, ikinci sırayı “adam” ismi almaktadır. Bu isim de romanda 20 kez nitelenmiştir, üçüncü sırayı ise 18 kez nitelenen “ses” ismi almaktadır.

8.Niteleme sıfatları sözdizimsel yapıları bakımından incelendiğinde ise 1622 niteleme sıfatının sadece 160 tanesinin söz öbeği şeklinde kullanıldığı, 1462 niteleme sıfatının ise sözcük hâlinde kullanıldığı belirlenmiştir.

Sabahattin Ali Türkçeye değer veren bir yazardır. Onun eserlerinde dil oldukça sadedir. Romandaki sözcüklerin kökenini incelediğimizde Türkçe sözcüklerin büyük bir farkla ilk sırayı alması bu görüşün ispatıdır.

Kuyucaklı Yusuf romanındaki niteleme sıfatlarını tespit ederek genellikle zarflar ile karıştırılan sıfatlar konusunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak, bu çalışmanın Türkçeye kattıklarından sadece bir tanesidir.

Sabahattin Ali'nin İstanbul'da tahsil gördüğü yıllarda edebiyat derslerine giren kişi, edebiyat dünyasının tanidik simalarından olan Ali Canip Yöntem'dir.Sabahattin Ali'deki ışığı fark eden Ali Canip Yöntem, Sabahattin Ali'nin eserlerinin Pek çok önemli dergide yayımlanmasına vesile olmuştur. Dilde sadeleşmenin savunucularından olan Ali Canip Yöntem'in Sabahattin Ali üzerindeki etkisi Kuyucaklı Yusuf romanında kendini gösterir. Hem olayın Anadolu'da geçmesi hem de romanın dilinin oldukça sade olması bu etkilerdendir.

Sabahattin Ali hayatının belli bir kısmını Yozgat'ta geçirmiştir. Anadolu insanıyla içli dışlı olan yazar eserlerinde İstanbul Türkçesinin yanı sıra ağız özelliklerine de yer vermiştir. Kuyucaklı Yusuf romanında geçen “cigara, sıgırtmaç, usul usul, ...” gibi sözcükler yazarın yöreselliğe verdiği önemi belirtmesi açısından mühimdir.

KAYNAKÇA

- ADALI , O. (2004).Türkiye Türkçesinde Biçimbirimler. İstanbul: Papatya Yayınları.
- ALİ, S. (2009). Kuyucaklı Yusuf.Yapı Kredi Yayınları.
- BANGUOĞLU, T. (2000). Türkçenin Grameri. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- DELİCE, H.İ. (2008). Sözcük Türleri. Asitan Yayınları.
- ERGİN , M. (2000). Türk Dil Bilgisi. İstanbul: Bayrak Yayınları.
- GENCAN , T.N. (1975). Dilbilgisi. Ankara: TDK Yayınları. 3. Baskı;
- KARAAĞAÇ, G. (2009). Türkçenin Söz Dizimi.İstanbul: Kesit Yayınları.
- KORKMAZ, Z. (1992). Gramer Terimleri Sözlüğü. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- PAÇACIOĞLU, B. (2004). Türk Dili ve Kompozisyon. Sivas.
- SÖNMEZ, S. (2017). A'dan Z'ye Sabahattin ALİ. Yapı Kredi Yayınları.
- TİMUÇİN, A. Öykü ve Romanlarıyla Sabahattin Ali. Bulut Yayınları.
- TOPALOĞLU, A. (1989). Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- TÜRKÇE SÖZLÜK. (2011). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- VURAL, H. , BÖLER, T. (2011). Ses ve Şekil Bilgisi. Kesit Yayınları.
- YAZIM KILAVUZU. (2011). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- YILMAZ, E. (2004). Türkiye Türkçesinde Niteleme Sıfatları. İstanbul: Değişim Yayınları.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Rıdvan YILMAZ

Doğum Yılı ve Yeri : 1990/Sivas

Eğitim Durumu: Yüksek Lisans

Lisans Öğrenimi : Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi : Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Yabancı Dili : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri : “TÜRKİYE TÜRKÇESİ AĞIZLARINDA ŞİMDİKİ ZAMAN ÇEKİMİNİN BENZER VE FARKLI YÖNLERİ “ konulu seminer.

İş Deneyimi : Milli Eğitim Bakanlığında 6 yıldır Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni .

İletişim: 05316579352

E-Posta Adresi : r__yilmaz@hotmail.com